

ሳይሆን በእረማውያን ሥርዓት ትኖር ነበር። ታዲያ እረማውያን በአይሁዳውያን ሥርዓት እንዲኖሩ ለምን ታስገድዳቸዋልህ? ስል በሁሉም ፊት ታቅወምሁት" ይላል (ገላት. 2:14)። ጳውሎስ ጴጥሮስን የነቀፈው የጴጥሮስን ድካም በመግለጽ ራሱን ከፍ አድርጎ ለማሳየት ሳይሆን፤ ጴጥሮስንም ሆነ በእካባቢው የነበሩትን እማኞች ከግብዝነት መንፈስ ለማስጠንቀቅና ለመምከር ነበር። የጳውሎስ ነቀፋ በእውነት ሳይ የተመሠረተ ሰለክበር፤ ጴጥሮስን አላስቀየመውም። በሁለቱ መካከል የነበረው ፍቅርና አንድነት አልተበላሸም። ጴጥሮስ ምስጋናን ብቻ ሳይሆን፤ ነቀፋንም በአግባቡ ማስተናገድ የቻለ በው ነበር። የብዙዎቻችን ችግር ብዙ ምስጋና ተቀብለን፤ እንደ ትንሽ ገንቢ ያልሆነ አስተያየት ወይም ነቀፋ ስንሰማ ሰብርብራችን የሚወጣ መሆኑ ነው። ከብዙ አመስጋኞች ይልቅ የጥቂት ተቃዋሚዎች ድምጽ ጎልቶ ይበማናል። ምንጊዜም ቢሆን ከነቃፊዎች ነጻ ሆነን መኖር ስለማንችል፤ ጥረታችን የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለመፈጸም ይሁን እንጂ፤ ከነቃፊዎች ምላስ ለማምለጥ አይሁን። ታላላቅ መሪዎች ጥቂት የሆኑ ተቃዋሚዎቻቸውን ማስተናገድ እያቃቃቸው የሚወዱትን አገልግሎታቸውን ትተው እንደሚወጡት እንዳንሆን አስፈላጊውን ጥንቃቄ እናድርግ።

ፌምዕራፍ ዘጠኝኛ

ይቅር መባባል፣ ግጭትን ለማርገብ በር ይከፍታል

"እርስ በእርሳችሁ ታገሙ፤ ከእናንተ አንዱ በሌላው ላይ ቅር የተሰጠበት ሃገር ቢኖር ይቅር ተባብሩ፤ ክርስቶስ ይቅር እንዳላችሁ እናንተም ይቅር በሉ"

(ቆላስ. 3:13)

እኛ ክርስቲያኖች ብዙ ይቅርታ የተደረገልን ሰዎች በመሆናችን፤ እኛም ለሌላው ይቅርታ ሰጪዎች መሆን አለብን። ይሁን እንጂ፤ ለብዙዎቻችን "ጎዳን" ለምንበው ሰው ከልባችን የሆነ ሙሉ ይቅርታ መሰጠት አስቸጋሪ የሚሆንብን ጊዜ አለ። የሁላችንም ጉዳት መጠኑና ዓይነቱ ይለያያል፤

- ♦ የቅርብ ጓደኞችሁ፤ "ምስጢር ነው" ብላችሁ ያጫወታችሁትን ነገር ለሌላ ሰው በማውራቱ በጣም አዝናችሁበት ይሆናል፤
- ♦ በጣም በተቸገረበት ጊዜ ገንዘብ አብድራችሁት "አልተበደርኩም" በማለት ሙልጭ አድርጎ ከድቷችሁ ይሆናል።
- ♦ ከዚህ በፊት ብዙ ያደረጋችሁለት ሰው፤ እናንተ በተራችሁ በተቸገራችሁበት ወቅት አንዲረዳችሁ ጠይቃችሁት መርዳት የሚያስችል አቅም ቢኖረውም፤ ሊረዳችሁ ፈቃደኛ ባለመሆኑ ልባችሁ በጣም አዝናቦት ይሆናል።

- ♦ በውሸትና ያላደረጋችሁትን “አደረጋችሁ” በማለት በማችሁ በማጥፋት ለወች እንዲሸፃችሁ በማድረግ ልባችሁ ያዘነበትና የተቀየማችሁት ለውይዘት ይሆናል።
- ♦ ለፍታችሁ ያላደረጋችኛቸው ልጆቻችሁና እንዳልጠበቃችኛቸው ሆነው በማችሁን በክፉ በማስጠራታቸው ከመጠን በላይ አዝናችሁባቸው ይሆናል።
- ♦ ወላጆቻችሁ የተውላችሁን ውርስ ወንድማችሁ እምታትቶ ምንም ነገር እንዳታገኙ በማድረግ ከመጠን በላይ አዝናችሁበት ይሆናል።

እንደ እግዚአብሔር ቃል ለመኖር የምንፈልግ እውነተኛ ክርስቲያኖች ከሆንን የተበደልነው በደል ወይም “በደለን” የምንለው ለው ያደረ ሰብን ጉዳት ምንም ያህል ከባድ ቢሆንም ይቅር ባለማለት ምርጫ የሰንም። ይህንን እውነት ስለምናውቅ አንዳንዶቻችን መጽሐፍ ቅዱሳዊ ያልሆነና አንዲሁም ለእኛም ሆነ ለሌላው ሙሉ ፈውስ ሊሰጥ የማይችለውን ዓይነት ይቅርታ መስጠት ስንለማመድ አንታያለን። ይኸውም፦ “ይቅር ብዬሃለሁ ግን ሁለተኛ ዓይንህን እንዳሳይ፤ አጠገቤ ፈጽሞ እንዳትደርስ” የሚል ይመስላል። የሐዋርያትን ጸሎት ስንጸልይ፤ “ጳጳሩ የበደሉንን ይቅር እንደምንል በደላችንን ይቅር በልልን” እንላለን (ማቴ. 6:12)። ኢየሱስ ይህን ጸሎታችንን ሰምቶ “ይቅር ብዬሃለሁ ግን ከዚህ በኋላ አጠገቤ እንድትደርስ ላልፈልግም” ቢለን ምን ይሰማን ይሆን? ክርስቲያኖች ከሆንን አኛን ለበደሉን ሰዎች መስጠት ያለብን ይቅርታ፤ እግዚአብሔር ለእኛ ከሚሰጠን ይቅርታ ለይተን ልናየው አይገባም። ጳውሎስ “ይልቅስ እርስ በእርሳችሁ ደኅኛና አሳዋች ሁኑ፤ እግዚአብሔር በከርስዮስ ይቅር እንዳሳችሁ እናንተም እርስ በእርሳችሁ ይቅር ተባቡ” ይላል (ኤፌ. 4:32)።

በሕይወታችን የተለያዩ ለዎች ከመጠን በላይ ጉዳት አድርለውብን ይሆናል። በጣም ከመጎዳታችን የተነሳባ ለእነዚህ በጣም ጎዱን የምንላቸውን ሰዎች በራሳችን ኃይል ይቅር ማለት ከባድ ሊሆንብን ይችላል። ማየትም ሆነ ስለ እነርሱ ፈጽሞ ሳለማበብ መተከራ እናደርጋለን። በመን ገዳችን ላይ ድንገት ቢያጋጥመን እውነትነት የሌለው ፈገግታ አላይተን እናልፋቸዋለን። ይሄም ከልባችን ይቅር ያላልናቸው መሆኑን ያሳያል።

እግዚአብሔር ራሱ ውስጣችንን ከላንጸንና ሙሉ በሙሉ ካልለወጠን፣ በጥላቻና በመራራነት መንፈስ የተሞላውን ልባችንን በራሳችን ኃይል ማንጸት አንችልም። ይሄም ከተጋጨነው ሰው ጋር ያለንን ግንኙነት ማስተካል እንዳንችል ዕንቅፋት ይሆንብናል። ከላይ እንደ ምሳሌ የዘረዘርናቸውን ዓይነት ወይም እነዚያን የመሳሰሉ በደል ባደረሱባችሁ ሰዎች በጣም ከመነዳታችሁ የተነሳ ልባችሁ በጣም ተቀይሞ፣ በጣም አዝናችሁ እነርሱን ይቅር ማለት አቅጥችሁ ይሆን? ስለ እነርሱ በእለባችሁ ቁጥር ውስጣችሁ የሚታወቁባችሁ፣ በዓይናችሁ ልታቀዩዋቸው የማትፈልጓቸው ከሆነ፣ “ያለፈ ነገር ስለሆነ ትቼዋለሁ” የሚል መልስ ብትሰጡም፣ እውነተኛ ይቅርታ መስጠት የተቸገራችሁ መሆናችሁን ያሳያል።

1. እንዴት ይቅር ግለት እንችላለን?

ከሰው ጋር ያለንን ግንኙነት በጣም ከሚያበላሹብን ምክንያቶች መካከል አንደኛውና ትልቁ የበደሉንን "ይቅር" እለማለታችን ነው። በሌላው ሰው ላይ ቅር ተሰኝተን ውስጣችን ሲያካን፤ ይቅርታ መስጠት ሲያቅተን፤ አንወቀው እንጂ፤ በአንድ ልዩ ኃይል ቁጥጥር ውስጥ ራሳችንን ማድረጋችን ነው። ለማለት ያህል ብቻ "ትተነዋል፤ ከውስጣችን አሰው ጥተነዋል" እንበል እንጂ፤ ሁልጊዜ በአዕምሯችን ውስጥ እየተመላለሰ ነው። በዚህ ምክንያት ሳናውቀው ባሕሪያችንን፤ ጤንነታችንንና ስሜታችንን በልቶ እየጨረሰን ነው። እንዲሁም ከሌሎች ሰዎች ጋር ያለንን ግንኙነት እያበላሸብን ነው። ባየናቸው ቁጥር ውስጣችን ይቆጣል። በዚህ ምክንያት ልናያቸው ስለማንፈልግ፤ በአጠገባችን ሲያልፉ ፊታችንን እና ዞራለን። አንደ ጎዱን ልንጎዳቸው በእነርሱ ላይ የምናደርገውን ክፉ ነገር በማሳብ አዕምሯችን ሁልጊዜ በህሳብ የተወጠረ ይሆናል። ችግራችን በተቀየምናቸው ሰዎች ላይ ብቻ በመወሰን ፈንታ ከሌሎች ሰዎች ጋር ያለንንም ግንኙነት ያበላሸብናል። እነርሱን በምናደበት ዓይን ሰውን ሁሉ ማየት፤ እንዲሁም ሰውን ሁሉ መጠራጠር እንጀምራለን።

ሐዋርያው ጳውሎስ ከሰው ጋር በሰሜናረን ግንኙነት ለኤፌሶን እማኞች በጻፈው መልዕክቱ "እምነትዎችሰን ቀን መያዣ እንዲሆናችሁ የታሰማችሁበትን ቅዱሱን የእግዚአብሔርን መንፈስ አቃብሁ" (ኤፌ. 4:30) ይልና የእግዚአብሔርን መንፈስ የሚያባዝኑት ነገሮች ምን እንደ

ሆኑ ሲዘረዝር፤ “መራራነት፤ ንዴት፤ ቁጣ፤ ጨከት፤ ሰድብና ማናቸውም ዐይነት ክፉት ሁሉ ከእናንተ ወዲያ ይራቅ” (ኢፌ. 4:31) ይላል። ከዚህ በላይ የተዘረዘሩትን ክፉ ነገሮች አስወግደን በምትኩ ምን ዓይነት ባሕሪ ሲኖረን እንደሚገባ ሲገልጽ፤ “ይልቅስ እርስ በእርሳችሁ ደጎችና አዛኞች ሁኑ፤ እግዚአብሔር በክርስቶስ ይቅር እንዳላችሁ፤ እናንተም እርስ በእርሳችሁ ይቅር ተግባሩ” ይላል (ኢፌ. 4:32)። ጳውሎስ ከፋ የሆኑትን ነገሮች—መራራነት፤ ንዴት፤ ቁጣ፤ ጨከትና ሰድብን አስወግደን በጎ የሆኑትን ነገሮች—ደግነት፤ አዛኝነትና ይቅር ባይነትን ወደ ውስጣችን እንድናስገባ ይመክረናል። ሕይወታችንን ያሠሩትን ልዩ ልዩ ክፉ ሠንሰለቶችን ከራሳችን በጥሰን መጣል የሚያስችለን ነገር ቢኖር “ይቅር ባይነት” ነው። ይሁን እንጂ፤ በእውነተኛ ልብ የበደሉንን ይቅር ማለት ቀላል አይደለም።

የታወቀው ጸሃፊ ማርክ ትዋይን ስለ ሁለት ዓይነት ዋሻዎች እንዲህ ሲል ጻፈ። “አንደኛው ዋሻ ውስጥ እርግብ፤ ውሻ፤ ድመት፤ ጥንቅል፤ ቀበሮ፤ ሽክክ፤ ዝይና፤ ዝንጀሮ እንዲኖሩ ተደረገ። ሁለተኛው ዋሻ ውስጥ ደግሞ የተለያዩ የሃይማኖት አቋም ያላቸው ሰዎች ይኸውም ከካቶሊክ፤ ከፕራስቴታን፤ ከግሪክ ኦርቶዶክስ፤ ከሚቶዲስት፤ ከቡዲሂስትና ከሳልቪኖን ኦርሚ አንድ፤ እንደ አማኞች እንዲቀመጡ ተደረገ። ከሁለት ቀን በኋላ ወደ መጀመሪያው ዋሻ ሄደው እንስሶችን እንዴት እንደከረሙ ቢመለከቷቸው፤ ጸጥ ብለው በሰላም ሁኔታ፤ እርስ በእርሳቸው ተቀባብለው ሲኖሩ አገኙለቸው። ወደ ሁለተኛው ዋሻ ሄደው ሲመለከቱ ግን፤ እያንዳንዱ የራሱን የሃይማኖት አቋም በመያዝ ተቻችለው መኖር አቅቷቸው፤ ትልቅ እረብሻ ተፈጥሮ እርስ በእርሳቸው ተበላልተው እንደም ለው ሳይተርፍ አጥንታቸው ተገኘ” አለ።

ማርክ ትዋይን ሊገልጽ የፈለገው የማሰብ ችሎታ ያላቸው የኃይማኖት ሰዎች በጥቃቅን የእምነት ጉዳይ ላይ ሲከራከሩ ክርክራቸው አምርሮ እርስ በእርሳቸው እንደተጨራረቡ ለማስረዳት ነው። የዕብራውያንን መልዕክት የጻፈው ጸሐፊ አማኞች ከመራራ ሥር እንዲጠነቀቁ ይመክራል። ዛሬ ይህ “መራራ ሥር” (ጥላቻ) በአማኞች መካከል ምን ያህል ጎልቶ ይታይ ይሆን? አንዳንዶቻችሁ በጣም ከመጎዳታችሁ የተነሳ፤

“በጣም የጎዳኝን ለው እንዴት ይቅር ማለት እችላለሁ?” ብላችሁ ትጠይቁ ይሆናል። ጳውሎስ ከላይ ባለብዙው ጥቅስ ላይ መልሱን ሰጥቶናል። “...እግዚአብሔር በክርስቶስ ይቅር እንዳላችሁ፤ እናንተም እርስ በእርሳችሁ ይቅር ተግባሩ” ይለናል። አንዳንድ ሰዎች ስለ መብታቸው ከመጠን በላይ ይቆረቆራሉ። ብዙ ግጭቶ የሚፈጠሩትና የሚባባሱት ሰዎች ያለ እግባብ “መብቱ ነው” ብለው ስለሚከራከሩ ነው። ኢየሱስ “መሐሪዎች ሁኑ” ሲል ምን ማለቱ ይሆን? ምሕረት ማድረግ ማለት፤ ለበዳዩ የማይገባው እንኳን ቢሆን፤ ምሕረት አድርጎ ማለቱ ነው። የራሳችንን መብት ትተን በዳዩን ይቅር የምንልበት ምክንያት እንዲሁ ሳይሆን፤ የእግዚአብሔርን መንግሥት ለማስፋፋት፤ ለሰዎች በጎነትና ለእግዚአብሔር ክብር ስንል መሆን አለበት። እግዚአብሔር እኛን እንዴት ይቅር እንዳለን ብንማር፤ እንዴት ይቅር ማለት እንዳለብን እናውቅ ነበር፤

1.1. እግዚአብሔር ከድካማችን እንደ ተቀበለን፤ እኛም ሌሎችን ድካም መቀበል ስንችል

መዝሙረ ዳዊት ምዕራፍ 103 ስለ ይቅርታ የሚናገር ክፍል ነው። በተለይ ቁጥር 3 ላይ “ኃጢአቴን ሁሉ ይቅር ይላል፤ ሕመሜንም ሁሉ ይፈውሳል” ይላል። እንዲሁም ከቁጥር 10 እስከ 13 ድረስ ያለው ክፍል ስለ እግዚአብሔር ይቅርታ ይናገራል። “በኃጢአታችን መጠን አልቀ ጣንም፤ በበደላችንም ልክ አልከፈለንም። ሰማይ ከምድር ከፍ የሚለውን ያህል እግዚአብሔር ለሚፈሩት የሚሰጠው ፍቅር ታላቅ ነው። ምሥራቅ ከምዕራብ የሚርቀውን ያህል እግዚአብሔር ኃጢአታችንን ከእኛ ያርቀዋል። አባት ለልጆቹ የሚራራላቸውን ያህል እግዚአብሔርም የሚፈሩትን ይራራላቸዋል” ይላል። እግዚአብሔር ይቅርታን የሰጠን ደካማዎች መሆናችንን ስለተረዳ ነው። “እግዚአብሔር ከምን እንደተፈጠርን ያውቃል፤ ዐፈር መሆናችንንም ያስታውሳል” ይላል (መዝ. 103:14)። እንደ ሰው ሥነ ልብሶ ወደ ምድር የወረደው ጌታ የእኛን ድካም ተካፋይ ሆኗል። “...እኛ ያለን ሊቀ ካህናት በድካማችን ሊራራልን የሚችል ነው፤ እርሱ በሁሉ ነገር እንደ እኛ ተፈተነ፤ ሆኖም፤ ምንም ኃጢአት አልሠራም” ይላል (ዕብ. 4:15)።

ይቅር ማለት የሚጀምረው የራሳችንን ደካማነት በመረዳት ነው። የራሳችንን ደካም ስንረዳ፤ ሌሎችም የራሳቸው የሆነ ደካማ ጎን እንዳላቸው መረዳት ይህን ያህል ከባድ እይታንብንም። ደካማነታችንን እምነን ለመቀበል ደግሞ ለራሳችን እውነተኛች መሆን አለብን። ዘለቅ ብለን ራሳችንን ስንመረምር፤ ብዙ ደካም በውስጣችን እናያለን። ይኸውም ትዕቢተኞች፣ ራስ ወዳዶች፣ ቀናተኞች፣ ግዴለኞች፣ ለጋጢአት በቀላሉ የምንሸነፍ ደካማዎች፣ እቅም የሌለን መሆናችንን እናያለን። ታዲያ እኛ እንዲህ ዓይነት ደካም ያለብን መሆናችንን ካወቅን፤ የሌላውን ጥቃቅን መተላለፍ ታግሶ ማለፍ እንዴት ያቅተናል? “ለሌላው ይቅርታ መስጠት አልፈልግም” የሚል ሰው፤ ራሱን ፍጹም እንደ ሆነ አድርጎ የሚመለከት ሰው ነው። በደለን የምንለውን ሰው ምንም ሳናስከፍለው በነጻ ይቅር የምንል ከሆነ፤ ራሳችንን የምንታገሰውን ያህል የሌሎችንም ደካም መታገሳችን ነው። ራሳችንን ማየት የሚገባን በእሁኑ ወቅት ሆነን የተገኘውን ደካማውን እኛነታችንን ብቻ ሳይሆን፤ ወደ ፊት ለመሆን የምንችለውንም ጭምር መሆን አለበት። ሌሎችንም በዚሁ ዓይነት መመልከት አለብን። ይኸውም፤ አሁን በደካም ላይ ባሉበት ሁኔታ ላይ ብቻ ሳይሆን፤ ወደ ፊት መሆን የሚችሉትንም ጭምር መሆን አለበት። የሌሎችን ደካማቸውንም ሆነ ብርታታቸውን በትክክል መረዳት ማለት፤ በሚያደርጉት ነገር ሁሉ እንስማማለን ማለት አይደለም። አንዳንድ ሰው፤ አብሮት ከሚኖረው ሰው ጋር በአንዳንድ ነገር መስማማት ሲያቅተው፤ “በፍጹም አትረዳኝም...” ይለዋል። ከሌላው ሰው “ተረድቼሃለሁ!” የሚለውን መልስ ሲያገኝ፤ “ብትረዳኝ ኖሮ፤ ከእኔ ሀሳብ ጋር ትስማማ ነበር” ይለዋል። ብዙዎች ያልተረዱት ነገር ቢኖር፤ የሌላውን አባብ መረዳት ማለት አንድ ዓይነት አስተሳሰብ ይኖራቸዋል ማለት እንዳልሆነ ነው።

ሌላውን መረዳት ማለት፤ በቃላት ብቻ “ተረድቼሃለሁ” ብለን የምንገልጸው ሳይሆን፤ ሌላው ሰው እንደሚያየው ማየት መቻል፤ በሀሳቡ ብንሰማማበትም፤ ባንሰማማበትም ምን ማለት እንዳለበት በትክክል መረዳት ነው። ሌላውን መረዳት፤ የተሰማው ስሜት ትክክል ይሁንም አይሁንም ሌላው የተሰማውን ስሜት መረዳት ነው። ለዎች ሀሳባቸውንም ሆነ ስሜታቸውን የተረዳንላቸው መሆናችንንና አለመሆናችንን ሁኔታችንን በማየት ብቻ ማወቅ የሚችሉበት ጊዜ አለ። የሌላውን ስሜት የመረዳት አቅም ሲኖረን፤ አደረጉብን የምንለውን ነገር ለምን እንዳደረጉ ስለሚገባን፤

እነርሱን ይቅር ለማለት ይህን ያህል ከባድ እይታንብንም። ብዙ ጊዜ በዳዩን “ይቅር” ማለት ከባድ ቢሆንም፤ አንዳንድ ሰዎች የበደላቸውን ሰው ይቅር ማለት የማይከብዳቸው አሉ።

አንዲት ክርስቲያን ሴት አንዳንድ ጊዜ ባዳ በሚያደርጋቸው ነገሮችና በሚያሳዩው ጠባይ ቅር ሲያስኛት አንዴት ይቅር ማለት አንደምትችል ስትገልጽ፤ “ባሌ መሆን እንደሚፈልገው አንዳልሆነ አውቃለሁ። ፍላጎቱ ደግሞ ሁልጊዜ አግዚአብሔርን ደስ ለማለኝት እንደሆነ አውቃለሁ። አንዳንድ አስቸጋሪ ሁኔታዎች ሲያጋጥሙት የሚፈልገውን ዓይነት እንዳይሆን እንዳደረጉት ይገባኝና ይቅር እለዋለሁ” አለች። ይህች ክርስቲያን ሴት፤ ይሄን ዓይነት መረዳት ያላት በመሆኗ ባዳን ይቅር ለማለት አልተቸገረችም። የሌላውን ሰው ሁኔታ መረዳት ይቅር ማለት አይደለም። ይሁን እንጂ፤ ይቅር ለማለት እንድንችል አቅም ይሰጠናል።

1.2. “ይቅር” ስንል፤ የተበደለው በደል “አልጎዳንም” ማለታችን አይደለም

አንዳንድ ሰዎች ጥፋታቸውን ተገንዝበው “ይቅርታ!” ሲጠይቁ፤ “ግድ የለም አትጨነቅ... ጉዳቱ ይህን ያህል አይደለም ...ፈጽሞ አትጨነቅ” የሚል መልስ ሲሰጡ እንስማማለን። እንዲህ ይበሉ እንጂ፤ የገለጹት እውነተኛውን ስሜታቸውን አይደለም። ያ ሰው ባደረገባቸው ነገር ምን ያህል እንደተሳዱ ቅሬታቸውን ቀደም ሲል ለጎዳቸውም ሰው ባይሆን ለሌሎች ለዎች አስምተዋል። ይቅርታ መስጠት ማለት፤ የተፈጸመብን በደል ወይም ጉዳት ምንም እንዳልጎዳን ማስመሰል ወይም መካድ ማለት አይደለም። ይቅር ስንል፤ በዳዩ ጉዳት እንዳደረሰብን፤ እኛም ጉዳቱ እንደተሰማን መካድ አለብን ማለት አይደለም። እግዚአብሔርም ሰውን ይቅርታ ሲሰጠው፤ “ምንም አላጠፋህም! ንጹህ ነህ” በማለት አይደለም። ጳውሎስ “...እግዚአብሔር በክርስቶስ አማካይነት ለዎችን ሁሉ ከራሱ ጋር አስታረቀ ማለት ነው፤ በደላቸውንም አልቆጠረባቸውም፤ ለእኛም የማስታረቂያ ቃል ሰጠን” ይላል (2 ቆሮ. 5:19)። በደል ሠርተዋል፤ ግን ከራሱ ጋር ሲያስታርቃቸው በደላቸውን አልቆጠረባቸውም። እኛም

የበደሉንን ለዎች ይቅር ስንል፤ “ጉዳት አላደረሱብንም” ማለታችን ሳይሆን፤ በደላቸውን አንቆጥርባቸውም ማለታችን ነው።

ቅዱስ የሆነው እግዚአብሔር በደላችንን የማይቆጥርበት ምክንያት ምንድነው? በደል አየሠራን “በደል አልሠራችሁም” ይሰናል ማለት ነው? ጳውሎስ ለምን በደላችንን አንዳልቆጠረ ሲገልጽ፤ “እኛ ከክርስቶስ ጋር በመተባበር የእግዚአብሔር ጽድቅ እንድንሆን እግዚአብሔር ኃጢአት የሌለበትን ክርስቶስን የእኛን ኃጢአት እንዲሸከም አደረገው” ይላል (2 ቆሮ. 5:21)። እግዚአብሔር ይቅር የሚለን፤ በደላችንን የማይቆጥረው፤ ክርስቶስ የእኛን ኃጢአት ወበዶ ቅጣታችንን ስመቀበል ፈቃደኛ በመሆኑ ነው። ጴጥሮስ “እኛ በምት የመለየትን ያህል ከኃጢአት ተለይተን በጽድቅ እንድንኖር እርሱ ራሱ በሥጋው ኃጢአታችንን በመስቀል ላይ ተሸክመ...” ይላል (1 ጴጥ. 2:24)። አንድ ዓይነት መተላለፍ ወይም ጥፋት ሲኖር፤ ያ ያጠፋው ሰው ለጥፋቱ ተመጣጣኝ የሆነ ዋጋ መክፈል አለበት። ትክክለኛ ፍርድ የሚሰጥ ዳኛ ካለ፤ በዳዩ ስለ ፈጽመው በደል ትክክለኛውን ዋጋ እንዲከፍል ያደርገዋል። ለበዳዩ ይቅርታ ሲሰጥ ግን፤ የተበደለው ሰው ራሱ ዋጋውን ይከፍላል። በሕይወታችን የምንፈጽመው ኃጢአት፤ ፍጹም የሆነውን እግዚአብሔርን በጣም ያሳዝነዋል። ይሁን እንጂ፤ እርሱ ራሱ የእኛን የበዳዮቹን ዕዳ ከፈለልን። ክርስቶስ በመስቀል ላይ ተንጠልጥሎ ሲሞት “ተፈጸመ” ብሎ ጮኸ። ይህም ማለት የኃጢአታችን ሁሉ ዋጋ በክፍል ሳይሆን ሙሉ ሙሉ ተክፈለ ማለት ነው። ሁሉ ነገር ያለቀለት በመሆኑ፤ እኛ ስለ በደላችን የምንከፍለው ሌላ ተጨማሪ ዋጋ የለም። እግዚአብሔር በጸጋው ሁሉን ከፍሎልናል።

1.3. እግዚአብሔር በደላችንን እንደ ተወልገው እኛም የሌሎችን በደል መተው አለብን

እግዚአብሔር ስለሚወደን ኃጢአታችንን ከልባችን ከተናዘዝን ይቅር ይለናል። ይቅር ሲለንም፤ የሠራነውን በደል አይቆጥርብንም። ጳውሎስ እውነተኛ ፍቅር ምን እንደሆነ ሲዘረዝር፤ “...ፍቅር ቢበድልም በደልን እንደ በደል አይቆጥርም” ይላል (1 ቆሮ. 13:5)። ሰው ሌላው ሲበድሰው፤ ብድራቱን በሌላ ጊዜ ለመመለስ የደረሰበትን በደል በውስጡ እየመዘዘ ያስቀምጣል። እግዚአብሔር ግን ይህን አያደርግም። ኃጢአታችንን ፈጽሞ

እንዳልነበረ አድርጎ ይሰርዛል። ይቅር የተባለውን ኃጢአታችንን ደግሞ ፈጽሞ እንደማያስታውሰው መጽሐፍ ቅዱስ ያረጋግጥልናል። “...ኃጢአታቸውንም ከእንግዲህ ወዲህ አላስታውሳቸውም፤ እኔ እግዚአብሔር ይህን ተናግራለሁ” (ኤር. 31:34) ይላል። እግዚአብሔር ይቅር የሚለው እንዴት ነው? እግዚአብሔር ይቅር የሚለው፤ በደላችንን በመርሳት ነው። እኛም ለበደለን ሰው ይቅርታ ከሰጠነው በኋላ ያለፈውን በደሉን እየደጋገምን ማንሳት የለብንም። ይሁን እንጂ፤ ከውስጣችን ፈጽመን ስላልበረዝነው፤ አልፎ አልፎ ወደ አዕምሯችን እየመጣ እንደሚያስቸግረን የታወቀ ነው። አንድ ነገር በአዕምሯችን አንድ ጊዜ ከተቀረጸ፤ አንሳችንን ቀዶ ጥገና ብናደርግ እንኳን አዕምሯችን ውስጥ አንዴ የተመዘገበውን ነገር ለመርሳት አንችልም። ታዲያ የበደሉንን መርሳት እንዴት እንችላለን? ይሄ ብዙዎች መልስ ያላገኙለት ጥያቄ ነው።

ለበደሉን ይቅርታ ስንሰጥ፤ የጎዱን ሰዎች በደል አዕምሯችንን እንዲቆጣጠሩት መፍቀድ የለብንም። በደላቸው ትዝ ሲለን፤ ወዲያው ከአዕምሯችን ውስጥ ለማስወጣት እንሞክራለን እንጂ ቁጭ ብለን እርሱን በአዕምሯችን ውስጥ ማብስልስል የለብንም። በደላቸውን እያነሳን ከሌሎች ሰዎች ጋር አንነጋገርበትም። አንዳንድ ሰዎች “ይቅር ብያለሁ” ይላሉ፤ ነገር ግን ከሌሎች ሰዎች ጋር በሰዚያ ጉዳይ ሲያወሩ ይሰማሉ። ስለ እነዚያ ሰዎች በደል ሁልጊዜ ማስብ፤ ከሌሎች ሰዎች ጋር ስለ ተበደሉት በደል ማውራት፤ ይቅርታ አለማረጋቸውን ያሳያል። ለጎዱን ሰዎች እውነተኛ የሆነ ይቅርታ ከሰጠን፤ “በደላቸው በወቅቱ አይሰማንም፤ ወይም የተፈጸመብን በደል ከአዕምሯችን ተፍቆ እንዳልነበረ ሆኖ ይጠፋል” ማለት ሳይሆን፤ ቂምና መራራነት በውስጣችን የለም ማለት ነው። ለበደሉን ሰዎች እውነተኛ ይቅርታ ከሰጠን፤ በዳዩን ምንም ዓይነት በደል እንዳላደረሰብን አድርገን እንመለከተዋልን። ይህን በንል ሁኔታውን አንክዳለን ማለት አይደለም። እግዚአብሔር እኛን ይቅር እንዳለን ይቅር የምንል ከሆነ፤ በደል በውስጣችን አናጠራቅምም። አጃችንን ዘርግተን የበደለንን ሰው በመቀበል፤ ከእርሱ ጋር የነበረንን አንድነት (ሕብረት) አናድሳለን።

1.4. ወደ እርቅ መምጣት አለብን

ይቅር መባባል ዋና ዓላማው በሁለቱ ሰዎች መካከል ያለውን ልዩነት አስወግዶ ወደ እርቅ መምጣት ነው። ብዙ ጊዜ አንዳንድ ሰዎች “ይቅርታ አደርገላታለሁ” ይሁን እንጂ ከዚህ በኋላ ከእርሱ ጋር ተቀራርቦ መኖር አልፈልግም። እርሱ የራሱን ሕይወት ይኑር፤ እኔም የራሴን ሕይወት እኖራለሁ” ይላሉ። የእግዚአብሔር ይቅርት የሚሠራው በዚህ ዓይነት ሁኔታ አይደለም። እንደምናውቀው ዕርቅ የሚሆነው አንድ ሰው ፍላጎት ብቻ ሳይሆን የሚመለከታቸው ሁለት ሰዎች በነገሩ ሲሰማሙበት ነው። አንዱ ተሰማምቶበት ሁለተኛው ካልተሰማምበት በመካከላቸው አውነተኛ ዕርቅ ሊፈጸም አይችልም። ከእግዚአብሔር ጋር ለመታረቅ የሚፈልግ ኃጢአተኛ ኃጢአተኛነቱን አምኖ ንስህ ሲገባ የንስህ ፍሬ ማፍራት ሲችል ነው። እኛም የበደልነውን ሰው ይቅር ስንል፤ ከዚያ ሰው ጋር ዕርቅን ይሆናል ማለት አይደለም። ሰውየው የንስህ ፍሬ የሚያፈራጥ የግድ መንገዱን የሚያስተካክል መሆን አለበት።

ለምሳሌ በእግሩ እየረገጠንና እያሳመመን እግሩን ከእግራችን ላይ ሳያነሳ “ይቅርታ” ቢለን እግራችንን ከሰውየው አጠገብ እናሸሻለን እንጂ “ይቅርታ! ብሎኛልና ይርገጠኝ” ብለን እየደጋገመ እግራችንን እንዲረግጥ አጠገቡ መቆም ጅሎች እንጂ መንፈሳዊ መሆናችንን አያሳይም። ይቅር ማለታችን በውስጣችን መራራነት እንዳይፈጠር የሚረዳን መሆኑ ብቻ ሳይሆን እኛን ለዕርቅ ያዘጋጅናል። ያ በው የንስህ ፍሬ ካላፈራጥ እየደጋገመ የሚጎዳን ቢሆንም ይቅር ማለት ግዴታችን ነው። ይሁን እንጂ ከዚያ ሰው ጋር ወደ አውነተኛ ዕርቅ እንደርሳለን ማለት አይደለም።

2. እውነት መሳይ ይቅርታ

ይቅርታን የበለጠ ለመረዳት ይቅርታ የሚመስሉ ነገሮችን ማወቅ ይጠቅማል። አሳሳች የሆኑ ወይም ይቅርታ መስለው ይቅርታ ያልሆኑ ድርጊቶችን እንዲሁም ውሳኔዎች አሉ። አንዳንዶቹን ከዚህ በታች ለማየት እንሞክራለን።

2.1. “ሁኔታውን በአዕምሮዬ ውስጥ ስፍራ አልሰጠውም” ማለት፤

አውነተኛውን ይቅርታ አውነት ካልሆነው “ይቅርታ” መለየት መቻል አለብን። ለምሳሌ በአንድ ሰው ላይ ቅሬታ ያለው ያን ቅር ያሰኘውን ሰው “በቅርቡ በእኔና በአንተ መካከል በተፈጸመው ሁኔታ ሁሉ ታችንንም አሳዝኖናል። በእኔ በኩል ያደረግሁት ስህተት ተሰምቶኛልና እባክህን ይቅር በለኝ፤ እኔም ይቅር ብዬሃለሁ” ሲለው ሌላው ወገን “እኔ በበኩሌ በአዕምሮዬ ውስጥ ለነገሩ ምንም በፍራ አልሰጠሁትም፤ ከአዕምሮዬ አስወጥቻለሁ” ቢለው ይቅርታ መስጠቱ ይምሰል እንጂ፤ ለዚያ ሰው ይቅርታ አድርጎለታል ማለት አይደለም። ከአዕምሮው ማስወጣቱ ጥሩ ነው። ይሁን እንጂ “ከአዕምሮዬ አስወጥቻለሁ” ማለቱ ብቻ ይቅርታ አድርጎለታል ማለት ሳይሆን አውነቱን መካዱ ነው። በተፈጠረው ሁኔታ ምክንያት በውስጡ ጥሩ ስሜት እንደማይሰማው እያወቀ፤ እውነተኛውን ስሜቱን በውስጡ ቀብሮ “ሁሉም መልካም ነው” ብሎ እውነቱን መካዱ ነው። የሚለማውን እውነተኛ ስሜት ለመሸፈን ከፍተኛ ጥረት እያደረገ እንደሆነ ግልጽ ነው። “ከዳኝ” በሚለው ሰው አካባቢ ሲሆን እውነተኛነት የሌለው ፈገግታ ለማሳየት ይሞክራል። ፈገግታው ይቅርታ ማድረጉን የሚያሳይበት ምልክቱ ሳይሆን ከውስጡ የሚለማውን እውነተኛ ስሜቱን የሚሸፍንበት ነው። እውነተኛ ስሜቱን የሚገልጽ ከሆነ ፈገግታ ማሳየቱ መጥፎ አይደለም።

2.2. “ጥሩ ሁኔታ (Attitude) እንዲኖረኝ እየሞከርኩ ነው”

ማለት ይቅርታ መስጠት ማለት አይደለም። እዚህ ላይ ያለው ትልቁ ችግር፤ እውነተኛውን የፊት ገጽታ ለመሸፈን ትልቅ ጉልበት የሚጠይቅ መሆኑ ነው። በውስጣችን ያለውን የመራራነት ስሜት ለመደበቅ ብንሞክርም በምንናገረው የአሸመርና የነቀፋ ንግግራችን እውነተኛውን ስሜታችን ይገለጻል። ከውጪ ሲታይ ሁሉ ነገር መልካም ይምሰል እንጂ፤ ውስጣችን በጥላቻና በመራራነት የተሞላ ነው። ያልሆነውን መሰለን ስንታይ ግብዝነታችን በግልጽ ይታወቃል። እርግጥ ነው ሁኔታዎችን ችላ ብለን ማለፍ የሚገባን ወቅት አለ። “የቁጣን ስሜት መቆጣጠር አስተዋይነት ነው...” ይላል (ምሳሌ 19:11)። ይሁን እንጂ፤ የቁጣን ስሜት መቆጣጠር ማለት ይቅር ማለት አይደለም። እርግጥ ነው አንድ ሰው ቢፈልግ ችላ ብሎ

ማለፍ ይችላል። እግዚአብሔር ግን ኃጢአታችንን ችላ ብሎ አያልፍም። ደካማ መሆናችንን ያውቃል። “እግዚአብሔር ከምን እንደተፈጠርን ያውቃል፤ ዐፈር መሆናችንንም ያስታውሳል” ይላል (መዝ. 103:14)። ይቅርታ ቢሰጠንም ተመልሰን ኃጢአት እንደምንሠራ ያውቃል። ቢሆንም እግዚአብሔር በባሕሪው ቅዱስ በመሆኑ ኃጢአታችንን ችላ ብሎ ማለፍ አይችልም። መጽሐፍ ቅዱስ በሚያዘው መሠረት ከእግዚአብሔር ቅዱስ ባሕሪ ጋር በሚሄድ ሁኔታ ኃጢአትን መስመር ማስያዝ ያስፈልጋል። “ችላ ብሎ ማለፍ” በሰሜት ላይ የሚያደርሰው ጉዳት ስላለ፤ እግዚአብሔር የሚገባውን ክብር ላለመግልፍ፤ እንዲሁም እኛም በሌላው ሰው ላይ ያለንን ቅያሚ ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ መስመር እንዲይዝ ማድረግ አለብን።

2.3. “እኔም የሳትኩበት ነገር ይኖራል”

የሚል መልስ መስጠት ይቅር ማለት አይደለም። በእርግጥ ካለ፤ ደካማችንን ተናዝዝን ይቅርታ ጠይቀን ይቅርታን መቀበል አለብን (1 ዮሐ. 1:9)። የግድ የራሳችንን ኃላፊነት መወጣት አለብን። በሕብረቱ ውስጥ በእኛ በኩል የሳትንበትን ወይም ያጠፋነውን አምነን መናዘዝ ስንችል እውነተኛ ዕርቅ ሊፈጠር ይችላል። የራሳችንን ኃጢአት እንደ ተቀበልነው፤ የሌላውንም ሰው ኃጢአት ችላ ብለን በማለፍ ፈንታ በእኛ ላይ የፈጸመውን በደል ተቀብለን ለበደለን በደል ሁሉ ይቅርታን መስጠት አለብን። ሌላው ሰው ስለ ፈጸመው በደል ኃላፊነት ወይም ተጠያቂነት እንዳለበት አውቀን ካልተቀበልን፤ የእግዚአብሔርን የይቅርታ ጸጋ እንዳያገኙ መከልከላችን ነው። በግዴላሽነታቸው የተነሳ የፈጸሙት በደል ቢኖር፤ እኛ ያገኘነውን ዓይነት ይቅርታ ማግኘት አለብቸው።

2.4. ይቅርታ ማለት ስሜት አይደለም

ይቅርታ ሰው ፈቅዶ የሚያደርገው ነገር እንጂ ስሜት አይደለም። ይቅርታ የሰውን ውሳኔ የሚጠይቅ ነው። መጀመሪያ ልቡን እንዲለውጠው የእግዚአብሔርን ዕርዳታ መጠየቅ አለበት። እግዚአብሔር የሚያስችለውን ጸጋ ሲሰጠው ስለ በደለውና ስለተበደለው ነገር እንዳያስብ፤ እንዲሁም እንዳይናገር መወሰን አለበት። ምንም ዓይነት ስሜት ቢሰማን ከላይ የገለ

ጽናቸውን ነገሮች መከላከል አለብን። እነዚህ ውሳኔዎቻችን በሰሜቶቻችን ላይ አስደናቂ የሆኑ ለውጦችን እንደሚያመጡ የታወቀ ነው።

2-5. ይቅርታ ማለት መርሳት ማለት አይደለም

መርሳት ማለት በራሱ ጉልበት የሌለው፤ ቀስ በቀስ ወይም በሂደት ከሰው አዕምሮ ውስጥ እየጠፋ የሚመጣ ነገር ነው። ይቅርታ ግን ንቁ፤ የሰውን ምርጫ፤ ውሳኔና ድርጊትን የሚጠይቅ ነው። እግዚአብሔር “...ኃጢአትህን አላሳጣትም” (ኢሳ. 43:25) ሲል፤ ኃጢአታችንን ማስታወስ አይችልም ማለት ሳይሆን፤ ኃጢአታችንን ላለማስብ ተስፋ እገባለሁ ማለቱ ነው። ኃጢአታችንን ይቅር ሲለን፤ ኃጢአታችንን ሁለተኛ እንደ ማያስብብን ተስፋ መግባቱ ነው። ልክ እንደዚሁ እኛም ሌላውን ሰው ይቅር ስንል፤ በእግዚአብሔር ጸጋ የዚያን ሰው ኃጢአት አያነሳን የማንወቅሰው መሆናችንን ተስፋ መግባታችን ነው። ይህን ለማድረግ በጣም ከባድ ስለሆነ የእግዚአብሔር ጸጋ ያስፈልገናል።

2.6. ይቅርታ ማለት ምክንያት ሰጥቶ ማለፍ ማለት አይደለም

ይቅር ማለት በዳዩን “ይህ ያደረግኸው በዚህና በዚያ ምክንያት ስለሆነ ምንም አይደለም! አንተ ሁኔታውን ለመለወጥ ምንም ማድረግ አትችልም” ማለት አይደለም። ለበደሉ ምክንያት የምንሰጥለት ከሆነ፤ በዳዩን “ያደረግኸው ነገር ስህተት አይደለም፤ ወይም ስህተት የለበትም” ማለታችን ይሆናል። ይቅርታ ምክንያት የመስጠት ተቃራኒ ነው። ይኸውም ይቅርታ የምንሰጠው ሰው በደሉ የሚያስቀጣው ወይም ዋጋ ሊያስከፍለው የሚገባ ቢሆንም፤ ቅጣቱ እንዳይደርስበት መተው ማለት ነው። ይቅርታ ማለት በዳዩን “የሠራኸው ሥራ ትክክል እንዳልሆነ አንተም ሆንክ እኔ እናውቀዋለን። ምንም ዓይነት ምክንያት አንተን ከበደለኛነት ነጻ እያወጣኸም። ይሁን እንጂ፤ እግዚአብሔር እኔን ይቅር እንዳለኝ፤ እኔም አንተን ይቅር ብዬሃለሁ” ማለት ነው። ይቅርታ ኃጢአትን ስለሚነካ ምንም ዓይነት ምክንያት ሊሰጠ የማይችለውን ነጻነትና ተስፋን ይሰጣል።

3. ይቅርታ ማለት ምን ማለት ነው?

“ይቅርታ” በእንግሊዝኛ ቋንቋ “Forgiveness” የሚለው ቃል ሲሆን ትርጉሙ “መላክ” ማለት ነው።³³ “ይቅርታ” ትርጉሙ “መላክ” ከሆነ ከይቅርታ ጋር ምን ግንኙነት አለው? ብለን መጠየቃችን አይቀርም። የበደለንን ይቅር ስንል የበዳዩን ሰው ኃጢአት ከክርስቶስ ጋር አብሮ በመስቀሉ ላይ እንዲሰቀል ወደ እርሱ መላክ አለብን። ሐዋርያው ጳውሎስ ለቆላስያስ እማኞች በኃጢአታቸው ሞተው የነበሩት አሁን ግን በክርስቶስ ውስጥ ሕያው መሆናቸውን ለማሰራዳት ከክርስቶስ ሞትና ትንሳኤ ጋር በማያያዝ ነው። *“ከኃጢአተኛነታችሁና ኃጢአተኛ ሥጋችሁ ባለመገረዙ ምክንያት ሙታን ነበራችሁ፤ አሁን ግን እግዚአብሔር ከክርስቶስ ጋር ሕይወት አድርጎልታል፤ ኃጢአታችንም ሁሉ ይቅር ብሎልናል”* ይላል (ቆላ. 2:13-14)። ኢየሱስ የኃጢአታችንን ዕዳ በእኛ ምትክ እርሱ ከፍሎልናል። “መላክ” ለንል፤ ለጊዜው ወደ ጎን ገፋ ማድረግ ማለት አይደለም። ይቅር ማለትም በዳዩ ያደረሰብንን ጉዳት በመከድ “አልተጎዳሁም” በማለት ጉዳቱን እቃሎ ማየት አይደለም። ይቅርታ ማለት አንዳንድ ሰዎች እንደሚያደርጉት ፈገግ ብለን ምንም እንዳልተጎዳን አስመስለን ማለፍ አይደለም። በሌላው ሰው ስንጎዳ ፈገግ ብሎ ማለፍ መጽሐፍ ቅዱሳዊ እይደለም። በተግባራችን እግዚአብሔርን ስንጎዳውና ስናሳዝነው ፈገግ ብሎ አያልፈንም። ድርጊታችን በጣም ያሳዝነዋል። ለዚህ ነው ሐዋርያው ጳውሎስ *“እምነትዎች በቀን መያዣ እንዲሆናችሁ የታተማችሁ በቅን ቅዱሱን የእግዚአብሔር መንፈስ አታሳዝኑ”* ያለው (ኤፌ. 4:30)። ኃይለኛ ትዕዛዝ ነው። ይኸውም፤ ጳውሎስ *“እየደጋገማችሁ ማሳዘናችሁን አቁሙ”* ወይም *“እርሱን ማሳዘን ልማድ አይሁንባችሁ”* ማለቱ ነው። የእማኞች ኃጢአት የእግዚአብሔርን ልብ ወይም መንፈስ የሚያሳዝን መሆኑን ከላይ ያነበብነው ጥቅስ በግልጽ ያሳያል።

ኢየሱስ በኢየሩሳሌም ከተማ ይኖሩ የነበሩት እስራኤላውያን እርሱን ይዞ የመጣውን መልዕክት እንዳልተቀበሉት ሲያይ ሁኔታውን በፈገግታ እንዳላሰፈው እናውቃለን። *“ኢየሱስ ወደ ኢየሩሳሌም ከተማ ቀርቦ ከተማይቱን በተመለከተ ጊዜ አለቀሰላት”* ይላል (ሱቃ. 19:41)። በሃ

³³ Lynch, Chuck. You Can Work It Out, World Publishing, Nashville, TN, 1999.

ይማኖት መሪዎችና በጠቅላላው በእስራኤል ሕዝብ ችላ መባሉ በጣም አሳዝነው። ይህን እውነት ዮሐንስ ሲገልጽ፤ *“ወደ ወገኖቹ መጣ ወገኖቹ ግን አልተቀበሉትም”* (ዮሐ. 1:11) ይላል። የሚጎዳ ነገር ሲያጋጥመን “ተጎዳሁ” ብንል ኃጢአት መሥራታችን እይደለም። ወይም የሚያስቆጣ ነገር ሲያጋጥመን መቆጣታችን በደል መፈጸማችን እንዳልሆነ ግልጽ ነው። እግዚአብሔር የሚጎዳን ነገር ሲያጋጥመን እንድንቆጣ አድርጎ የፈጠረን ሲጠቅመን እንጂ ሊጎዳን አይደለም። የቁጣ ስሜት ሲሰማን እያስተላለፈልን ያለው መልዕክት፤ *“ትክክል ያልሆነ ነገር እለና አንድ ነገር አድርግ”* ማለቱ እንደሆነ ተረድተን ይሆን? አንድ ጎጂ ነገር ሲደርስ ብን የህመም ስሜት እንዲሰማን አድርጎ እግዚአብሔር የፈጠረን እንዲጠቅመን እንጂ እንዲጎዳን አስቦ አይደለም። ለምሳሌ እጃችንን ሳናውቅ ኤሌክትሪክ ምድጃ ላይ ብናደርግ የህመም ስሜት ስላለን እሳቱ ሲጠብ ሰን፤ *“እጅህን ቶሎ ከምድጃው ላይ እንላ፤ ካላነሳህ ተቃጥለህ ታልቃለህ”* የሚል መልዕክት ማስተላለፉ ነው። የሕመም ስሜት ባይኖረን ኖሮ፤ እጃችን ተቃጥሎ ያልቅ ነበር። ቁጣም ልክ እንደዚሁ ነው። “ቁጣ” አስፈላጊ የሆነበት ምክንያት ለምንድነው? የቁጣ ስሜት ምልክት ባይሰጠን ኖሮ የበዳዩን በደል ባላውቅነው ወይም ችላ ብለን ባለፍነው ነበር። በደሉን ባናውቅ ኖሮ፤ በዳዩን ስይተን ባላውቅነውም ነበር። በዳዩን በግልጽ ካላውቅነው ደግሞ፤ በድጋሚ እንዳይጎዳን መጠንቀቅም ሆነ ይቅርታ መስጠት አንችልም ነበር። ባልና ሚላት በጣም ተቀራርበው ስለሚኖሩ ብዙ ጊዜ እንደሚጋጩ የታወቀ ነው። ስለሆነም፤ እንዳንደች የኑሮ ጓደኞቻቸው “አደረጉ” የሚሉትን ስህተቶች በአዕምሯቸውም ሆነ በወረቀት መዝግበው በማስቀመጥ በተጋጩ ቁጥር ወደ ኋላ ተመልሰው ያስፈውን በመጥቀስ ግጭታቸውን ያፋፍማሉ። እንዲህ ዓይነቶቹ ይቅር ማለት ምን እንደሆነ በደንብ የገባቸው አይመስሉም። ይሄን ዓይነቱ ሁኔታ ግጭታቸውን በማርገብ ፈንታ የበለጠ ግንኙነታቸውን ያበላሻል።

እንዴት ሰው ይቅር ማለት ከሚገባው ቅጣት ነጻ ማውጣት ወይም መፍታት ነው። ይቅርታ የሚለው ቃል በግሪክ ቋንቋ

• “አፊሚ” (Aphemi) ሲሆን ትርጉሙም *“ከፋሎ ነጻ ማድረግ፤ ሙተው... መፍታት”* ማለት ነው። ብዙ ጊዜ ይህን ቃል የሚጠቀሙበት ተከፍሎ ያለቀ ዕዳ ወይም ዕዳው የተሰረዘ መሆኑን ለመግለጽ ነው።

- ይቅርታን የሚገልጽው ሁለተኛው የግሪክ ቃል “ካሪዞማይ” (Charizomai) የሚለው ነው። ትርጉሙም ከምንም ጋር ሳይያዝ በነጻ ወይም እንዲሁ መስጠት ማለት ነው።

ይቅርታ፣ ፍጹም ለማይገባው በዳይ፣ ይቅርታን በነጻ መስጠት ማለት ነው።²⁴ እነዚህ ቃላት እንደሚያመለክቱት ይቅርታ በጣም ውድ ነው።

አንድ ሰው ኃጢአት ሲሠራ ዕዳ ያጠራቅማል፤ ያንንም ዕዳ አንድ ሰው መከፈል አለበት። ብዙውን የሰው ዕዳ በራሱ እግዚአብሔር ላይ ያረፈ ነው። በምሕረቱ የሰውን ዕዳ ለመከፈል እግዚአብሔር ልጁን በመስቀል ላይ እንዲሞት ላከው (ኢሳ. 53:4-6፣ 1 ጴጥ. 2:24-25)። ይሁን እንጂ፣ የሰውን ከፈል ዕዳ ተበዳዩ ላይ ያረፈ ነው። ተበዳዩ ሁሰት ዓይነት ምርጫ አለው።

- አንደኛው ተበዳዩን ማስከፈል ይችላል። የሚያስከፍለውም፣ ለበዳዩ ይቅርታ በመከልከል ከበዳዩ ጋር ያለውን ግንኙነት ማቋረጥ፣ ከዚያ ሰው በመሸሻጥ በማከራፍጥ ወይም በዚያ ሰው ላይ አሉባልታ በማስወራት ሊበቀስው ይችላል። በዚህ ዓይነት በሚወስደው የበቀል እርምጃ ደስታን ለማግኘት ይሞክራል። ይሁን እንጂ፣ ከበዳዩ ይልቅ ተበዳዩ የበለጠ ይጎዳል። አንዱ ይህንን እውነት ሲገልጽ፣ “ለበዳዩ ይቅርታ አለማድረግ በዳዩን ይገድላል ብሎ በማስብ በገዛ እጁ መርዝ እንደ መጠጣት ይቆጠራል” እለ።
- ተበዳዩ ያለው ሁለተኛ ምርጫ፣ በዳዩ መከፈል የሚገባውን ዕዳ ተበዳዩ ከፍሎ በዳዩን ነጻ ማድረግ ነው። ተበዳዩ ይህንን እንዲያደርግ እግዚአብሔር ይረዳዋል። ይቅር ለማለት ሲወሰን በእግዚአብሔር ጸጋዕዳው ቶሎ ተከፍሎ ያልቅና ልብኛ አዕምሮው ንጹህ ይሆናል። እርግጥ ነው እንዳንድ መጥፎ ትዝታዎች ወደ እዕምሮ አልፎ አልፎ ብቅ ስለሚሉ፣ የግድ መታገል አለበት። ይቅርታ ማድረግ ከፍተኛ ዋጋ ያስከፍላል። በኢየሱስ ላይ እምነታችንን ካደረግን የበደሉንን ይቅር የማለት አቅም ይኖረናል። በመስቀል ላይ ራሱን መስ

ዋዕት አድርጎ በመስጠት ዕዳችንን ከፍሎ ልናል። በየቀኑ በእምነት ኃይልን ስለምንቀበል፣ የበደሉንን ይቅር የምንል በትንኮሳም ይሰጠናል።

4. የበደሉንን ሰዎች በደላቸው መርሳት ይቻላል?

“እንዳንድ የጎዱን ሰዎች በደላቸው ወደ አዕምሯችን እየመጣ ሲያስቸግረን ምን ማድረግ እንችላለን? ያደረሱብንን ጉዳት መርሳት እንችላለን?” ብለን እንጠይቅ ይሆናል። እንዳንድ ሰዎች “የበደሉንን ሰው ከልብህ ይቅር ካልከው፣ በደሉን ወይም ኃጢአቱን ፈጽሞ አታስታውሰውም” ይላሉ። ይህን አባባላቸውን ለመደገፍ “...በደላቸውን ይቅር እላቸዋለሁ፤ ኃጢአታቸውንም ከእንግዲህ ወዲህ አላስታውሰባቸውም፤ እኔ እግዚአብሔር ተናግራለሁ” (ኤር. 31:34) የሚለውን የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል ይጠቅሳሉ። ሁሉን የሚያውቀውን ኃይሉን እግዚአብሔር “አያስታውስም” ማለት፣ አምላካዊ ባሕሪውን አለመረዳት ይመስላል። ሰዎች ያላወቁት ነገር ቢኖር፣ እግዚአብሔር የማያውቀው ምንም ነገር እንደሌለ ነው። ከላይ ያንብብነው ጥቅስ፣ የሰውን ኃጢአት ሁለተኛ እንዳያስታውሰ አድርጎ ይቅር ይላል እንጂ፣ (2 ቆሮ. 5:19) የማስታወስ አቅም የለውም ማለት አይደለም። ሰዎች መልካም ያልሆነ ነገር በእኛ ላይ ሲፈጽሙብን ጉዳቱ ይስማናል። የተስማንን ጉዳት መርሳት እንችልም። እኛ ማድረግ የማንችለውን እግዚአብሔር እንዲሠራው መፍቀድ አለብን። ሰዎች ስለ ፈጸሙብን በደል ወይም ስላደረሱብን ጉዳት፣ አጸፋውን ለመመለስ፣ ያበላሹትን ነገር መልሶ ለማስተካከል ከአቅማቸው በላይ ይሆንባቸዋል። ይህንን እያወቅን “በሕይወታችን ያበላሻችሁትን አስተካክሉ” ወይም “ዋጋ ከፈሉ” ማለት ሁለት ጊዜ ማስከፈል ይሆናል። ምክንያቱም ኢየሱስ አንድ ጊዜ በደሙ ከፍሎ ላቸዋል (2 ቆሮ. 5:21)። እርሱ ከከፈለላቸው ለሁለተኛ ጊዜ እኛ ማስከፈል ስለሌለብን ሙሉ ይቅርታ ልንሰጣቸው ይገባል (ማቴ. 18:21-35)። ይቅር ማለት የተበደለውን በደል እንዳናስታውስ አያደርገንም። ልጁ በጥይት መትቶት የቆሰለ አባት፣ ልጁን ይቅር ቢለውም፣ ያደረሰበትን ጉዳት ግን በቀላሉ ሊረሳው ከአዕምሮው ፍቆ ሊያስወጣው አይችልም። ሙሉ ይቅርታ ከሰጠው ግን፣ በዳዩ ያደረሰበትን ጉዳት አልፎ አልፎ ትዝ ባለው ቁጥር ይህን ያህል ስሜቱ አይጎዳም። “ማስታወስ” የአንጎል

²⁴ Sande, Ken. The Peace Maker, Baker Books, Grand Rapids, MI, 1991

ሥራ እንጂ የመንፈስ እንዳልሆነ ማወቅ ይገባል። ይቅርታ በዳዩ በሚሰጠው መልስ ላይ የሚወሰን አይደለም። አያሱስ ይቅርታ ለመስጠት እስኪጠየቅ ድረስ ሳይጠብቅ "...እባት ሆይ! የሚያደርጉትን ስለማያውቁ ይቅር በላቸው! እላለሁ" (ሉቃ. 23:34)። ከይቅርታው ጋር ምንም ነገር አላያያዘም ነበር። "እባት ሆይ! ድርጊታቸው ትክክል እንዳልሆነ ካመኑ ይቅር በላቸው" እላለሁ።

5. እንዳንጣላ ጥብቅ ማስጠንቀቂያ ተሰጥቶናል

የልጆቻቸውን ጠባይ የሚያውቁት እንዲሁም ስለ ልጆቻቸው በጣም የሚያስቡ እናትና አባት በሥራም ሆነ በሌላ ምክንያት ከቤታቸው ራቅ ብለው ሲሄዱ በዕድሜ ተለቅ ያለውን ልጅ ጠባቂ ካላደረጉት ልጆች ተቀራርበው ሲቆዩ የሚጋጩ መሆናቸውን ስለሚያውቁት "እንግዲህ እርስ በእርሳችሁ እንዳትጣሉ" በማለት ጥብቅ የሆነ ማስጠንቀቂያ ለልጆቻቸው ሰጥተው ይሄዳሉ። "እርስ በእርሳችሁ እንዳትጣሉ" የሚለው ምክር ሃሳብ ወላጆች ለልጆቻቸው የሚሰጡት ብቻ ሳይሆን ለአዋቂዎች የሚሰጥ ምክር ሆኗል። በብሉይ ኪዳን ዘመን የሴፍ ለወንድሞቹ ተመሳሳይ ምክር እንደሰጣቸው እናውቃለን። የሴፍ ወንድሞች ወንድማቸውን የሴፍን ስለ ቀኑበት በጣም ይጠሉት ነበር። ከአጠገባቸው ለማስወገድ ሲሉ ለግብጽ ነጋዴዎች ሸጡት። የሴፍ ግን በተሸጠበት አገር በእግዚአብሔር ፊት ሞገስ እግኝቶ ስለ ነበር የግብጽ ጠቅላይ ሚኒስቴር ሆነ። በአንድ ወቅት ረሀብ ምድሪቱን ባጠቃበት ዘመን የሴፍ ወንድሞች ምግብ ፍለጋ ወደ ግብጽ በወረዱ ጊዜ ለግብጽ ነጋዴዎች የሸጡት ወንድማቸው የሴፍ ባሪያ ሳይሆን የግብጽ ጠቅላይ ሚኒስቴር ሆኖ እገኙት። የሴፍ ማንነቱን ለወንድሞቹ ባስታወቀ ጊዜ "ላደረስንበት ከፍተኛ በደል በሞት ይቀጣን ይሆናል" ብለው በማሰብ በፍርሃት ተንቀጥቅጠው ነበር። ይሁን እንጂ የሴፍ የወንድሞቹን በደል ሳይቆጥር እነርሱን ራሳቸውን እስኪደንቃቸው ድረስ ሙሉ የሆነ ይቅርታን ሰጣቸው። ቤተሰባቸውን ሁሉ ይዘው በመምጣት የግብጽን ብልጽግና እንዲካፈሉ ጋበዛቸው። አባታቸውን ይዘው ለመመለስ ወደ አጥቢያቸው ሲሄዱ የወንድሞቹን ባህሪ በደንብ የሚያውቀው የሴፍ "በመንገድ እርስ በእርሳችሁ አትጣሉ" ብሎ መከራቸው

(ዘፍ 45:24)። የእግዚአብሔር ሕዝቦች በተለያዩ ጊዜ ተመሳሳይ ምክርም ሆነ ማስጠንቀቂያ ይሰጣቸው ነበር።

የሴፍ ከወንድሞቹ ጋር የነበረውን ግጭት የፈታው በምን ዓይነት ሁኔታ ነበር? የሴፍ በከብር ወንበሩ ተቀምጦ በደል የፈጸሙበትን ወንድሞቹን እግሩ ሥራ ወድቀው እንዲሰግዱ በማድረግ "እናንተ ክፉዎች! ይኸውና በእጄ ጣላችሁ!" ብሎ በማስደንገጥ አልነበረም። የሠሩበትን በደል በመዘርዘር የበደለኛነት ስሜት እንዲጫናቸው አላደረገም። ነገር ግን ቸርነቱንና ፍቅሩን እሳቸው። የሴፍ ልቡ በፍቅር እንጂ በጥላቻ የተሞላ ሰላልነበረ፤ "...የወንድሙን የብንያምን አንገት አቅፎ አለቀሰሁ ብንያምን ወንድሙን አቅፎ አለቀሰሁ የሴፍ የተሩትንም ወንድሞቹን አንድ በአንድ አየሳሙ አለቀሰሁ ከዚህ በኋላ ወንድሞቹ ከእርሱ ጋር መጋገር ጀመሩ" (ዘፍ. 45:14-15) ይላል። አብረውት ገበታ እንዲቆርሱ አደርጋቸው። በቂ እህል እስታቅር ላካቸው። በመጨረሻም ከነቤተሰባቸው የግብጽን ባለጸግነት እንዲሳተፉ አደረጋቸው። ያደረሱበት በደል ትዝ ብሏቸው በፍርሃት በተሞጡበት ጊዜ እንኳን "እኔ ወደ ግብጽ የሸጣችሁኝ ወንድማችሁ የሴፍ ነኝ ነገር ግን ይህን በማድረጋችሁ በመጸጸት አትበላጩኝ ምክንያቱም እግዚአብሔር እኔን ለሰቀድሞ የላከኝ የሰዎችን ሕይወት እንቀተርፍ ነው" በማለት እጽናናቸው (ዘፍጥረት 45:4-5)። የሴፍ ከወንድሞቹ ጋር የነበረውን ቅራኔ መፍታት የቻለው በመደራደር ሳይሆን ለወንድሞቹ ሙሉ ይቅርታ በመስጠት ብቻ ነው። ጠቢቡ ሠሎሞን "እግዚአብሔርን ደስ የምታሰኝ ከሆንክ ከጠቀሳችሁ ጋር አንኳ በሰላም እንደትኖር ያደርግሃል" ይላል (ምሳሌ 16:7)። የሴፍ እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ሰው በመሆኑ ጠላቶቹ ከነበሩት ወንድሞቹ ጋር ታርቆ በሰላም አብሯቸው መኖር ቻለ።

ሐዋርያው ጳውሎስ ለቆሮንቶ አማኞች በጻፈው በመጀመሪያው መልዕክቱ ክርስቲያኖች በመካከላቸው አንዳንድ ግጭት ወይም አለመስማማት ቢፈጠር አለመስማማታቸውን እንዴት ማርገብ እንዳለባቸው ጠቃሚ የሆኑ መመሪያዎችን ሲሰጥ

- "ከእናንተ አንዱ ክርስቲያን ከሆነው ወንድሙ ጋር ቢጣላ ጉዳዩን የእግዚአብሔር ሰዎች በፍርድ እንዲያዩለት በማድረግ ፈንታ ለክስ ወደ አረማውያን የፍርድ ሸንጎ ለመሄድ እንዴት ይደፍራል? የእግዚአብሔር ሰዎች በዓለም ላይ እንደሚፈርዱ አያውቁም? ታዲያ በዓለም ላይ የምትፈርዱ ሲሆን በዚህ በትንሽ

ነገር ላይ መፍረድ እንዲት አቃታችሁ? በመላእክት ላይ እንኳ እንደምንፈርድ አታውቁም? ታዲያ በዚህ ዓለም ነገሮች ላይ በይበልጥ መፍረድ እንዴት እንችልም እንግዲህ እርስ በእርሳችሁ ብትጣሉ ከክርስቲያናዊ ማኅበር ውጪ በሆኑትና በተናቁት ሰዎች ፊት ቀርባችሁ እንዴት ትከሰሳላችሁ? ይህን የምለው እንድ ታፍሩ ብዬ ነው፤ አረ! ለመሆኑ በመካከላችሁ ለአስታራቂነት የሚበቃ ሽማግሌ አይገኝም? ታዲያ እንድ ክርስቲያን ሌላውን ክርስቲያን ከሰላ ወደ አረማውያን ፍርድ ቤት መውሰድ ይገባ ዋልን?" (1 ቆሮ. 6:1-6) አላቸው።

በመካከላቸው መካሰስ መኖሩ ራሱ ተሸናፊነታቸውን የሚያሳይ በመሆኑ ምን ያህል አሳፋሪ እንደሆነ ጳውሎስ በኃይለኛ ቃል ሲናገራቸው እንሰማለን። "እንዲያውም እርስ በእርሳችሁ መሟገት ራሱ ለእናንተ ውርደት ነው፤ ይልቅስ እናንተ ብትበደሉ አይሻልም? እንዲሁም እናንተ ብትጨቁኑ አይሻልም? እናንተ ግን ወንድሞቻችሁ በሆኑት ክርስቲያኖች ላይ በደልና ግፍ ታደርጋላችሁ" ይላቸዋል (1 ቆሮ. 6:7-8)። ሐዋርያው ጳውሎስ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በአማኞች መካከል ግጭት ፈጽሞ መኖር የለበትም ወይም አይኖርም አላለም። ግጭት ሲኖር ግጭታቸውን ማርገብ ወይም መፍታት ያለባቸው ራሳቸው እንጂ እንደ አረማውያን ፍርድ ቤት ሄደው በመካሰስ መፍትሄ ለማግኘት መመከር እንደሌለባቸው ያሳስባቸዋል። በአማኞች መካከል የሚፈጠረውን ግጭት በፍርድ ቤት ለመፍታት ከመመከር ይልቅ በቤተ ክርስቲያን አማካኝነት ግጭታቸውን ማርገብ ብዙ ጥቅም አለው።

- ብዙ ጊዜ መካሰስ የተካሰሱትን ሰዎች ውጥረት ውስጥ እንደሚጨምር በመካከላቸው ያለውን መለያየት የበለጠ እንደሚያሰፋ የታወቀ ነው።
- ቤተ ክርስቲያን ግን በሁለት አማኞች መካከል የተፈጠረውን ግጭት የምትፈታው በይቅርታና በዕርቅ እንዲያልቅ በማድረግ ስለሆነ በሁለቱ መካከል ያለውን እንደነትና ግንኙነት እስከ መጨረሻው ድረስ አያጠፋም።
- ጉዳያቸው ፍርድ ቤት ከደረሰ ብዙ ጊዜ የግጭቱ ዋና ምክንያት ምን እንደሆነ በግልጽ አይታወቅም። ግጭታቸው በቤተ ክርስቲያን

የሚታይ ከሆነ ግን የግጭቱ ዋና ምክንያት ይታወቃል። እንዲሁም ሰዎች ነጂ የሆነውን ተግባራቸውን እንዲተው ይመክራሉ። ያልተሰማመቡትና ያልተግባቡበትን ነገር እንድላይሆነው በመወያየት እንዲፈቱት ዕድል ይኖራቸዋል።

አብርሃም ከሃብት ይልቅ ከሎጥ ጋር የነበረው ወንድማማችነት እንደሚበልጥበት ሰላወቀ፤ ምርጫው ዋጋ የሚያስከፍል እንኳን ቢሆን ዋጋ ለመክፈል ዝግጁ ነበር። የቤተሰቡን እንድነትና ፍቅር ለመጠበቅ ሲል፣ የራሱን ፍላጎት በማስቀደም ፈንታ የሎጥን ፍላጎት አስቀደመ። የአብርሃምን እውነተኛ ፍቅር በግልጽ የምናየው ከጥቂት ዓመት በኋላ በሎጥና በቤተሰቡ ላይ ሲደርስ የነበረውን ጥፋት በተረዳ ጊዜ በእግዚአብሔር ፊት እንደማለደለት እናስታውሳለን። ብዙ ጊዜ በቤተሰብ መካከል ለሚፈጠረው ግጭት ቀላል የሆነ ማስተካከያ መንገድ የለም። ይሁን እንጂ መራራነት፣ ጥላቻ በሕይወታችን አይሉ ሲገኝ የሚያስከፍለው ዋጋ ከሁሉም ይበልጣልና በቤተሰብ መካከል ችግር ሲፈጠር መጥፎ ቃላት እንዳንወረውር፣ ቂም እንዳንይዝ፣ የበደለንን እንዳንበቀል፣ እንዲሁም መራራነት በልባችን ውስጥ እንዳይፈጠር አስፈላጊውን ጥንቃቄ ማድረግ አለብን። ለስላም ሲል የራሱን ጥቅም የተወውን የአብርሃምን እርዳታ መከተል ይኖርብናል።

እስራኤላውያን የተጓዙበት ረጅም የበረሃ ጉዞ ያለፉበት እስቸጋሪ ሕይወት የነበራቸው የተቀራረቡ ግንኙነት እርስ በእርሳቸው እንዲጣሉና እንዲጋጩ ምክንያት ሆኖባቸዋል። የበረሃው ጉዞ የሰለቻቸው እምራሌላ ውያን፣ በእግዚአብሔር ላይና እንዲሁም እንዲመራቸው በለጣቸው አለቃ ላይ ሲያምጹ እርስ በእርሳቸው ሲጣሉ እንደነበሩ ታሪካቸው ይመሰክራል። ሳኦል ዳዊትን ሲያሳድድ፣ የአይሁድ ክርስቲያኖች አይሁድ ያልሆኑትን ክርስቲያኖች ሲገፈትሩ፣ ጳውሎስ በጴጥሮስ ሕይወት ውስጥ ግብዝነት አይቶ ሲገንጸው በርናባስና ጳውሎስ መስማማት እንዳቃታቸው መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ታሪካቸውን እናነባለን። ከላይ የጠቀስናቸው ሰዎች እርስ በእርሳቸው ለጊዜው ይጋጩ እንጂ በመካከላቸው የነበረውን እንድነትና መቀራረብ እስከ መጨረሻው ድረስ ያፈረሱ አልነበሩም። ዛሬም ቢሆን ምዕመናን በተለያዩ አብያተ ክርስቲያናት እርስ በእርሳቸው ሲቆሳ ስሉ፣ ሲለያዩና ሲበታተኑ ይታያሉ። ስለሆነም እግዚአብሔር ድምጹን ዛሬም ቢሆን በብዙ ምዕመናን ጆሮ "በመንገድ ላይ እርስ በእርሳችሁ እንዳትጣሉ" በማለት መምከሩን አላቋረጠም። ይህንን ድምጽ ስምተን

በመካከላችን ያለውን መለያየትና መጣላትን አስወግደን ሕብረታችንን ማጠናከር አለብን። የእስራኤል ሕዝብ በበረሃው ጉዞአቸው በመሰልቸት እርሶ በእርሳቸው በመለያየት እንዲሁም ከእግዚአብሔር ጋር በየጊዜው በመጋጨት የእግዚአብሔርን ልብ እንደ አሳዘኑት እኛም እርሶ በእርሳችን በምንፈጥረው ግጭት ምክንያት የእግዚአብሔርን ልብ እንዳናሳዝን መጠንቀቅ አለብን።

6. ይቅር አለማለት መራራ ፍሬ ያበቅላል

ወይኒቱ በዕድሜዋ የገፋች ነች። አርባዎቹን ጨርሳ ሃምሳ ውስጥ ገብታለች። ትዳር የያዙ ሁለት ትላልቅ ልጆች አሏት። ወይኒቱ ያረጀች እናት አለቻት። በጣም ርቃ ስለምትኖር በአካል ባታገኛትም በየቀኑ ስልክ እየደወለች ትጠይቃታለች። ወይኒቱ ለእናቷ ስልክ ያልደወለችበትን ቀን አታስታውስም። ይህን የምታደርገው ከፍቅር የተነሳ ሳይሆን እናቷን በመፍራት ነው። የእናቷ ኃይለኛነት የወይኒቱን አዕምሮ ጨምድዶ እንደያዛት ከእርሷ መላቀቅ በፍጹም ያቃታት ትመሰላለች። ከእናቷ ኃይለኛ ከንድ ነጻ መውጣት ትፈልጋለች፤ ይሁን እንጂ እንዴት እንደምትችል ግራ ተጋብታለች።

ብዙ ጊዜ መጽሐፍ ቅዱስን ያለአግባብ በመጠቀም ከርሱቲያኖች ራሳቸውን ችግር ውስጥ የሚከቱበት ጊዜ አለ። ወይኒቱም ከዚህ ነጻ አልነበረችም። አልፎ አልፎ ራሷን ለማጽናናት የምትጠይቀው ጥያቄ እንዲሁም የምትጠቅሰው ጥቅስ ነበራት።

- “ክርሰቲያኖች ወላጆቻቸውን ማፍቀርና ማክበር የለባቸውም እንዴ?”
- “በሥልጣን ላይ ላሉት መታዘዝና ራስን ማሰገዝት እንዳለብን መጽሐፍ ቅዱስ ይናገር የለም? ይሄስ ወላጆችን አያጠቃልልም እንዴ?”
- “ሰው ትልቅ ሲሆን የራሱን የግል ሕይወት መምራት የለበትም ወይ? የራስን የግል ሕይወት መኖር ስህተት ነው እንዴ?”

- “ለእናቴ አንድ ቀን ስልክ ባልደውልላት ብቀር አመጽኛ ያለኝን ይሆን?”

ወይኒቱ ከህጻንነት ዕድሜዋ ጀምሮ እንዲሁም ራሷን ችላመኖር ከጀመረችም በኋላ በእናቷ ኃይለኛ ቁጥጥር ሥር በመኖሯ ራሷን ከእናቷ ማላቀቅ ያቃታት ሴት ሆነች። ለእናቷ የምታደርገው ነገር ሁሉ ደሰብኳት ሳይሆን በፍርሃትና በመንቀጥቀጥ ነው። ለእናቷ የምታደርገውን ታድርግ እንጂ በእናቷ ላይ ሥር የሰደደ ማራራነትና ቅሬታ በልቧ ውስጥ አለ። ለብዙ ዓመት በእናቷ ቁጥጥር ሥር በመዋሷ ከሚሰማት የልብ ሀዘን ነጻ ለመውጣት ያለፈውን ለመርሳት መጀመሪያ እናቷን ሙሉ በሙሉ ይቅር ማለት አለባት። ጳውሎስ “...በከተታላይ የነበረውን እየረሳው በፊቴ ያለውን ለመያዝ አተጋለሁ” ይላል (ፊልጵ. 3:14)። ወይኒቱ ከላይ ከገለጽነው ሁኔታ ለመላቀቅ ይቅርታ በመስጠት ውስጥ ማለፍ አለባት። ብዙ ክርሰቲያኖች እንደወይኒቱ ናቸው። የዕብራውያን ጸሀፊ ገእናንተ ማንም የእግዚአብሔር ጸጋ እንዳይገድልበት ተጠንቀቁ፤ እንዲሁም ምንም መራራ ሥር በመካፈልችሁ እንዳይበቅልና እንዳያስቸግራችሁ ብዙዎችንም እንዳያረክቡ ተጠንቀቁ” ይላል (ዕብ. 12:15)።

ይቅር አለማለት በሰው ልብ ውስጥ መራራ ሥርን ያበቅላል። የበደላቸውን ሰው ይቅር ማለት ያቃታቸው ሰዎች መራራዎች ናቸው። መራራነታቸው በራሳቸው ሕይወት ብቻ ሳይሆን በብዙ ሰዎች ሕይወት ውስጥ ከፍተኛ ጉዳትን ያሰከትላል። የበደለውን ሰው ይቅር ማለት ያቃተው ሰው በውስጡ መራራ ሥር ይበቅላል። መራራ ሥር በአንድ ሰው ልብ ውስጥ ከበቀለ፤ ያለው ተጨናቂና ሰላም የሌለው ይሆናል። አዕምሮ ውስጥ ትልቅ ሁከትና ትርምስ ይፈጠራል። በአንድ ወቅት የባልንጀራውን ዕዳ ይቅር ማለት ያቃተው አንድ ሰው ጌታው ዘንድ በቀረበበት ጊዜ ጌታው “አንተ ከሱ አገልጋይ ነህ ስለመንገዥያንን ሁሉ ዕዳ ተወሁልህ፤ ታዲያ እኔ ዕዳህን እንደተወሁልህ አንተስ ባልንጀራህ ለሆነው አገልጋይ ዕዳውን ልትተውለት አይገባም ነበር?” ስለዚህ ጌታው ተቆጥቶ ዕዳውን ሁሉ እስኪከፍል ድረስ ለሚያወቃዩት ሰዎች አላልፎ ሰጠው። አንግዲህ አናንተም እያንዳንዳችሁ ወንድማችሁን ከልብ ይቅር ባትሉ በሰማይ ያለው አባቴ እንዲሁ ያደርግዎታል” ይላል (ማቴ. 18:32-35)።

7. መጽሐፍ ቅዱሳዊ ይቅርታ ከኃላማዊው ይቅርታ ይለይ ይሆን?

ብዙ ጊዜ በዳዩ በተበዳዩ ላይ ያደረሰው ጉዳት ምን ያህል ከፍተኛ እንደሆነ በዳዩ በአግባቡ እንዲያስተከበት ሳይደረግ ተበዳዩ የበደለውን ለውይቅር እንዲል መገፋፋት የተለመደ ነው። በዚህ ምክንያት በዳዩ ሁኔታውን ለማስተካከል ምንም ዓይነት እርምጃ ሳይወስድ በዳዩ በተበዳዩ ላይ የፈጸመው በደል፣ ያደረሰው ጉዳት ምን እንደሆነ በትክክል ሳይረዳ፣ እንዳንድ መስተካከል ያለበትን ነገር ለማስተካከል ምንም ዓይነት እርምጃ ሳይወስድ እራሱን አነቃንቆ ሁኔታውን ችላ ብሎ እንዲያልፍ እናደርገዋለን። ከመቶ ዓመት በፊት ጀርመናዊው ፈላስፋ ኤፌዴሪክ ነትዘስኪ (Frederic Nietzsche) ክርስቲያኖች ደግነት ወይም ጥሩነት (Virtue) የሚሉትን በተለይ “ይቅርታን” አጥብቆ በመንቀፍ ጻፈ።

- ደካማነትን እንደ ጥሩነት እንደ ባርያ መገዛትን “ትህትና” ቁጣን ከውስጥ አፍኖ መያዝን ይቅርታ መስጠት ይሉታል” አለ።³⁵

ይህን ዓይነቱ ነቀፋ እስከ ዛሬ ድረስ እንደቀጠለ ነው። ዓለማዊ የሥነ ምግባር ምሁራን (Secular Ethicists) ክርስቲያኖች ስለ ይቅርታ የሚያስተምሩትን ትምህርትና እንዲሁም የሚለማመዱትን ልምምድ ያወግዛሉ። ለዚህም ዋናው ምክንያታቸው ክርስቲያኖች ፍትህን ይክላሉ፣ ትልቁን ወንጀል አሳንለው ያያሉ፣ የተጎዳውን ያወግዛሉ፣ ክፉዎችን ያመቻቻሉ ይሏቸዋል። ይቅርታን በሚመለከት ነጥብ ክርስቲያኖች የሚተቹ በት ምክንያት ለክፉዎች ልል ናቸው በማለት ነው። ይሄም ነቀፋ ሊደርስ ባቸው የቻለው እንዳንድ ቤተ ክርስቲያን ይቅርታን በመጽሐፍ ቅዱስ መነጽር፣ ይኸውም “ክርስቶስን መከከል ያደረገ ነገር መለኮት” በመጠቀም ፈንታ የሥነ ልቦና ምሁራን ይቅርታ ማድረግ ለተበዳዩ ፈውስን ያስገኛል የሚለውን አቋም ስለሚይዙ ነው። ይቅርታን በሚመለከት ህሳብ ላይ ሁለት ዓይነት እነጋገር ወይም እምነት አለ።

- 1ኛ፣ “ፈውስ ያጣ ህመም መዳን የሚችለው፣ የጎዳህን ሰው ይቅር ስትል ነው። ...ከሰህተቱ (ከበደሉ) ከውስጣዊ ሕይወትህ

ካንሰር የሆነውን ዕጢ ቆርጠህ እንደመጣል ነው። እስረኛውን ፈትተህ ነጻ ሲታደርገው ነጻ የሆነው እስረኛው ሳይሆን አንተው ራሱህ ነህ” ይላል።

- 2ኛ፣ “በዳዩ ይቅርታ ከመጠየቁ በፊት፣ ሌላው ቀርቶ በዳዩ ምን ጊዜም ባይጠይቅ፣ ተበዳዩ ለበዳዩ ይቅርታ መስጠት የክርስቶስ የይቅርታ መንገድ ነው” ይላል።

ስለ ይቅርታ የተሳሳተ አመለካከት ያላቸው እንዳንድ ሰዎች ከዚህ በታች የጠቀስናቸውን አስተያየቶች ሲለጡ ይለማሉ።

- “ቀድሞ ስለ አንተ የነበረኝ አስተያየት ሳይለወጥ እንዴት ይቅር ልልህ እችላለሁ? ባደረግሁብኝ ወይም በፈጸምኩብኝ በደል አሁን እንደተበላጩሁ ብህና እንዳዘንኩ ብህ ነኝ።”
- “የበደሉኝን በደል መርሳት ሳልችል እንዴት ይቅር ልላቸው እችላለሁ?”
- “ይቅር አልሃለሁ፣ ከአንተ ጋር ግን ከዚህ በኋላ ምንም ዓይነት ግንኙነት እንዲኖረኝ አልፈልግም።”

ትክክለኛው ይቅርታ ለክፉ አድራጊዎች ግዴታ መሆን እንዲሁም የለውን የአዕምሮ ህመም ዝም ማለኛ ወይም ጸጥ ማለኛ አይደለም። መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሆነ ይቅርታ ከዚህ ፍጹም የተለየ ነው። ኢየሱስ ስለ ይቅርታ ያስተማረው ትምህርት በማቴዎስ ወንጌል ምዕራፍ 18 ላይ በዝርዝር ተጠቅሷል።

7.1. መጽሐፍ ቅዱሳዊ ይቅርታ፣ የኃጢአትን ክፉነት ይገልጻል

ዓለማውያን “የክርስቲያኖች ይቅርታ ክፉዎችን ማባባል ነው” ይላሉ። ይቅር ለማለት ስለምንችሉል፣ የኃጢአትን እስከፊነት ወይም በዳዩ የፈጸመው በደል ምን ያህል የከፋ መሆኑን እንዘነጋለን። በበዳዩ ወገን ቆመን፣ ተበዳዩን ችላ ያልነው እንመስላለን። ክርስቶስ ስለ ይቅርታ ያስተማረው ትምህርት ፍጹም ከዚህ የተለየ ነው። ኃጢአት ምን ያህል እስከፊ እንደሆነ በተለይ ማቴዎስ ምዕራፍ 18 ላይ ለማሳየት ሞክሯል። ኢየሱስ መጀመሪያ ላይ ማሰጠንቀቂያ እንጂ ተስፋ አልሰጠም፤

³⁵ Alfred Poirier. The Peace Making Pastor. Baker Books, Grand Rapids, Michigan, c2006.

- “በእኔም ከሚያምኑት ከነዚህ ከታናናቸው አንዱን የሚያስተላው ከባድ የወፍጫ ድንጋይ በአንገሩ ላይ ታሰሮ ወደ ጥልቅ ባሕር ቢጣልና ቢሰጥም ይሻለዋል። ...የኃጢአት ምክንያት በሚሆኑ ነገሮች ለተሞላች ዓለም ወዋላት! መቼም የመሰናከሪያ ምክንያት መምጣቱ አይቀርም፤ ነገር ግን የመሰናከሪያ ምክንያት ለሚሆነው ለዚያ ሰው ወዋላት!” (ማቴ. 18:6-7)።

ኢየሱስ ይህን ማስጠንቀቂያ ሲሰጥ ኃጢአት አይቀሬ እንዲሁም ችላ መባል የሌለበት ነገር መሆኑን መግለጹ ነው። እውነተኛ ይቅርታ ክፋውን ችላ ብሎ ማለፍ ማለት እይደለም። መጽሐፍ ቅዱሳዊ ይቅርታ እግዚአብሔር ይቅር እንዳለ ይቅር ማለት ነው። ተበዳዩን የበደለህን ሰው ይቅር በል ለንለው፤ የተበደልከውን በደል አቃለህ ተመልከተው ማለታችን አይደለም። እውነተኛ ይቅርታ ተበዳዩ በዳዩን ከበደሉ ሲመለከተው የእግዚአብሔር ቁጣ እንደሚገባው ያያል። ስለዚህ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ይቅርታ የሞራል ኃይል እንጂ ደካማነት አይደለም።

7.2. መጽሐፍ ቅዱሳዊ ይቅርታ ቃል ኪዳን ነው

መጽሐፍ ቅዱሳዊ ይቅርታ የኃጢአትን ክፋነት ለይቶ ማወቅ ብቻ ሳይሆን እግዚአብሔርን ልክ እንዳለ ማየትንም ይጨምራል። እውነተኛ ይቅርታ እግዚአብሔርን እንደ ፈጣሪ፤ በሁሉም ነገር ላይ ሥልጣን ያለው፤ ይቅር ባይ እንደሆነ ያሳያል። እግዚአብሔር ይቅርታው በቃል ኪዳን ማኅበረሰብ ውስጥ ተገልጾ እንዲታይ ይፈልጋል። ከሌላው አማኝ ጋር ያለው ግንኙነታችን የተመሠረተው ከእግዚአብሔር ጋር ባለን ግንኙነት ውስጥ ነው (ኤፌ. 4:11-16)። ባለንበት የእምነት ሕብረተሰብ ውስጥ ለቤተ ሰባችን፤ ለጓደኞቻችን፤ እንዲሁም ለሰፊው ዓለም ይቅርታ ማድረግን እንማራለን። ኢየሱስ የግንኙነታችን የቃል ኪዳን ባሕሪ ያለው መሆኑን በእነዚህ ጥቅሶች ውስጥ ተገልጾ ይታያል፡

- “እንግዲህ መባህን በመሠዊያው ላይ ብታቀርብ በዚያም ወንድምህ አንዳች በአንተ ላይ እንዳለው ብታነብ በዚያ በመሠዊያው ፊት መባህን ትተህ ሂድ አስቀድመህም ከወንድምህ ጋር ታረቅ፤ በኋላም መጥተህ መባህን አቅርብ” (ማቴ. 5:23-24)።

- “...ወንድምህ ቢበድልህ ገሥጸው፤ ቢጸጸትም ይቅር በለው...” (ሉቃ. 17:3)።

- “ወንድምህ ቢበድልህ ሂድህ አንተና እርሱ ብቻችሁን ሆናችሁ ውቀሰው። ቢለግህ ወንድምህን ገንዘብ አደረግኸው፤ ....”

እዚህ ላይ ኢየሱስ ሲመክረን የምንለማው ጠላታችንን ሳይሆን ወንድማችንን ይቅር እንድንል እንደሆነ እናያለን። ኢየሱስ “ይቅር በሉ” ሲለን፤ በማንኛውም ማኅበረሰብ ውስጥ ብቻ ሳይሆን በአማኞች ማኅበረሰብ ውስጥ ነው። ክርስቲያኖች ከአንድ መንፈሳዊ ቤተሰብ፤ ከአንዱ የክርስቶስ አካል የወጣን ብንሆንም መጋጨታችን አይቀርም። በወንድማማችች መካከልም መጋጨት ሲፈጠር የነበረውን ፍቅርና አንድነት ሊያደፈርሰው ይችላል። እርስ በእርሳቸው ስለሚጋጨ ወንድማማችች ኢየሱስ ብዙ ጊዜ ተናግሮአል። ደግሞ ደጋግሞ በትምህርቱ እንደገለጸው ምንም ያህል ቢጋጨም ተገንጣጥለውና ተለያይተው መኖር እንደሌለባቸው አስተምሯል። በዳዩም ሆነ ተበዳዩ እርቅ እንዲያደርጉ ይመክራል። ከመካከላቸው ስለ ተፈጠረው መለያየት በኃላፊነት የሚጠይቀው በዳዩና ተበዳዩ ናቸው።

ኢየሱስ በተራራው ስብከቱ ላይ እንዲህ አለ “እንግዲህ መባህን በመሠዊያው ላይ ብታቀርብ በዚያም ወንድምህ አንዳች በአንተ ላይ እንዳለው ብታነብ በዚያ በመሠዊያው ፊት መባህን ትተህ ሂድ አስቀድመህ ከወንድምህ ጋር ታረቅ በኋላም መጥተህ መባህን አቅርብ” (ማቴ 5:23-24)። ለአምልኮትና ለጸሎት ወደ እግዚአብሔር ዙፋን ከመቅረባችን በፊት እስቀድመን የበደልነው ወይም የበደለን ሰው ካለ ከእርሱ ጋር የተጋጨንበትን ነገር ማስተካከል አለብን። በውስጣችን ቅሬታ እያለ ህሊናችን ገጹህ ሳይሆን ማምለክ እንችልም። ኢየሱስ ስንበደል ይቅር ማለት ብቻ ሳይሆን መበቀልም እንደሌለብን ያስተምረናል። እንዳንድ ሰዎች በደልን በልባቸው ንተራ የሚያጠራቅሙ አሉ። “እከሌ እንዲህ፤ እከሊት እንዲህ አደረግችብኝ” በማለት ቂም የሚለበሰቡና ጥላቻን መልሰው ለመስጠት የሚሞክሩ አሉ። ጳውሎስ ሲመክረን እንዲህ ይላል። “በትህትና ሁሉን በየዋህነት በትዕግሥትም እርስ በእርሳችሁ በፍቅር ታገሡ በሌላም ማለረያ የመንፈስን አንድነት ለመጠበቅ ትጉ” (ኤፌ. 4:2-3)። ስለ ፍቅርና ስለ ክርስቶስ ስንል በሌሎች የተጎዳውን ጉዳት ሁሉ ችላ ለማለትና ለመርሳት

አንሞክር። ለመቀበል የዘገየን ይቅርታን ለመስጠትም ሆነ ለመቀበል የፈጠንን እንድንሆን ክርስቶስ ይፈልግብናል።

ክርስቶስ በሁለት ወንድማማች መካከል ችግር ቢፈጠር ሁለቱም ማድረግ ስለሚገባቸው ነገር ሲገልጽ “ወንድምህ ቢበድልህ አንተና እርሱ ብቻችሁን ሆናችሁ ውቀሰው” (ማቴ 18:15) ይላል። ያልተስተካከለውን ነገር ረጅም ጊዜ ሳይወስዱ ተሎ ማስተካከል ለመንፈሳዊ ሕይወት ይረዳል። ጊዜ በወሰድን ቁጥር ቀድሞ የነበረን አለመግባባት አያደገና እየጨመረ ይሄዳል። ጊዜ ፈጅተን መራራነትን ባንከን ቁጥር መንፈሳዊ ሕይወታችን እየቀረጨ ይመጣል። ጳውሎስ ስለዚህ ሲናገር እንዲህ ይላል። “ተቆጡ ጋጢአትም አታድረጉ ገብቶቻችሁ ላይ ጸሐይ አይገባ ለዲያብሎስም ዕድል ፈንታ አትሰጡት” (ኤፌ 4:26-27)። እንዲሁም “ብዙዎችም የሚረከቡበት አንድ መራራ ሥር ወደ ላይ በቅሎ እንዳይሰጩን” (ዕብ 12:15) በማለት ቂም በልባችን ለብዙ ጊዜ እንዳንይዝ ይመክረናል። “ይቅርታ መጠየቅ ያለበት እርሱ ነው፤ እኔ አልበደልኩትም፤ የበደለኝ እርሱ ነው” በማለት ለግጭታችን ጊዜ አንሰጠው። እርቅን ለመመሥረት በዳይም ሆነ ተበዳይ አርምጃ መውሰድ ይገባዋል። “ወንድምህ ቢበድልህ ሄደህ አንተና እርሱ ብቻችሁን ሆናችሁ ውቀሰው” (ማቴ 18:15) ይላል። ይህን ሲል፤ “ግጭታችሁ በአደባባይ አይወጣ። ችግራችሁን ለመፍታት ከሚቱ ማቋቋም አያስፈልጋችሁም። ጉዳዩ በሁለታችሁ መካከል መፍታት ከቻላችሁ ድካማችሁን ለሰው ሁሉ ማወጅ አያስፈልጋችሁም” ማለቱ ነው። ስለዚህ ነው ኢየሱስም “ወንድምህ ቢበድልህ አንተና እርሱ ብቻችሁን ሆናችሁ ውቀሰው ያለው።

ብዙ ጊዜ አንዳንዶቻችን መቀየማችንን ለአስቀደመን ሰው በቀጥታ መንገር ሲገባን ጉዳዩ ጨርሶ ለማይመልከተው ሰው እናወራለን። መሳዳታችንን የነገርነው ሰው ምስጢራችንን ገልጸን ስለ ነገረነው እኛን እንደ ባለውለተኛ አድርጎ ይቀበለንና እኛን በማገዝ፤ እውነቱን ሳያጣራ ያን ሰው እንደ መጥፎ ሰው በመቁጠር ያን ሰው ተቀይሞ ይገኛል። በዚህ ዓይነት በሁለቱም ወገን ለተለያዩ ሰዎች ሲያወሩ ሳይታወቅ ደጋፊዎች (ቲፌዞዎች) ያጠረቅማሉ ማለት ነው። ዋጋ የሌላት ትንሿ ነገር ከሌላው ሰው ጆሮ ስትደርስ እያደገችና እየተለቀች ስለምትሄድ ግጭታቸውም በዚያው መጠን እያደገ ይሄዳል። በጥላቻ መንፈስ ሆነን ከወንድማችን ጋር ለመነጋገር አንሞክር። ከዚህ በፊት የበደለንን በደል ሁሉ ዘርዘረን ለመውቀስ አንሂድ። አሸናፊነታችንን ለማሳየት በትዕቢት መንፈስ እንቅረብ። “ብትበ

ድለኝም እንኳን እራሴን እንደ በደለኛ በመቁጠር ወደ አንተ መጥቻለሁ” በማለት ቅድስናችንን ልንነግረው አንሂድ። ገና ከቤታችን ከመነሳታችን በፊት ወንድማችንን ይቅር ብለነው እንሂድ። ይቅር ብለነው ከሄድን እርሱ ዘንድ ስንደርስ በፍቅር ተሞልተን እንቀርባለን።

“..ባይለግህ ግን በሁለት ወይም በሦስት ሰዎች ምስክርነት ንገርው ነገር ሁሉ እንዲጸና” ይላል (ማቴ 18:16)። ለብቻህ አነጋግረኸው ከጥፋቱ ባይመለስና ባይስተካከል እንደ እግዚአብሔር ቃል ሁለት ወይም ሦስት ወንድሞችን ይዘህ ማነጋገር እንዳለብህ መፅሐፍ ቅዱስ ይናገራል። ሌላ ሦስተኛ ሰው ይዞ የማነጋገሩ ጥቅም፤ የተጋጨት ሁለት ሰዎች በሥርአቱ እንዲነጋገሩ መንገድ ይከፍትላቸዋል። መግባባት ካልቻሉ ነጥቡን ይዘው እንዲነጋገሩ ይረዳቸዋል። በተጨማሪም የነገሩን አሳሳቢነትና ተጎዳሁ የሚለውን ሰው ጉዳት ለጎጂው ከዚህ በፊት የበለጠ ግልጽ ባለ ሁኔታ እንዲገባው ያደርገዋል። ግጭታቸው በአንደኛና በሁለተኛ ደርጃ ባለው ሁኔታ ሊስተካከል ካልቻለ በ3ኛ ደረጃ ወደ አለው ይኸውም ጉዳዩን ለቤተ ክርስቲያን ማቅረብ ተገቢ ነው። ክርስቲያን ሌላውን ክርስቲያን ፍርድ ቤት በማቅረብ ፈንታ ወደ ቤተክርስቲያን አቅርቦ ጉዳዩ እንዲታይለት ማድረግ አለበት። ችግራቸው ለቤተክርስቲያን ሲቀርብ ሁለቱም ተራ በተራ በመናገር ያላቸውን ሃሳብ ለቤተክርስቲያን ያቀርባሉ። በደል የተገኘበት ወንድም በቤተክርስቲያን ሲፈረድበት ስህተቱን አምኖ ባይቀበል ከሕብረቱ ውጪ መሆን እንዳለበት ክርስቶስ ይናገራል። “ቤተክርስቲያንን ባይለግት እንደ አረመኔና እንደ ቀራጭ ይሁንልህ” ይላል (ማቴ 18:17)።

ፊት ለፊት መነጋገር፣ ግጭትን ለማርገብ ይረዳል

“ይልቁንም እውነትን በፍቅር እየተናገርን ራሱ የሆነውን ክርሰቶስን
ለመምሰል በሁሉ ሃገር እናድጋለን” (ኤፌ. 4:15)።

“ሃገር ግን ኬፋ ወደ አገጾቿ በመጣ ጊዜ ፊት ለፊት ተቃወሙት
ይፈረድበት ዘንድ ይገዛ ነበር...” (ጴ. 2:11)።

“ወንድምህ ቢበድልህ ሄደህ እንተና እርሱ ብቻ ሆኖችሁ ጥፋቱን ንገረው።
ቢሰማህ ወንድምህን እንደገና የራሱን ታደርገዋለህ” (ማቴ. 18:15)።

ከላይ የተዘረዘሩት ሦስት የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች በሕይወታችን
ከፍተኛ ሥፍራ ሰጥተን ልንለማመዳቸው የሚገቡን አስፈላጊ መመሪያዎች
ናቸው፤ ምክኒያቱም፡

1ኛ፡ ክርስቶስን መሰለን እንድናድግ ንግግራችን በፍቅር የተቀመመ
መሆን እንዳለበት ይነግረናል።

2ኛ፡ ወንድማችን በደለኛ መሆኑን እርግጠኞች ከሆንን በደሉን
ፊት ለፊት የመንገር አቅም አንዲናረን ያሳስበናል።

3ኛ፡ ወንድማችን ቢበድለን ጥፋቱን እንዴት መንገር እንዳለብን
መመሪያ ይሰጠናል።

1. የበደለንን ፊት ለፊት ማነጋገር መጽሐፍ ቅዱሳዊ ነው

ኢየሱስ ከሰማቸው ልዩ ልዩ ትዕዛዞች መካከል በብዙዎች ዘንድ ችላ ከተ
ባሉት ውስጥ አንደኛው የማቴዎስ ወንጌል ምዕራፍ 18:15 ላይ፤
“...ወንድምህ ቢበድልህ ሄደህ እንተና እርሱ ብቻ ሆኖችሁ ጥፋቱን
ንገረው...” የሚለው ትዕዛዝ ነው። እርስ በእርስ የመጋጨት ዝንባሌ ባይ
ኖረን ኖሮ ኢየሱስ ይህንን ትእዛዝ ባልሰጠንም ነበር። መጋጨታችን የማ
ይቀር መሆኑን የሚያውቀው ጌታ ግጭታችንን ለማርገብ የምንችልበትን
መንገድ ገልጸልናል። የመጀመሪያው እርምጃ፤ ሌላ ሰው ሳይጨምሩ የተ
ጋጨት ሁለት ሰዎች ተቀራርበው መነጋገር ነው። ሃገር ግን በተለያዩ ምክ
ንያት ከወንድማቸው ጋር ግጭት ወይም አለመስማማት ሲያጋጥማቸው፤
ክርስቶስ የሰማቸውን መመሪያ (ትዕዛዝ) ችላ ብለው ለችግራቸው መፍትሄ
የማይሆነውን፤ የበሰጠ የሚያራርቃቸውን፤ ገንቢነት የሌለውን እርምጃ
ሲወሰዱ ማየት በአሁኑ ጊዜ የተለመደ ሆኗል። ለምሳሌ፡

■ መጋቢ ሰሙ ንጉሥ፤ ከምስመናኑ መካከል አንዱ ትክክል ያልሆነ
ሥራ መሥራቱን ሲያውቅ፤ ያን ሰው እንዲነካ አድርጎ ስብከት
አዘጋጅቶ ያቀርባል። ያንን ሰው ቢሮው ጠርቶ ፊት ለፊት ከመ
ገሰጽ ይልቅ በዚህ ዓይነት መውቀስ ቀላል ይሆንለታል። ይሁን
አንጂ፤ ይህን ዓይነት መንገድ ሁለት ድካም አለው። ይኸውም፡
(1) መልዕክቱ ማንን ለመንካት እንደሆነ በግልጽ ስለሚታወቅ፤
መልዕክቱን የሚያዳምጡትን ሰዎችንም ሆነ ስብከቱ የተዘጋጀ
ለትን ሰው ቅር ያሰኛል። (2) መልዕክቱን ለአንድ ሰው ብሎ ስለ
ተዘጋጀ፤ ጉዳዩ የማይመለከታቸው ሰዎች ምንም ዓይነት ትም
ህርት ሳያገኙ ይቀራሉ።

■ ወንድማችን አካሉ በዓመታዊው የአባላት ስብሰባ ላይ የማንንም
ሰም ሳይጠራ፤ በቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ የተፈጸሙትን በጎ
ያልሆኑ ነገሮችን ይዘረዝራል። ስም አይጥራ እንጂ፤ እነማንን
ለመውቀስ ወይም ለማሳጣት እንደሆነ በጣም ግልጽ ነው።

■ እህታችን ወሰን የለሽ ኢየሱስ “ወንድምህ ቢበድልህ እንተና
እርሱ ብቻ ሆኖችሁ ጥፋቱን ንገረው” የሚለውን ቃል በደንብ
ብታውቅም፤ የተረዳችው በተለየ ሁኔታ ይመስላል። የቤተ ክርስ
ቲያኗ መጋቢ የሆነው ሁኔታው የመዘምራን አባል ለመሆን ፈልጋ

“ከአገልግሎት በፊት ሕይወትሽ መስተካከል አለበት” ሰላላት ልትበቀለው ፈልጋ “ያላደረገውን አደረግ” ብላ ኃጢአቱን በመዘርዘር ጽፋ ለምዕመናኑ ሁሉ በተነች።

ከላይ ባየነው ሁኔታ ትክክለኛ የሆነ ወደ እውነተኛ እርቅ የሚያደርስ እርምጃ በመውሰድ ፈንታ እርስ በእርስ የሚያራርቅ እርምጃ መውሰድ በአሁኑ ዘመን ብቻ ሳይሆን በሐዋርያት ቤተ ክርስቲያንም ውስጥ የነበረ መሆኑን እናውቃለን። ለዚህ ነው ሐዋርያው ጳውሎስ “...እርስ በእርሳችሁ የምትነካከሉና የምትባላሉ ከሆነ አርስ በርሳችሁ እንዳትጠፋ ተጠንቀቁ” ያለው (ገላት. 5:15)። እማኞች እርስ በእርስ የሚነካከሉት አብዛኛውን ጊዜ ፊት ለፊት ሳይሆን በስወር ነው። ሆኖም በሰው ለማሰራጨት እንዳንደች ጸሎትን መሣሪያ አድርገው ይጠቀሙበታል። ይህን ዓይነቱን መንገድ መጠቀም በመጀመሪያው በሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ መኖር አስመናፋን እርግጠኞች አይደለንም። በአሁኑ ዘመን ግን በጣም የተሰመደ እየሆነ መጥቷል። “ለወንድማችን እከሌ እንጸልይለት... በኃጢአት ውስጥ እየኖረ ነው፤ ያደረገውን ልንገራችሁ ይህን የምንግራችሁ ደግሞ ለሌላ ነገር ሳይሆን እንድትጸልዩለት ነው፤ ቤተ ክርስቲያን የግድ እንድ ነገር ማድረግ አለባት፤ ...ቤተ ክርስቲያናችን በዓለማውያን ዘንድ እየተነቀፈች ናት” የሚለው አባባል በጸሎት የተሸፈነ ሰው ሆኖ ነው።

በአሁኑ ዘመን እማኞች “በደል አደረሰብን” በሚሉት እማኝ ላይ የሚወሰዱት እርምጃ ምን ዓይነት ይሆን? እንዳንደቅነን ችላ ብለው ያልፉት ይሆናል። ሌሎች ደግሞ “ኅዳን” የሚሉትን ሰው ሁለተኛ ላለማኑጋገር (ለማክረፍ) ይወስኑ ይሆናል። ሌሎች ደግሞ የኅዳቸውን ሰው አጻፋውን ለመመለስ በተዘዋዋሪያንን ሰው ለመበቀል የተለያዩ ዘዴ ይሸርቡ ይሆናል። እንዲህ ዓይነት መንገዶች ክርስቶስ “ወንድምህ ቢበድልህ ሄደህ አንተና እርሱ ብቻ ሆናችሁ ጥፋቱን ንገረው። ቢለማህ ወንድምህን እንደገና የራስህ ታደርገዋለህ” ሲል የሰጠውን ትዕዛዝ ፍጹም የሚቃረኑ ናቸው። እንዳንደች ደግሞ “በደለን” የሚሉትን ሰው ከላይ ያየናቸውን ዓይነት እርምጃዎች አይወስዱም ይሆናል። ስለ በደላቸው ሰው ለማንም አያወሩም ይሆናል። ነገር ግን በዓይናቸው ቀና ብለው ያንን ሰው ለማየት እንኳን እስከ ያንገሽግሻቸው ድረስ በጥላቻና በቅሬታ ልባቸው የተሞላ ይሆናል። ልባቸው በዚህ ዓይነት የጥላቻ ስሜት ተሞልቶ እውነትነት የሌለው

ፈገግታ እያሳዩ ይኖራሉ። በዚህ ዓይነት እውነቱን ለመደበቅ ይሞክሩ እንጂ በፊታቸው ገጽታ ላይ የሚታየው ሁኔታ በልባቸው ውስጥ ያለውን ጥላቻ በግልጽ ያሳያል።

ከላይ ያየናቸው ድርጊቶች ሁሉ ክርስቶስ “ወንድምህ ቢበድልህ ሄደህ አንተና እርሱ ብቻ ሆናችሁ ጥፋቱን ንገረው...” ሲል ያስተማረውን ትምህርት ይቃረናሉ። “ተበደልኩ” ባዩ በዳዩን ፊት ለፊት በደሉን በግልጽ ሊነግረው ይገባል። ክርስቶስ ያስተማረው ትምህርት በቤተ ሰብ ውስጥ ጭቅጭቅን በንደኞች መካከል ኩርፌያን እጥፍቶ ጥሩ ግንኙነትን ለመፍጠር ይረዳል። ክርስቶስ የሰጠው መመሪያ የሕብረተሰቡ ሕብረት የቤተ ክርስቲያን አንድነት እንዳይበላሽ ይከላከላል። ክርስቶስ የሰጠውን መመሪያ የምንከተል ከሆነ ወንድማችንም የሚለማን ከሆነ ያንን ወንድም እንደገና የራሳችን እናደርገዋለን።

2. የበደለንን ሰው ከማኑጋገራችን በፊት ማወቅ ያለብን ፍሬ ነገር፤

እያሱን ያስተማረውን ትምህርት በሕይወታችን ውስጥ እንዴት ተግባራዊ ማድረግ እንችላለን? በደለን የምንሰው ሰው ዘንድ ሄደን ከመናገራችን በፊት አንዳንድ እውነቶችን በአዕምሯችን እስላሳለን ተግባራዊ ማድረግ አለብን። ይኸውም፦

1ኛ፦ ያለፈውን በደሉን ይቅር ማለት አለብን።

ብንወድም ባንወድም፤ ያ ሰው ቢቀበለንም ባይቀበለንም፤ ጥፋቱን ቢያምንም ባያምንም ምርጫ ስለሌለን ከዚህ በፊት አደረሰብን ለምንለው ነገር ሁሉ ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ይቅር ልንለው ይገባል። ያንን የበደለንን ሰው ከዚህ በፊት የፈጸመውን በደል ይቅር ካልነው፤ በዚያ ሰው ልባችንን በጣም ስለሚከብደው፤ በወቅቱ “አደረግ” የሚለውን በደል ተወያይተን ለመፍታት፤ በጥሩ ሁኔታ ልናነጋግረው እንችልም። ብዙዎች ያለፈውን በደል መልቀቅ ስለማይሆንላቸው፤ የአሁኑን በደሉን ለማክበድ፤ ወደ ጓላ እየተመለሱ ከዚህ በፊት ያደረጋቸውን ጥፋቶችን ዘርዝረው ያቀርባሉ። ብዙ ጊዜ አንዳንድ ባልና ሚስት በተጋጨ ቁጥር ያለፈ

ውን ስህተት እየደጋገሙ ስለሚጠቅሱ በወቅቱ ያጋጠማቸውን አለመግባባት ተወያይተው መሥመር ማስያዝ አይሆንላቸውም። ለምሳሌ፦

ቢንያም፣ አሰካለ! እስቲ ቁጭ በይና እንጋገር።

አሰካለ፣ ስለምንድነው የምንጋገረው?

ቢንያም፣ ጥዋት ወደ ሥራ ስሄድ፣ ከሥራ ስመለስ ቁጭ ብለን ተነጋግረን እንዳንድ ያልተግባባንበትን ሁኔታ መስመር ማስያዝ አለብን ብዬ አልነገርኩሽም እንዴ!

አሰካለ፣ አዎን! ለምቼሃለሁ! መነጋገሩን ሰልፈለብኩት ነው ችላ ያልኩህ። ባለፈው ጊዜ እንጋገር ብለህ ቁጭ አድርገህ ልክ ልኬን ነገርከኝ። ያንን ቀን በሕይወቴ ፈጽሞ አልረካውም። ውስጤ ሰብርብረ የወጣበት መፈጠሩን ፍጹም የጠላሁበት ቀን ነው። አንተ ብትረካው እኔ ግን አልረካውም።

ከላይ የቢንያምና የአሰካለን ንግግር እንደሰማነው አሰካለ አዕምሮዋ በቅሬታ የተሞላ እንደሆነ እንረዳለን። አንድ ከባድ ጋር የሚያነጋግር ነገር ሲያጋጥማት ቅሬታዋን የምታጠራቅምበትን ፋይል ስባ በማውጣት ራሷን ለመከላከል መከራ ታደርጋለች። በዚህ ምክንያት ቢንያምና አሰካለ የሚያጋጥማቸውን ችግር በወቅቱ ተወያይተው መፍትሄ እንዳያገኙ እንቅፋት ሆኖባቸዋል። ባለፈው በደል ይቅርታ የማንሰጥ ከሆነ በወቅቱ የሚፈጠረውን አለመግባባት በውይይት ለመፍታት ከአቅማችን በላይ ይሆናል። “በደለን” ለምንለው ሰው ይቅርታ ያደረግን ከሆነ ያንኑ ነገር ደጋግሞ እየጠቀሱ መውቀስ ይቅርታ ያደረግንለትን ሰው መጉዳት ይሆናል። ያለፈው “አልፏል” ብለን በማለት በክርስቶስ ስም ይቅርታ አድርገን (ሰጥተን) በወቅቱ ላጋጠመን አለመግባባት መፍትሄ ለማግኘት መጣር የተሻለ ውጤት ያስገኛልናል።

2ኛ፣ የሁለቱም ወገን ፍላጎት ፈቃድ ስሜት በእኩልነት ደረጃ መታየት አለበት።

ይህንን እውነት ብዙዎች ቢያውቁትም የራሳቸውን ፍላጎት ሲያስቀድሙ ማየት አዲስ አይደለም። የራሳችን ፍላጎት ከሌላው ሰው ፍላጎት እኩል አስመሆኑን የምናምን ከሆነ በእኛ ላይ ሥልጣን ያለው ሰው

ሊጎዳን ሲሞክር ፊት ለፊት ድካሙን መንገር የምንችልበት መሠረት አይኖረንም። ለምሳሌ ራሷን ለባሏ ማስገዛት እንዳለባት የምታምን ሚስት የእርሷ ፍላጎት ከባሏ ፍላጎት ጋር እኩል መሆኑን የማታምን ከሆነ የእርሷን ፍላጎት ወደ ጎን ገፍቶ የራሱን ፍላጎት ሁልጊዜ ሲያስቀድም እያየች ፊት ለፊት “ልክ አይደለህም” ብላ ለመናገር አቅም ስለሚያንሳት ከንፈሯን ነክላ ዝም በማለት ቅሬታዋን በውስጧ ታጠራቅማለች። ስሜቷን በወቅቱ ለመግለጽ አቅም አይኖራትም። በልቧ ውስጥ ያጠራቀመችው ቅሬታ እየቆየ ሲመጣጣ ፍላጎቷ እንዲፈጸምላት በማድረግ ፈንታ በጥላቻ ትሞላለች። እንዲህ ዓይነት ሚስት ክርስቶስ “ወንድምህ ቢበድልህ ሄደህ አንተና እርሱ ብቻ ሆናችሁ ጥፋቱን ንገረው። ቢሰግህወንድምህን እንደገና የራሱ ታደርገዋለህ” በማለት እንዳስተማረው ባሏን ፊት ለፊት እንድትነግረው ስትጠየቅ ልቧ በሀዘን ተሞልቶ “እኔ ማን ነኝ ባሌን ልክ አይደለህም ብዬ መንገር የምችል? ይህን ባደርግ ‘ለባሌ አለመገዛት አይሆንም ወይ?’ ማለቷ አይቀርም።

በብሉይ ኪዳን ውስጥ ባሏን በማክበሯና በመታዘዟ የታወቀች የአብርሃም ሚስት ሣራ ነች። ይሁን እንጂ በልቧ ውስጥ የሚሰማትን ቅሬታ ግን ከመናገር ወደ ኋላ ያለችበት ጊዜ አልነበረም። ሀጋር ማርገዚን ባወቀችበት ወቅት በእመቤቷ በሣራ ላይ ንቀት ስታሳይ፣ ሣራ የዚህ ሁሉ ምክንያት አብርሃም ነው ብላ ሰላመነች፤ “እንዴት ብዬ እርሱን እነግረዋለሁ?” በማለት ሳትፈራ ፊት ለፊት “...ለደረሰብኝ በደል ተጠያቂው አንተ ክህ አገልጋዩ ዕቅድህ ውስጥ እንድትገባ እኔው ሲጠሁህ አሁን ግን ይኸው ማርገዚን ሲታወቅ ትንቀኝ ጀመር፤ እግዚአብሔር በአንተና በእኔ መካከል ይፍረድ አለችው” (ዘፍ. 16:5)። አብርሃምም የሣራን መገዳት ሰምቶ “አሁንሳ አበሃሽው! ምን አድርግ ነው የምትይኝ? እራሰሽ ፈቅደሽ ያደረግሽውን ነገር አሁን እኔን ለምን ትከሸኛለሽ?” በማለት ፈንታ፤ አብርሃም “አገልጋይሽ እንደ ሆነሽ በእጅሽ ውስጥ ናት፤ የፈለግሽውን አድርጊባት አላት” (ዘፍጥ. 16:6)።

በሌላ ጊዜ ደግሞ ይስህቅ ተወልዶና አድጎ ከእስማኤል ጋር ሲጫወት እስማኤል በይስሐቅ ሲያሸፍበት ሣራ አይታ ጉዳዩን ወደ አጋር በማቅረብ ወይም ችላ ብላ በመተው ፈንታ በቀጥታ ወደ አብርሃም ዘንድ ሄዳ፤ “ይህችን ባሪያ ከክልጄ አባርልኝ፤ ምንም ቢሆን የዚህች ባሪያ ልጅ፤ ከልጄ ከይስሐቅ ጋር ውርስ አይካፈልም አለች” (ዘፍ. 21:10)። አብርሃም የሣ

ራን ውሳኔ ሲሰማ እስማኤል ልጁ ስለሆነ ሁኔታው እጅግ አስጨንቆት ነበር። እዚህ ላይ አብርሃም ሣራን “ጥያቄሽ አግባብ አይደለም” ብሎ ችላ ቢለው ኖሮ ነገሩ ባላስጨነቀውም ነበር። ይሁን እንጂ የአብርሃም ጭንቀት የገባው እግዚአብሔር አብርሃም የሣራን ጥያቄ በምን ዓይነት ሁኔታ ማስተናገድ እንዳለበት የሚያውቀው ጌታ ለአብርሃም ማድረግ ያለበትን ነገር ነገረው። “ሃላ ልጅም ሆነ ስለ አገልጋይህ አጥብ አይግባህ ዘር የሚጠራህ ቢበድህ ሆኖ በኩል ስለ ሆነ ሣራ የምትልሆን ሁሉ ሰማ” የአገልጋይህም ልጅ የራሱ ልጅ ስለ ሆነ እርሱንም ታላቅ ሕዝብ አደርገዋለሁ” አለው (ዘፍ. 21:12)። “በእኔ ሕይወት ሰልጣን አለው” በማለት በባላቸው እየተበደሉ የሚኖሩ አንዳንድ ሚስቶች ጉዳታቸውን ፊት ለፊት ለባላቸው በመንገር ፈንታ ቅሬታቸውን ውስጣቸው ማጠራቀማቸው ክርስቶስ “ወንድምህ ቢበድህ ሄደህ አንተና እርሱ ብቻ ሆናችሁ ጥፋቱን ንገረው” ቢሰማህ ወንድምህን እንደገና የራሱ ታደርገዋለህ” ሲል የሰጠውን ትምህርት ችላ ማለታቸው አንደሆነ ሲያውቁት ይገባል። ሌላው ቀርቶ ወጣት ልጅም ቢሆን በዕድሜ ትልቅ የሆነ ሰው ሲሳወጥ “ጎዳኸኝ!” ብሎ መናገርን መለማመድ አለበት።

3ኛ፣ “ተበደልኩ” ባዩም በራሱ ሕይወት ውስጥ አንዳንድ ለውጥ ማድረግ ይገባል።

“ወንድምህ ቢበድህ አንተና እርሱ ሆናችሁ ጥፋቱን ንገረው...” ሲል ንዴቱን ወይም ቁጣውን እንዲወጣበት ሳይሆን ጎጂነት ያለውን ባሕሪውን እንዲለውጥ ነው። ጎጂ የሆነውን ጠባቂን እንዲያስተካክል ነው። ይሁን እንጂ ለውጡ በአንድ ወገን ብቻ መሆን የለበትም። በዳዩም “ተበደልኩ” የሚለውም ሰው እንዲለውጥ የሚፈልገው አንድ ነገር ይኖራል። ስመለወጥ የፈቃደኝነትን መንፈስ ማሳየት ሌላው እንዲሆን የሚፈልገውን ነገር ሁሉ ማድረግ አለበት ማለት አይደለም። የጎጂውን ሰው በደል እየነገረው በራሱ በኩል ሌላውን የሚጎዳ ባሕሪ ካለው ያንን ለመለወጥ ፈቃደኝነቱን መግለጽ አለበት።

3. ለማነጋገር ተስማሚውን ጊዜ መምረጥ

ክርስቶስ “ወንድምህ ቢበድህ ሄደህ አንተና እርሱ ብቻ ሆናችሁ ጥፋቱን ንገረው” ቢሰማህ ወንድምህን እንደ ገና የራሱ ታደርገዋለህ”

የሚል መመሪያ የሰጠ ቢሆንም በዳዩን ፊት ለፊት ማነጋገርን ብዙዎች እንደ ጠር ይፈሩታል። ሁሉም የተለያዩ ምክንያት አለው። ምናልባት ከዚህ በፊት ከዚሁ ሰው ጋር ወይም ከሌላ ሰው ጋር ለመነጋገር ፈልጎ ከዚያ ሰው ጋር የነበረውን ጭንቀት በማርገብ ፈንታ የበለጠ አራርቆት ይሆናል። ከምክንያቶቹ አንደኛው ተስማሚውን ጊዜ ካለመምረጣቸው ምክንያት ይሆናል።

■ አንድ ሰው ለቤተሰቡ እራት ለማዘጋጀት ጎንበስ ቀና የምትለውን ሚስቱን ጠርቶ “...እንትናዩ! ይኸውልሽ እኔና አንቺ ከተጋባን አንድ ዓመት ሊሆን ነው። በመጠኑም ቢሆን ተዋውቀናል። እስቲ ቁጭ በይና ድካምሽን ልንገርሽ...” አላት። ሚስት የዋም በውስጧ ተበሳጭታ በጥበብ የተሞላ መልስ ሰጠችው። “ሰማህ ወይ እንትናዩ! በአንድ ዓመት ውስጥ ያየሃቸው እነዚያ ድካሞች ባይኖሩብኝ ኖሮ እኔም እኮ አንተን የመሰለውን ሰው ባላገባሁም ነበር” የሚል መልስ ሰጠችው። እዚህ ላይ ለመግለጽ የሞከረችው “አንተም ሆንክ እኔ ፍጹሞች አይደለንም” ለማለት ነው።

ይህን ታሪክ ምሳሌ አድርገን ያቀረብነው ሚስት የዋም በሰጠችው መልስ እንድንደነቅ ሳይሆን “ውይይት እናድርግ” ብሎ የጠየቀበት ሁኔታና የጊዜ ምርጫው ትክክል እንዳልሆነ ለማሳየት ነው። ለውይይት ተስማሚ ጊዜ መምረጥ በጣም አስፈላጊ ነው። ለምሳሌ ሁለት የተጋጨ ሰዎች በኃይል ተናደው ሲጫጫሁት ያውይይት ሳይሆን “ጎዳን” የሚሉትን ሰው አጸፋውን መመለሳቸው ነው። ሥርዓት ባልያዘ መንገድ ተናግሮ የሌላውን ሰው ባሕሪ ለመለወጥ መሞከር ፈጽሞ አይሠራም። አንዳንዶች ቀደም ሲል ያልተስማሙበትን ነገር በሥርዓቱ ተነጋግረው ያልተስማሙበትን ነገር በማስተካከል ፈንታ በቁጣ ተሞልተው እርስ በእርሳቸው መሰዳደብና መጫጫህ ደረጃ ይደርሳሉ። ንዴታቸውንና ብስጭታቸውን “በደለን” በሚሉት ሰው ላይ ሲገልጹ ክርስቶስ “ወንድምህ ቢበድህ ሄደህ አንተና እርሱ ብቻ ሆናችሁ ጥፋቱን ንገረው” ቢሰማህ ወንድምህን እንደ ገና የራሱ ታደርገዋለህ” በማለት የሰጠውን መመሪያ ተግባራዊ ማድረጋቸው አንዳልሆነ ማወቅ አለባቸው። በተናደድንበት ወቅት “በደለን” የምንለውን ሰው ለህተቱን እየጠቀስን “በዚህና በዚያ በደልክኝ” በማለት ማነጋገር ትክክልኛ ጊዜ ስላልሆነ የጠበቅነውን ዓይነት ጥሩ ውጤት

እናገኝም። ውይይታችን ውጤት ያለው እንዲሆን ንዴታችን እስኪበርድ ድረስ መጠበቅ አለብን።

ብዙዎች የበደላቸውን ሰው ለማነጋገር ጥሩ ጊዜና ሁኔታ አይመርጡም። ለምሳሌ አንዳንድ ወላጆች ልጃቸው የቤት ሥራውን በሚሠራበት ወቅት በንዴት ወይም በቁጣ ተሞልተው በኃይል እየጮኹት “የምታሳዘን ልጅ ነህ! ለምንድነው ይህን ያደረግሽው?” ይሉታል። እነዚህ ወላጆች በምክራቸው ልጃቸውን ለመርዳት ላይሆነ ለቁጣቸው መወጫ ማድረጋቸው እንደሆነ የሚረዱት አይመስሉም። ይህ ልጅ ወላጆቹ በቁጣ ተሞልተው የሚወረውሩት የሰድብ ቃል እያሰፈራው ከእነርሱ መሸሽ ይጀምራል። አንዳንድ ወላጆች ልጃቸው ብዙ ጊዜ ከእነርሱ ሰምን መራቅ (መሸሽ) እንደሚፈልግ አይገባቸውም። ቁጣቸውን በቁጣ ከመመለስ ወይም በቁጣ የተሞላ ሰው የሚወረውረውን ቃል ከማዳመጥ ይልቅ ልጆች ከወላጆቻቸው መሸሽን ይመርጣሉ። ከልጆቻችንም ሆነ ከሌላ ሰው ጋር ሥርዓት ባለው ሁኔታ ለመነጋገር ከፈለግን ቁጣችን እስኪበርድልን ድረስ መታገስ አለብን። እንዲሁም ልናነጋገረው የምንፈልገው ሰው የሚመቸውን ጊዜ ጠይቀን መረዳት አለብን። ሰውየው ዘንድ ሄደን “ላነጋግርህ የምፈልገው ጉዳይ አለኝ! መቼ ይመችሃል?” ብለን መጠየቅ አለብን። ልናነጋገረው የፈልገው ሰው ከቤተ ሰቡ መካከል አንዱ ከሆነ “ዛሬ ማታ ከእራት በኋላ ይመችሃል?” በማለት ምርጫ ልንሰጠው ይገባል።

4. በደለን የምንለውን ሰው ጥፋቱን እንዴት እንንገረው?

በደለን የምንለውን ሰው ስናነጋገረው ልንጠቅስለት የሚገባን አራት ዋና ዋና ነገሮች አሉ። ይኸውም፦

1ኛ፤ ያጠፋው (በደሉ) ምን እንደሆነ

2ኛ፤ እንዴት እንደ ጎዳና እንዳስቀየመን

3ኛ፤ ያደረገው ነገር ጉዳት የሚያመጣ ከሆነ ምን ዓይነት ጉዳት ሊያደርስ እንደሚችል

4ኛ፤ ምን ማድረግ ወይም ምን መለወጥ እንዳለበት ልንገረው ይገባል።

አንዳንድ ሰዎች የበደላቸው ሰው ዘንድ ሄደው ፊት ለፊት እንዲያነጋግሩ ሲጠየቁ “ከዚህ በፊት በሰፊው ነግራለሁ። ደስ የማይለኝንና የማልወደውን ነገር በደንብ ነግራለሁ።” ይላሉ። ከዚህ በፊት የተሰማቸውን ስሜት በመግለጻቸው “ወንድምህ ቢበድልህ ሂድና ንገረው...” የሚለውን ትዕዛዝ የፈጸሙ ይመስላቸዋል። አንዳንዶች ደግሞ “ሰውየው ማጥፋቱን ያውቃል... ምን እንደሚሰማኝ ይገባዋል። ታዲያ አርሱን ማነጋገር ምን ይጠቅማል?” ይላሉ። ያንን የበደላቸውን ሰው አነጋግረውት ከሆነ እንዴትና ምን ብለው ስህተቱን እንደነገሩት ጠይቀናቸው መልሳቸውን ስንሰማ የበደላቸውን ሰው በትክክል ሁኔታና ጊዜ እንዳላነጋገሩት እንረዳለን። የበደላቸውን ሰው ስህተቱን ለመንገር የሞከሩት አንድን ታቸውን የበለጠ በሚያበላሽ ሁኔታ ነው። ለምሳሌ፦

■ “ሁልጊዜ ይህን አድርግ እየተባልክ ሳትጨቀጨቅ ራስህን ችለህ የምትሠራው መቼ ነው?” ይሉታል። ይሄም ጥያቄ መጠየቅ እንጂ ስህተቱን መንገር አይደለም። ይህን ዓይነቱ ንግግርም ሆነ ጥያቄ ሌላውን ሰው ሰቁጣ የሚጋብዝ ወይም የሚቀስቅስ ነው።

■ “ከራስህ በስተቀር ለሌላው ለምን አታሰብም? ቀኑን ሙሉ በቤት ሥራ ሰባክን ውዴ ወደ ቤት ስትመጣ ልጆቹን አንኳን በመያዝ ለምን አትረዳኝም? እርሷም አንደ ማንኛውም ሰው ይደክማታል ብለህ ለምን አታሰብም? በአንድ ጊዜ ሁሉ ቦታ መሆን አችላለሁ ወይ?” ይሄም አነጋገር ጥያቄ እንጂ በአግባቡ መነጋገር አይደለም። ሌላውን ሰው የበደለኝነት ስሜት እንዲሰማው በማድረግ መቀስቀስ ነው።

■ “ካልሲህንና ገላህን ስትታጠብ ያደረቅህበትን ፎጣ የትም አትጣል ብዬ ስንት ጊዜ መንገር አለብኝ? እኔ ሚስትህ እንጂ ገረድህ አንዳልሆንክ ለምን አይገባህም?” ይሄም እሁንም ሌላውን ሰው የበደለኝነት ስሜት እንዲሰማው ማድረግ ነው።

ከላይ ያየናቸው ሁኔታዎች በሁለት ሰዎች መካከል አለመግባባት ተፈጥሮ ግጭታቸውን ለማርገብ ትክክል ያልሆነ ግንኙነትን የሚያሳዩ ግልጽ የሆኑ ምሳሌዎች ናቸው። የበደለንን ሰው ስህተት ትክክል በሆነ

መንገድ መግለጽ ያለብን በምን ዓይነት ሁኔታ ነው። ከዚህ በታች የገለጽነው ሀሳብ ጥሩ ምሳሌ ሊሆን ይችላል፤

■ አንዲት ሚስት ባሏን ግለፈው አርብ እንግዶች ራት ጋብዘን ሰንበሳ፤ በእንግዶች ፊት እያመናጨቅህ ሲታነጋግረኝ ሰሜቴን በጣም ጎድተኝዋል። ንግግርህ በጣም አስቆጥቶኝ ነበር። ይሁን እንጂ በዚያን ወቅት በእንግዶች ፊት መልሰ አልሰጥህም ብዬ ዋጥ አድርጌ ያዝኩት። እንግዶችም ያደረግኸው ከመስመር የወጣ ንግግር እንዳሰደነገጣቸው በፊታቸው ገጽታ ላይ ይነበብ ነበር። ከዚያን ጊዜ በኋላ ተፈትቼ አንተን ማነጋገር አቅቶኝ ነበር። ሳልነግርህ የቆየሁት ሳኔጋግርህ የምችልበትን አመቺ ጊዜ በመጠበቅ ነው። ከዚህ በኋላ ትክክል ያልሆነ ነገር ካደረግሁት በሰው ፊት ሳይሆን ለብቻዬ ትነግረኛለህ?” አለችው።

ከላይ በየነው ምሳሌ ውስጥ ቅሬታዋን ለባሏ የገለጸችው ሴት አራት ፍሬ ነገሮችን ጠቅላላች።

- (1) ያደረገው ምን እንደሆነ፤
- (2) ምን ያህል እንደ ጎዳትና እንዳስቀየማት፤
- (3) ቅር ሰላሰኛት ተፈትታ እርሱን ለማነጋገር እንዳልቻለች፤
- (4) ወደ ፊት ለብቻዋ እንጂ በሰው ፊት በዚህ ዓይነት ሁኔታ እንዳያነጋግራት በግልጽ ነግራዋለች።

አንዳንድ ሰዎች በመካከላቸው አንዳንድ አለመስማማት ሲፈጠር፤ ችግሩን ለመፍታት በጉዳዩ ላይ ከመወያየት ይልቅ አንዱ ሌላውን የሚጎዳውን ቃል ሲወረውር መስማት በጣም የተለመደ ነው። ውይይታቸውን ቁጭ ብሎ የሚያዳምጣቸው ካለ፤ ያ የተጋጨት ሰው ምን ያህል ዋጋ የሌለው፤ ግዴለኛነት ራስ ወዳድ፤ ጠባዩ ብልሹ፤ በጥላቻ የተሞላ አንደሆነ ለማሳመን በሁለቱም ወገን ከፍተኛ ጥረት ያደርጋሉ። በተጨማሪም ራሳቸውን ሲገልጹ፤ ርህራሄ፤ ሊጋስ፤ የፍቅር ሰው፤ ለሌላው የሚያስቡ፤ በአጠቃላይ ምንም ዓይነት አንከን የማይታይባቸው አድርገው ለማቅረብ ይሞክራሉ። ሁለት የተጋጨ ሰዎች በችግሩ ላይ በማተኮር ፈንታ አንዱ የሌላውን ደካማነት በመጥቀስ ስለሚወቃቀሱ፤ ጭታቸውን በማርገብ ፈንታ የበለጠ ያባብስዋል። በሰውየው ጠባይ ላይ በማተኮር ፈንታ

በሰውየው ላይ ትኩረት ሲሰጡ፤ አንዱ ሌላውን አያፈረስ መሆኑን የተረዱት አይመስሉም። ለዚህ ጥሩ ምሳሌ እንዲሆን ከዚህ በታች አንድ ባልና ሚስት ያደረጉትን ውይይት አቅርበንላችኋለን፤

■ “ሰማ ልዑል ሰገድ! የእኔና የአንተ የባልና ሚስት አንድነት በአንተ ግዴለኝነትና ራስ ወዳድነት ምክንያት ሊበጠስ ትንሽ የቀረው ይመስላል። ሁሉን ታችን ተስማምተን የምናደርገው አንድ ም ነገር የለም። ወደ ሥራ ስትሄድ ጥዋት፤ ከሥራ ስትመሰስ ‘ይህን እናደርጋለን... ወይም እንዲህ ዓይነት ቦታ እንሄዳለን’ ብለን ተነጋግረን፤ ሁሉንም ነገር ረስተኸው ዘግይተህ ትመጣህ። አንድ ነገር እናደርጋለን ብዬ አቅጄ ሰጠብቅህ፤ አንተ በስልጣንህ ሁሉንም ነገር ትለዋውጠዋለህ። ሌላው ቀርቶ ‘እንዲህ ዓይነት ሆቴል ራት እንበላለን’ ብዬ እስቤ፤ የእኔን ምርጫ ችላ ብለህ አንተ ወደመረጥኸው ሆቴል እንሄዳለን። ‘አንቺ ምን ታስቢያለሽ?... ምን ይመስልሻል?’ ብሰህ ጠይቀኸኝ አታውቅም። ‘ይህን አድርግ’ ብዬ የምነግርህን ነገር ሁልጊዜ ትረሳዋለህ። አንተ ራስ ወዳድ፤ ስለ ሌላው ሰው ፍላጎት ፍጹም ግድ የሌለህ ሰው እንደሆንክ የራስህ ቤተሰቦች እንኳን ሲያወሩ ሰምቻለሁ።”

ከላይ የገለጽናቸው ባልና ሚስት በተጋጨበት ጊዜ ሁሉ ይህን ዓይነት ወቀሳ ተደጋግሞ ይስማል። ዓላማው ችግራቸውን ለመፍታት ሳይሆን፤ “በደስ” የተባለውን ሰው ለማጥቃት ይመስላል። ለጉዳቱ ምክንያት በሆነው ሰው-ባሕሪ ላይ ትኩረት ከመስጠት ይልቅ፤ ሰውየው ላይ ትኩረት ይሰጣል። ምሳሌ እንዲሆን ከዚህ በታች የተጠቀሱትን አባባሎች እንመልከት፤

- “አንተ ሰው ምን ነኪህ? ሁልጊዜ ይህን ዓይነት ጠባይ የምታሳየው ለምንድነው?”
- “ሁልጊዜ ከአቅምሽ በላይ ለመኖር ትፈልጊያለሽ? ብሩን የማመጣ ላቤን አንጠባጥቤ እንጂ ከዛፍ ላይ አየቀጠፍኩ የማመጣ መሰለሽ እንዴ?”
- “ከራስህ ፍላጎት በስተቀር ስለሌላው ምንጊዜም ቢሆን አታስብም? መኖር ያለብህ አንተ ብቻ ነህ እንዴ? እኛለ መኖር የለብንም?”

- “ሰትበላ ሁልጊዜ ለምን ታዝረከርካለህ? አሳማ እንጂ ሰው አትመ ስልም። ለምን በሥርዓቱ አትበላም?”

አንዳንድ ሰዎች በውይይትና በሰድብ መካከል ያለውን ልዩነት የሚያውቁ አይመስሉም። ከላይ የገለጽናቸው ሁሉ ለችግራቸው መፍትሄ የሚያመጡ ሳይሆኑ፤ ንጹታቸውንና ብስጭታቸውን ለመግለጽና በደለን ያሉትን ሰው ለመስደብ የተጠቀሙበት ቋንቋ እንደሆነ ግልጽ ነው። ይህንን ዓይነትን ለድብ የሚሰማው ሰው፤ ለሰድቡ አጻፋውን ይመልሳል፤ ወይም መልስ ሳይሰጥ አፋን ዘግቶ በመቀመጥ መራራነትን በልቡ ውስጥ ያጠራቅማል። ይሄም አንድነታቸውን የበለጠ ያሻክራል እንጂ፤ ግጭታቸውን አያረግብም። ከመራራነት እንድንጠነቀቅ መጽሐፍ ቅዱስ ያሳሰበናል። *“ከእናንተ ግንም የእግዚአብሔር ጸጋ እንዳይጎድልበት ደግሞም መራራ ሥር በትሉ ችግር እንዳያሳክትልና ብዙዎችን እንዳይበክል ተጠንቀቁ”* ይላል (ዕብ. 12:15)። ለችግሩ መፍትሄ በመፈለግ ፈንታ አንዱ ሌላውን ለው ከፍ ዝቅ አድርጎ መስደብ ከክርስቲያኖች የሚጠበቅ አይደለም። ሌላውን ዝቅ ማድረግ ወይም ማዋረድ ምን ዓይነት እንደሆነ ለመረዳት እነዚህን ምሳሌዎች እንመልከት።

- “በጋለ! ጭቃ ላይ የተንከባለለች አሳማ መሰለሃል! ሂድና ታጠብ”
- “ለምን አታሰቢም! አንጎልሽን አውልቀሽ ያስቀመጥሽው ትመሰ ያለሽ!”
- “ለምን ትሰፈልፋለህ? እሳቲ ሰጥቂት ጊዜ አፍህን ዝጋና አዳምጥ”

መጽሐፍ ቅዱስ ከላይ በገለጸው ሁኔታ እርሳ በእርሳችን መሰደብና ከባድ ቃል መለዋወጥ እንደሌለብን በተለያዩ ሰፍራ ይመክረናል። ኢየሱስም ሲያስተምር፤ *“እኔ ግን እላችኋለሁ፤ ወንድሙን ያስ አግብብ የሚቆጣ ይፈረዝታል፤ ግንም ወንድሙን ጅል የሚል በሽንጎ ፊት ይጠየቅብታል፤ ደደብ የሚለው ደግሞ የገዢው እሳት ፍርድ ይጠብቀዋል”* ይላል (ማቴ. 5:22)። ግጭታችንን ለማርገብና ወንድማችንን ለማትረፍ የምንፈልግ ከሆነ፤ እናተርፈዋለን የምንለውን ለው ከመንቀፍና ዝቅ አድርጎ ከመመልከት መጠንቀቅ አለብን።

በማንኛቸውም ዓይነት ግጭቶች ውስጥ የሰዎች ንግግር (ምላስ) ከፍተኛ ሰፍራ አለው። በአግባቡ ከተጠቀሙበት፤ እውነተኛ መረዳትን፤

እንዲሁም ማነቃቃትን ይሰጣል። ያለአግባብ ከተጠቀሙበት ግን ግጭትን በማባባስ ወደ ክፉ አቅጣጫ ይገፋል። አለመሰማማት ሲፈጠር ንግግራችን ከመጥቀም ይልቅ ጉዳት የሚያመጣ ሲሆን፤ ቶሎ ተሰፋ አንቁረጥ። ንግግራችን ገንቢ ሊሆን የሚችልበትን መንገድ እግዚአብሔር ሊያስተምረን ይችላል። አንዳንድ ሰዎች ሲያስቀይሙን ወይም ሲጎዱን፤ በደላቸውን ዘርዘረን ከነገርናቸው በኋላ ሁኔታውን ለመለወጥ ምን ማድረግ እንዳለባቸው የመምከር ዝንባሌ አለን። ብዙ ጊዜ የእኛ አቀራረብ ብዙዎችን “ተሳስቻለሁ!” እንዲሉ በማድረግ ፈንታ ሽንጣቸውን ገትረው እንዲሟገቱን የሚያደርግ ነው። ይሄም ሁኔታ ግጭቱን የበለጠ ያጠነክረዋል። “ይሄን ማድረግ ትክክል አይደለም” በማለት የኦሪትን ሕግ ከመጥቀስ ይልቅ፤ ወንጌልን ወደ መረዳት ብናመጣቸው የተሻለ ውጤት ያመጣል።

የሰዎችን ግጭት ለማርገብም ሆነ ለማባባስ ሌላው ከፍተኛ ሚና የሚጫወተው በጥምና የማዳመጥ ችሎታ ነው። ማዳመጥ የሰው ሁሉ ችግር መሆኑን የተረዳው ሐዋርያው ያዕቆብ፤ *“የተወደዳችሁ ወንድሞቼ ሆይ! ይህን አትርሱ፤ ሰው ሁሉ ለመሰማት የፈጠነ፤ ለመናገርና ለቁጣም የዘገየ ይሁን”* ይላል (ያዕ. 1:19)። ሰላምን ለመፍጠር በጥምና ማዳመጥ በጣም አስፈላጊ ነገር ነው። ሌሎችን የበለጠ መረዳት፤ እንዲሁም ለሁሉም ነገር መልስ እንደሌለን የተረዳን መሆናችን ከእኛ ጋር ለመወያየት ልባቸውን እንዲከፍቱልን ያደርጋል። የሰዎችን አስተያየትና አሳብ ለመቀበል ልባችን ከፍት መሆኑን፤ እንዲሁም እነርሱ ለሚሰጡት አስተያየት ዋጋ (ክብርን) መስጠታችንን ያሳያቸዋል። ምንም ያህል የሚረዳንን ጠቃሚ ሀሳብ ይዘው ቢመጡ ይህን ዓይነት መንፈስ ከሌለን በምክራቸው የማንጠቀም መሆናችን ብቻ ሳይሆን፤ ሊጠቅሙን የሚፈልጉትን ሰዎች ያለአግባብ ቅር እናሰኛቸዋለን።

ጳውሎስ ከበርናባስ ጋር የነበረውን አለመግባባት ቀደም ሲል ተመልክተናል። በሌላ ጊዜ ደግሞ ጳውሎስ በጴጥሮስ ላይ አንዳንድ ቅሬታዎች እንደነበሩት እናውቃለን። ጳውሎስ ቅሬታውን ለሌሎች ሐዋርያት በጎን ሄዶ በመንገር ፈንታ፤ ወደ ሐዋርያው ጴጥሮስ ዘንድ ሄዶ፤ ሌሎች መራዎች ባለብት ሳይፈራ ፊት ለፊት ጴጥሮስን እንደ ገሰጸው መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። *“ነገር ግን ኬፋ ወደ አንጾቂያ በመጣ ጊዜ ፊት ለፊት ተቃውሞ ሁት፤ ይፈረድበት ዘንድ ይገባ ክብርና። አንዳንድ ኪዳኖች ዘንድ የመጡ አሕዛብ ጋር አብሮ ይበላ ክብርና በመጡ ጊዜ ግን ከተገረዙት ወገን ያሉትን*

ፈርቶ ያፈገገናቸው ክርስቲያኖች ተለየ የቀሩትም አይሁድ ደግሞ በርናባስ ስንኳ በግንብነታቸው እስከ ተጣጠ ድረስ ከክርስቲያን አብረው ግብዣቸውን (ገላት 2:11-14) ይላል። ሳውሎስ የተሰማውን ስሜት ፊት ለፊት ለጴጥሮስ መናገሩ ምን ዓይነት ውጤት አሰገኝቶ ይሁን? እነዚህ ሁለት ታላላቅ መሪዎች አንዱ በሌላው ላይ የተሰማውን ስሜት በግልጽ ሲናገር የሰሙት ምዕመናን ምን ዓይነት ስሜት ተሰምቷቸው ይሆን? በወቅቱ አንዳንዶቹን ሳያስደነግጣቸው እንዳልቀረ እንገምታለን። ሳውሎስ ፊት ለፊት ጴጥሮስን በመገሰጹ የተሰማው ቅሬታ እንዳልነበረ አርግጠኞች ነን። ምክንያቱም በወሰደው ዕርምጃ ያፈረበትና የተጸጸተበት ቢሆን ኖሮ “ጴጥሮስን ፊት ለፊት ገሰጽኩት” ብሎ ባልተናገረም ነበር።

5. ሐዋርያት ፊት ለፊት በመነጋገራቸው ምሳሌ ትተውልናል

ሳውሎስና ጴጥሮስ ከተቀሩት ሐዋርያት የበለጠ ጎልተው የሚታዩ መሪዎች በመሆናቸው በመካከላቸው የተፈጠረው አለመግባባት ቤተ ክርስቲያንን ለሁለት የመክፈል ኃይል እንደነበረው ግልጽ ነው።

ሀ. ጴጥሮስ

ጴጥሮስ ከአሥራ ሁለቱ የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት በአንደኛ ደረጃ የሚታወቅ ነበር። የ12ቱ ደቀ መዛሙርት ስም ሲዘረዘር ሁልጊዜ የጴጥሮስ ስም አንደኛ ነው። ብዙ ጊዜ ደቀ መዛሙርቱን ወክሎ የሚናገረው እርሱ ነበር። በይሁዳ ምትክ ደቀ መዛሙር ለመምረጥ በተሰበሰቡበት ወቅት ስብ ስባውን የመራው (ሊቀ መንበሩ) ጴጥሮስ ነበር። በጴንጤቆስጤ ቀን ሦስት ሺሰው በአንድ ቀን ሲድንስባዚው ጴጥሮስ ነበር። በቆርኖሊዮስቤት ለአሕዛብ መጀመሪያ የሰበከው ጴጥሮስ ነበር። የኢየሱስን ትክክለኛ ማንነት ያወቀው ጴጥሮስ ነው። የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ላይ በመጀመሪያዎቹ አሥራ ሁለት ምዕራፎች ውስጥ ጎልቶ የሚታየው የጴጥሮስ ስም ነው።

ለ. ሳውሎስ

በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ውስጥ የጴጥሮስ ስምና የአገልግሎቱ ታሪክ እየቀነሰ ሲመጣ የሳውሎስ ሕይወትና አገልግሎቱ እየጎሳ ሲመጣ

ይታያል። የአዲስ ኪዳን መጽሐፍት አብዛኛውን የሳውሎስ ነው። ትልቁ ሐዋርያ ማን ነው? የሚል ጥያቄ ቢነሳ በቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የተፈጠረውን በቡድን መከፋፈል ያመጣል ብለን እንፈራ እንደሆነ ነው እንጂ “ሳውሎስ ነው” ማለታችን አይቀርም። በአዲስ ኪዳን ውስጥ ከጴጥሮስ ይልቅ ስለ ሳውሎስ ብዙ በማወቃችን የጴጥሮስ አገልግሎት እየቀነሰ መጥቷል ብለን ከመደምደም መጠንቀቅ አለብን። ሳውሎስ “ጴጥሮስ ወደ አንጸሊያ በመጣ ጊዜ በግልጽ ተሳታፊ ስለ ነበር ፊት ለፊት ተቃወም ሁኑ” (ገላት 2:11) ሲል የሳውሎስ ስለ ራሱ አገልግሎት መግለጫ ሲሰጥ የገለጸው ነው። ሳውሎስ ይህን የገለጸበት ምክንያት ሀሰተኞች አስተማሪዎች ከሌሎች ሐዋርያት ያነሰ ነው ብለው በመናገር ለሚቃወሙት ሰዎች መልስ ለመስጠት ነበር። ለገላትያ አማኞች በጻፈው መልዕክት ሳውሎስ ስለ ሐዋርያነቱ ጥያቄ ላቀረቡት መልስ ለመስጠት በመጀመሪያዎቹ ሁለት ምዕራፎች መግለጫ ሲሰጥ እናየዋለን። ሐዋርያው ጴጥሮስ ባሳየው ጠባይ በወንጌሉ ፍጹምነት ላይ ያመነታ ያስመስለው ስለነበረ የሳውሎስ በግልጽ ገሰጸው። ይሄም ሁኔታ ሳውሎስ ከጴጥሮስ ጋር በአንድ ደረጃ ላይ ያለ መሆኑ ብቻ ሳይሆን በተለይ በዚያ ሁኔታ ላይ ሳውሎስ ከፍ ብሎ የሚታይ አደረገው። አንዱ ሐዋርያት ሌላውን ሐዋርያ በግልጽ ሲገሰጽ ይሄ ሁኔታ ያሳያል።

ሳውሎስ ጴጥሮስን ለብቻው ወስዶ በመንገር ፈንታ ሌሎች መሪዎች ባሉበት ለምን ገሰጸው? የሠራውስ በደል ምንድነው? ብለን መጠየቃችን አይቀርም። ሳውሎስ መቼና እንዴት ሌላውን መገሰጽ እንዳለበት የሚያውቅ ታላቅ መንፈሳዊ መሪ መሆኑን እናውቃለን። ጴጥሮስ በወቅቱ ተራ ምዕመን ሳይሆን ከላይ እንደተመለከትነው ታዋቂ ከነበሩት መሪዎች መካከል አንደኛው ነበር። በመሪነቱ ምክንያት ብዙዎች አንድ ምሳሌ (ጥዴል) አድርገው እንደሚወሰዱት የታወቀ ነው። የሚሠራው ስህተትም ቢሆን አርአያነቱን የሚከተሉትን ሰዎች ሊያሳስቡ እንደሚችሉ የተወቀ ነው። ሳውሎስ ጴጥሮስን ከሚያክል ታላቅ መሪ የወላዎይነትንና የግብዝነትን ጠባይ ማየቱ አላስደሰተውም። ስለሆነም ጴጥሮስን “ሕይወትህ ግብዝነት ያለበት ነው” በማለት ፊት ለፊት ገሰጸው። ለብቻው በመንገር ፈንታ በሌሎች መሪዎች ፊት የተናገረው “እኔ ከጴጥሮስ የተሻልኩ ነኝ” በማለት ራሱን ከፍ አድርጎ ለማሳየት እንዳልሆነ ግልጽ ነው። ሳውሎስ አጥጋቢ ምክንያት ነበረው። የጴጥሮስ የግብዝነት ጠባይ የራሱን

ደካማነት ማሳየቱ ብቻ ሳይሆን ለሌሎች አይሁዳውያንና እንዲሁም ለበርናባስም እንኳን ሳይቀር እንቅፋት እንደሆነበት ጳውሎስ ሰላወቀ ነው። ጳውሎስ ሌሎች መሪዎች ባሉበት የተናገረው ጥቅም ለሌሎች የሚሰጥበትን አቋም እንዳይከተሉ የተቀሩትንም መሪዎች ለማስጠንቀቅ ይመሰላል። ጴጥሮስ የፈጸመው ድርጊት አይሁድ ያልሆኑትን ክርስቲያኖች የሚያሳዝን ለአይሁድ ክርስቲያኖች ደግሞ የተሳሳተ አቋም እንዲይዙ የሚያደርጋቸው በመካከሉ ደግሞ ለማያምኑት እንቅፋት እንደሚሆን ባቸው ስለተረዳ ነበር ጳውሎስ ጴጥሮስን ሌሎች መሪዎች ባሉበት ፊት ለፊት የገሰጸው።

በሐዋርያት ዘመን ሕብረቱን ሊከፋፍል የሚችል ጉዳይ ሲያጋጥም ጉዳዩ ከሚመለከተው ሰው ጋር ፊት ለፊት መነጋገር በጣም አስፈላጊ የሚሆንበት ጊዜ ነበር። ለቤተ ክርስቲያን አንድነት ከጳውሎስ የበለጠ የሚያስብና የሚጨነቅ ማንም አልነበረም። ይሁን እንጂ ግጭትን በመፍራት ወይም ለሰላም ሲባል ምንም ነገር ይደረግ የሚል ሰው አልነበረም። እውነትን እያወቀ እውነት ካልሆነ ነገር ጋር ለሰላም ሲል የሚደራደር ሰው አልነበረም። በእውነት ላይ ያልተመሠረተ አንድነት ለቤተ ክርስቲያን ትልቅ ጥፋት እንደሚያሰከትል ጳውሎስ ያውቃል። አንዳንዶቻችን በአሁኑ ጊዜ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሰላም እንዲኖር ጥማት ያለን በመሆናችን ግጭትን በመፍራታችንና በመጥላታችን የተነሳ ስለዚህ ነገር ብለን መጨቃጨቅና መጋጨት የለብንም። በማለት ትክክል ባይሆንም ቶሎ እጆቻችንን እንሰጣለን። ፊት ለፊት ከመጋፈጥ ይልቅ እግዚአብሔር የማይደግፈውን “እሺ!” ብለን እጆቻችንን መሰጠት ይቀለናል። ፊት ለፊት መጋፈጥን ፈርተን ፊታችንን ወደ ሌላ ዞር ማድረጋችን ጊዜያዊ የሆነ ሰላም ያገኘን ይምለሰን እንጂ እየቆየ ሲመጣ ለጊዜያዊ ሰላም ትልቅ ጥጋ የከፈልን መሆናችንን እንገነዘባለን። አንዳንድ ጊዜ ፊት ለፊት መጋፈጥ ለሁሉም ወገን ጠቃሚ የሚሆንበት ጊዜ እንዳለ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። ለዚህም ጥሩ ምሳሌ የሚሆን አንደኛው ጳውሎስ ጴጥሮስን ፊት ለፊት መገሰጹ ነው። ለጊዜው ጴጥሮስን ቢቆረቁረው እንዲሁም ራሱ ጳውሎስን “ጌታን በማወቅ ከእኔ ቅድሚያ ያለውን ሰው እንዴት እገሰጻለሁ” በማለት የሚያሰጨንቀው ቢሆንም የመጨረሻ ውጤት ለብዙዎቹ ጥሩ ትምህርት እንደተወላቸው እርግጠኞች ነን።

የግብዝነት መንፈስ እንደ ተላላፊ በሽታ ከአንዱ ወደ ሌላው እንደ ሚተላለፍ ጳውሎስ ሰላወቀ ነው የጴጥሮስ ግብዝነት በጣም ያሳስበው። ለዚህ ነው ጳውሎስ “አንዳንድ የአይሁዳውያን ክርስቲያኖችም የጴጥሮስን ግብዝነት ተከተሉ ለርናባስ እንኳ ሳይቀር በግብዝነታቸው ተሰቦ ነበር” ያለው (ገላት. 2:13)። የግብዝነትን ወይም ሁለት መልክ ያለው ሕይወት መኖርን እግዚአብሔር ምን ያህል እንደሚጠላ በሃናንያና በሰጴራ ሕይወት ላይ በደረሰው አደጋ ጴጥሮስ መረዳት በቻለ ነበር። ይሁን እንጂ ጴጥሮስ የራሱን ድካም በዚያን ወቅት አልተረዳም ነበር። ጴጥሮስ ባሳየው የግብዝነት ጠባይ መገሰጽ እንዳለበት ጳውሎስ ስለ አመነ በዲፕሎማሲ መንገድ ሳይሆን ፊት ለፊት በሥልጣን ተሞልቶ ገሰጸው። በመሠረቱ ጴጥሮስ በመንፈሳዊ ሕይወቱ ከጳውሎስ ብዙ የቆየ ከጌታ ኢየሱስ ጋር ተቀራርቦ የኖረ ሐዋርያ በመሆኑ “አይቀበለኝም ይሆናል” የሚል ፍርሃትና ጥርጣሬ ሳይኖረው ጴጥሮስን ለመገሰብ አላመነታም።

ጴጥሮስም “ግሳጼውን አልቀበልም፤ እኔ በመንፈሳዊ ሕይወቴ ከአንተ እቀድማለሁ፤ ታላቅህ ነኝ” የሚል ምላሽ አልሰጠም። እዚህ ላይ የሁለቱንም መልካም ገጸ ባሕር እናያለን። ይኸውም ጳውሎስ በጴጥሮስ ሕይወት ውስጥ መታረም የሚገባውን ጸባይ ሲያይ ሳይፈራ ፊት ለፊት የመናገር ችሎታውን ሰናይ፤ በሌላ በኩል ደግሞ ጴጥሮስ “ልክ አይደለህም፤ ሕይወትህን አስተካክል” ሲባል “እንዴት እንዲህ እጣለሁ? ድካሜን ማንም አይነግረኝም” በማለት ራሱን በመከላከል ፈንታ ጸጥብሎ ተቀበለ። እዚህ ላይ ፍሬ ነገሩ ጴጥሮስ ያን ዓይነት ጸባይ ማሳየቱ ትክክለኛነቱን ወይም ስህተተኛነቱን ማጣራቱ ላይ ሳይሆን የግብዝነት ሕይወት ማሳየቱና ፊት ለፊት መገሰጹ ላይ ነው። ጳውሎስ በምን ዓይነት ሁኔታ ጴጥሮስን እንደተናገረው ጴጥሮስ የግብዝነት ባሕር ያለው መሆኑን በምን ዓይነት ሁኔታ እንዳረጋገጠ እናውቅም። ያም ሆነ ይህ ጳውሎስ እርግጠኛ ሳይሆን ያንን የመሰለ ግልጽ የሆነ ግሳጼ በጴጥሮስ ላይ እንዳላደረገ እርግጠኞች ነን። ለዚህ ነው ጴጥሮስ ሳይከራከር ወቀላውን የተቀበለው።

6. የግሳጼውን ምክንያት (ከብደት) መመዘን

ጳውሎስ ጴጥሮስን ፊት ለፊት የገሰጸበት ምክንያት ቀላል ነገር አልነበረም። “አንድ ዓይነት አቋም የለህም፤ መሠረታዊ የሆነ መመሪያ

የለህም፤ ማለቱ ሲሆን፤ ጴጥሮስን የሚያክል ታላቅ መሪ "እንዲህ ነህ" ብሎ መውቀስ ቀላል አይደለም። ጳውሎስ "ግብዝ ነህ" ብሎ ጴጥሮስን ሲቃወመው፤ እውነትን ይዞ አንጂ እንዲሁ እንዳልተናገረው በጣም እርግጠኞች ነን። ጴጥሮስ አይሁድ ካልሆኑት ሰዎች ጋር ጥሩ ሕብረት ነበረው። በዚያን ጊዜ ከአሕዛብ ጋር ያንን የመሰለ ግንኙነት ለመያዝ በጣም አስቸጋሪ ሆኖ፤ ጴጥሮስ በማወላወል ፈንታ ጸንቶ ቆሞ ቢሆን ኖሮ በጣም የሚደነቅ ይሆን ነበር። ጳውሎስም ራሱ ያመሰግነው ነበር። የጴጥሮስ ችግር ግን፤ በግብዝነት የድብብቆች ጨዋታ መጫወቱ ነበር። የያዕቆብ ደቀ መዛሙርት ሲመጡ፤ "ከአሕዛብ ጋር አብሮ ይበላል" ብለው ለያዕቆብ ይነግሩ ታል ብሎ ጴጥሮስ ስለ ፈራ፤ ከአሕዛብ ጋር ያለውን ግንኙነት አቆመ። ይህን ዓይነት ጠባይ ማሳየት ሰጳውሎስ ትንሽ ነገር አልነበረም። ጴጥሮስ አይሁድ ባልሆኑ አማኞችን የሚያሳዝን፤ ሰማዊ አጥባቂዎች ደግሞ እውነተኛነት የሌለው መጽናናት እንዲሁም ግራ መጋባትን እንደሚሰጥ፤ እንዲሁም ለማያምነው ዓለም መልካምነት የሌለው ምስክርነት እንደሚሆን ጳውሎስ ስለተረዳ ነው። "የእነርሱ አድራጎት ከወንጌል እውነት ጋር አለመስማማቱን በየሁ ጊዜ ጴጥሮስን 'እንተ አይሁዳዊ ሆነህ ሳለ፤ በአይሁዳውያን ሥርዓት ሳይሆን በአረማውያን ሥርዓት ትኖር ነበር። ታዲያ አረማውያን በአይሁዳውያን ሥርዓት እንዲኖሩ ለምን ታስገድዳቸዋለህ?' ስል በሁሉ ፊት ተቃወምሁት" አለው (ገላት. 2:14)። የጳውሎስ ክርክር በተግባር ያልታየ አይደለም። ከዚህ በፊት በተለማመዱት ነገር ላይ ነው። የወንጌሉ ኃይል የልዩነትን ግድግዳ፤ አይሁድና አሕዛብ አያለ የሚከፋፍለውን ነገር እንዳፈረሰው ሁለቱም ያውቃሉ። ጴጥሮስ በራዕይ አሕዛብ ለአይሁድ ሃይማኖት ሥርአተ ሕግ መታዘዝ እንደሌለባቸው ተረድቷል። ይህን ዓይነት ነገር ኢየሩሳሌም ከተማ በተደረገው የመሪዎች ስብሰባ ላይ ቀርቦ ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ውላጅ እንደተሰጠበት ጴጥሮስ ጠንቅቆ ያውቃል (የሐዋ. 15:28)።

ብዙዎቻችን ጥፋታችን ወይም ድካማችን፤ ምንም ያህል እውነት መሆኑን ብናውቅም፤ ስንሰት እውነቱ እንዲነገረን አንፈልግም። አንድ ጊዜ መንፈሳዊ ልጆቼ ናቸው ብዬ ከማምናቸው ወንድሞች መካከል አንዱ ሲሰብክ መልዕክቱን ቁጭ ብዬ አዳመጥኩት። ሰብኩ ሲጨርስ፤ "ላነጋግርህ እፈልጋለሁ" ብዬ አንድ ክፍል ይገፍው ሄድኩ። "የዛሬ ሰብክትህን በደንብ ሰማሁ። ከትምህርቴም ሆነ ከልምምዬ ያገኘሁትን መሠረት በማድረግ፤

ይሄንና ያንን አድርግ፤ ይሄንና ያንን ደግሞ አታድርግ ብዬ የሚጠቅመውን ምክር ሰጠሁት። በሰላም ስለተለያየን የሰጠሁትን ምክር የተቀበለኝ መሰሎኝ ነበር። ግን ከጥቂት ቀናት በኋላ ያ ወንድም ፊት ለፊት እኔን "ለምን እንዲህ አልከኝ? ልቤን ሰበርከኝ" በማለት ፈንታ፤ ሌሎች ዘንድ ሄዶ "ጋሽ መለሰ ልቤን ሰበረው" አለ። ይሄን "ልቤን ሰበረው" የሚለውን ወቀሳ ከሰሙት ሰዎች መካከል አንዱ፤ "ምን አድርገህ ነው የእከሌን ልብ የሰበርከው?" ብሎ እኔን ሊጠይቀኝ ሲችል፤ እውነት መሆኑንና አለመሆኑን ሳያጣራ፤ "መለሰ የእከሌን ልብ ሰበረ፤ ምን ማድረግ ነው?" በማለት አሉባልታ ማውራት ጀመረ። ታሪኩ ዞሮ ዞሮ እኔው ዘንድ ሲደርስ፤ "እኔ አገር ጥዬ እሩቅ አገር አልሄድኩ! ወይም አልሞትኩ! አጠገባቸሁ ካለሁ፤ ጉዳዩ የሚመለከትኝ ሰው እኔ ከሆንኩ፤ ለምን የእከሌን ልብ የሰበርከው እንዴት ነው?" ብለው ለምን አይጠይቁኝም" አልኩ። ስሎሞን "ትዕቢተኛን ሰው ብታርመው ይጠላሃል፤ ጠቢብን ሰው ብታርመው ይወድሃል። ጠቢብን አስተምረው፤ በይበልጥ ጥበብኛ ይሆናል፤ ደግን ሰው አስተምረው፤ ዕውቀትን ይጨምራል" (ምሳሌ 9:8-9) እንዲሁም (ምሳሌ 12:1) ላይ "ዕውቀትን የሚወድ ሰው ከሰሐተት መታረምን ይወድዳል፤ ደደብ ሰው ግን ተግሣጽን ይጠላል" (ምሳ. 12:1) ሲል የጻፈው እውነት በዚያ ሰው ሕይወት ሲፈጸም አየሁ።

ባህላችን፤ እንዲሁም አስተዳደራችን እውነቱን የሚነግረንን ሰው እንዳንቀበል ትልቅ ተጽዕኖ ያደረገብን ምን ይሆን? "አደረግ! ሠራ! አበላሽ!" የሚባለውን ሰው ፊት ሰፊት መጠየቅ ወይም ማነጋገር የማይሆንልን፤ ምክራችንን ወይም አስተያየታችንን በመቀበል ፈንታ እንደጠላት የሚመለከተን ለምን ይሆን? ስዚህ ነው በመካከላችን ሀሜትና አሉባልታ በጥም የሚበዛው። ከሚመለከተው ሰው ጋር ፊት ለፊት ለመነጋገር አቅም የለንም። የማንናገረውም ከዚያ ሰው ጋር ያጣሃል ብለን በመፍራት ነው። ፊት ለፊት እውነቱን የሚናገር ከሆነ ያ ሰው "ኃይለኛ ነው" የሚል የቅጽል ስም ይሰጠዋል። ይህንን በመፍራት ብዙዎች ሁለት ዓይነት ሕይወት ይኖራሉ። ይኸውም፤ ሁሉም ነገር ሰላም ይመስል በፊታቸው ገጽታ ላይ ፈገግታ ይታይባቸዋል፤ ከውስጣቸው ግን ቅሬታ ይዘዋል። በጥንቃቄ ላናጣራ እኛም ወንድማችንን ፊት ለፊት እንገስጸለን በማለት አንዳንሰብረው መጠንቀቅ ያስፈልገናል። ስለሞን፤ "ያለ ጥንቃቄ የተነገረ ቃል

እንደ ሰይፍ ያቆሰላል፤ በጥበብ የተነገረ ቃል ግን ይፈውላል" ይላል (ምሳሌ 12:18)።

የጴጥሮስን ድካም ገልጾ ፊት ለፊት መገሰጽ ለጳውሎስ ቀላል ኃላፊ ትነት አልነበረም። ጳውሎስ ባለው መንፈሳዊ ብስለት ሳይጠነቀቅ ጴጥሮስን በሚጎዳው ሁኔታ ይገስጽዋል ብለን እናምንም። ጳውሎስ ባቀረበው ረፖርት ላይ ለግሳጼው ጴጥሮስ የሰጠውን ምላሽ እናይም። ይህን ያደረገው ሆን ብሎ ነው ወይስ ጴጥሮስ ምንም ዓይነት ምላሽ ባለመስጠቱ ነው? ተከላሽ ለተከሰሰበት ጉዳይ ምላሽ መስጠት የተለመደ እንደሆነ እናውቃለን። ምንም ምላሽ ካልሰጠ ግን፤ ጥፋተኛነቱን እምኖ የተቀበለ መሆኑን ያሳያል። ጳውሎስ ጴጥሮስን የመሰለ ታላቅ መሪን መገሰጽ ከባድ ቢሆን በትም፤ ከእግዚአብሔር የተቀበለውን ኃላፊነት ችላ ማለት አልፈለገም። የቤተ ክርስቲያንን እንድነትን ያበላሽ ይሆናል ተብሎ በሚፈራበትም ወቅት፤ የግድ ይህን የመሰለ ትልቅ እርምጃ መውሰድ የሚያስፈልግበት ጊዜ ይኖራል። ጳውሎስ ጴጥሮስን በዚህ ዓይነት ከገሰጸው በኋላ፤ የሁለቱ እንድነት ተበላሽቶ አላየንም። ግሳጼው ለጴጥሮስ ብቻ ሳይሆን ለጳውሎስ ስም ከባድ ነበር። ቢሆንም በፍቅርና በእውነት የተደረገ በመሆኑ፤ ግሳጼው ዋጋ የሌለው ሆኖ እንዳልቀረ እናምናለን።

7. ፊት ለፊት ስንነጋገር፤ በእውነትና በፍቅር መሆን አለበት

እርስ በእርሳችን እውነቱን ብቻ ሳይሆን፤ እውነቱን በፍቅር እንድንናገር እግዚአብሔር ያዘናል። “ይልቁንም እውነትን በፍቅር እየተናገርን ራስ የሆነውን ክርስቶስን ለመምሰል በሁሉ ነገር እናድጋለን” (ኤፌ. 4:15) ይላል። እውነቱን በፍቅር መናገር ያለብን በጎ ለሆኑልን ብቻ ሳይሆን ጉዳት ካደረሱብን ሰዎችም ጋር ስንነጋገር ነው። “ሞረያሲድዱላችሁንም መርቁ፤ መርቁላቸው እንጂ አትርገሙላቸው” ይላል (ሮሜ 12:14)። እንዲሁም ጳውሎስ በፊልጵስዮስ መልዕክቱ “በትሕትና ተሞልታችሁ ሌሎች ሰዎች ከእናንተ እንደሚሻሉ አድርጋችሁ ቁጠሩ እንጂ ወገን በመለየትና በራስ ወዳድነት ወይም “ያለ እኔ ግን አለ” በሚል ትምክሕት ምንም ነገር አታድርጉ” እንዲሁም እያንዳንዱ የራሱን ጥቅም ብቻ ሳይሆን የሌላውንም ሰው ጥቅም ያስዘግ ይላል (ፊልጵ. 2:3-4)። እርግጥ ነው ከሌሎች

ሰዎች ጋር ስንነጋገር በተለይ በየዋህነት መንፈስ ተሞልተን የነገርናቸውን ያልተቀበሉ ከሆነ በኃይልና በሥልጣን ተሞልተን በግልጥነት መናገር የሚያስፈልግበትም ጊዜ እንዳለ መርሳት የለብንም። በተለላለበ ጎማግር ሀሳብን መግለጥ አስፈላጊ ነው። ይሁን እንጂ፤ በዚህ ዓይነት ሁኔታ የቀረበ ላቸውን መስማት የማይችሉ ከሆነ፤ በኃይልና በቀጥታ መናገር ይገባናል። ሌሎችን ድካማቸውን በማሳየት ገሰጸን ለማስተካከል (ለመገንባት) ስንፈልግ፤ እኛ ፍጹም እንከን የሌለብን፤ እነርሱ ከእኛ የሚያንሱ መሆናቸውን በሁኔታችንና በንግግራችን ማሳየት የለብንም። እኛም የራሳችን ድካም፤ እንዳንድ ማሸነፍ ያቃቱን ድካሞች እንዳሉብን በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ማሳወቅ ይጠቅማል። አቀራረባችን በትሕትና የተሞላ ከሆነ፤ ግሳጼላችንንም ሆነ ልናስተላልፍላቸው የምንፈልገውን መልዕክት መቀበል አይከብዳቸውም። በትዕቢት ተሞልተን ብናነጋግራቸው፤ ድካማቸው እውነተኛና ትክክለኛ ቢሆንም እንኳን፤ ይሟገቱናል እንጂ ልባቸው ተከፍቶ አይቀበሉንም።

እግዚአብሔር ሌላውን ወንድም ወይም እህት ፊት ለፊት እንድንገሰጽ ኃላፊነት የሚሰጠን ጊዜ አለ። ጴጥሮስን ፊት ለፊት መገሰጽ ለጳውሎስ ቀላል እንዳልነበረው ሁሉ፤ ለእኛም ይህን ዓይነት ኃላፊነት ቀላል የማይሆንልን ጊዜ አለ። ሌላውን ፊት ለፊት መገሰጽ ደስ የሚያስኘው ሰው ካለ፤ ያንን ሰው በእርግጥ እግዚአብሔር ልኮታል ብዬ ለማመን በጣም ከባድ ይሆንብኛል። ከሚገሰጸው ሰው የበለጠ እንዲገሰጽ የተላከው ሰው ይከብድበታል። “በጌታ ቤት ሆነው ከመሰመር የሚወጡትን፤ ኃጢአት የሚሠሩትን ወንድሞችንና እህቶችን ፊት ለፊት እንድንገሰጽ እግዚአብሔር ልዩ ሰጦታ እንደሰጠኝ አምናለሁ” የሚሉ እንዳንድ ሰዎች እንዳጋጠሟችሁ አምናለሁ። እንደዚህ ዓይነት ሰዎች ይህን ሲገልጹ፤ ኃላፊነቱ ከብደቸው እየተጨነቁ ሳይሆን፤ ደስ ብሏቸው በጀብደኝነት መንፈስ ተሞልተው ነው። ለነፍሳት ርህራሄና ልሰላሴ ያላቸው አይመስሉም። ለእንደዚህ ዓይነቶቹ ይህን ከባድ የሆነ ኃላፊነት እግዚአብሔር ይሰጣል ብዬ እምኖ መቀበል በጣም ከባድ ይሆንብኛል። እንደዚህ ዓይነቶቹ አብዛኛዎቹ በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ገና ያልጸኑ ወግ አጥባቂዎች፤ የእግዚአብሔር ጸጋና ምሕረት በትክክል ያልገባቸው ናቸው።

እግዚአብሔር “ይህንን ዓይነት ሰጦታ ስጥቶኛል” ብለው ስለሚያምኑ፤ ሌላውን አማኝ ሄደው ፊት ለፊት ከመገሰጻቸው በፊት የራሳቸውን

የግል ሕይወት መርምረው ድካማቸውን የተረዱ አይደሉም። ራሳቸው ከማንም ምክር መቀበል አንደማይፈልጉ የታወቀ ነው። ያ ግሳጼ ያስፈልገዋል ብለው ያሰቡት ሰው “አጠፋ ወይም ሠራ” ብለው የሚያስቡት ነገር ልክ መሆኑንና አለመሆኑን ጊዜ ወስደው አያጣሩም። ጠጋ ብለው ሲያዩት በሕይወቱ አንድ ልክ ያልሆነ ነገር አንዳሰ ሲሰማቸው ወዲያው “ይህን ዓይነት መንፈስ አይብሃለሁና በኢየሱስ ስም ሕይወትህን አስተካክል” ይሉታል። ልክ ቢሆን ባይሆን ሌላው ወንድም ቢጎዳ ባይጎዳ ግድ የላቸውም። “ጌታ ተናገር ያሰኝን ተናግራለሁ... እኔ ኃላፊነቴን ተወጥቻለሁ” ይላሉ። በዚህ ዓይነት ሳንጠነቀቅ የምንወስደው እርምጃ እንጠቅመዋለን ብለን ያሰብነውን ወንድማችንን እንጎዳውና ከቤተ ክርስቲያን እንዲሸሽ እናደርገዋለን። እንዲሁም እናንጸታለን ያልናትን አህት ልንሰብራት አንችላለን። ስለሆነም ኃላፊነቱ በጣም ሊያስፈራን ይገባል። በፍቅር የሳተውን ገሰጸ በመመለስና እንዲሁም በመፍረድ መካከል ትልቅ ልዩነት አለ። የብዙዎቻችን ችግር በሁለቱ መካከል ያለውን ልዩነት አሰማወቃችን ነው። ፊት ሰፊት መነጋገርን በፍቅር ካደረግነው የመጨረሻው ውጤት መልካም ነው። ይሁን እንጂ ሌላውን መገሰጽ በጣም ከባድ ነው። ወንድማችንና አህታችንን መተላለፋቸውን ፊት ሰፊት ከመንገራችን በፊት ልናስባቸው የሚገቡ ነጥቦች አሉ።

7.1. የመገሰጹ ኃላፊነት የእኛ መሆኑን እርግጠኞች እንሁን

ጳውሎስ ጴጥሮስን የገሰጸው በነገሩ ሳያስብበት እንዲሁ ብድግ ብሎ አንዳልሆነ እርግጠኞች ነን። ክርስቶስን በማወቅ ምንም ያህል ቢቀድመውም ጴጥሮስን ስለ ግብዝናው ለመገሰጽ ጳውሎስ ብቃት ያለው ሰው ነበር። ጳውሎስ ጴጥሮስን ከመገሰጹ በፊት ሰአረማውያን ወንጌልን እንዲሰብኩ ጥረ ያለው መሆኑን ሰብዙ ዘመን በአይሁድና በአረማውያን መካከል ያለውን ልዩነት ለማጥፋት በብርቱ የጣረጠ እንዲሁም እርሱና በርናባስ ሰአረማውያን ወንጌል እንዲሰብኩ የተላኩ ነበሩ። ይህንን እውነት ሲገልጽ “...እኛ ወደ አረማውያን እንድንሄድ እነርሱም ወደ አይሁዳውያን እንዲሄዱ ሁላችንም ተስማማን” ይላል (ገላት. 2:9)። ጳውሎስ ጴጥሮስን ፊት ሰፊት ሲገሰጸው በዚህ ጉዳይ ላይ መናገር ያለበት ከእርሱ የተሻለ ሌላ ሰው እንደሌለ የታወቀ ነው። በዚህ መስመር ላይ ጳውሎስ ዕውቀቱም ሆነ ልምምዱ ስላለው ጴጥሮስን ፊት ሰፊት ለመገሰጽ ትክክ

ሰኛው ሰው ነበር። ሌላውን ለመገሰጽ እግዚአብሔር ለአማኝ ስጦታ ይሰጣል የሚለውን ቃል መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አላየሁም። ይሁን እንጂ አንዳንድ ክርስቲያኖች “የሌላውን ኃጢአት ለማጋለጥና ለመውቀስ እግዚአብሔር የተቀባ አገልግሎት ስጥቶኛል” በማለት ከቤት አቤት እየዞሩ ክርስቲያኖችን የሚያስቀይሙ አማኞችን ከክርስቲያን አንድነት እንዲሸሹ የሚያደርጉ አንዳንድ አማኞች እንዳሉ የታወቀ ነው።

ይህንን ዓይነት አገልግሎት እንዲፈጽሙ እግዚአብሔር የተሰዩ ሰዎችን ማሰባቱን እርግጠኛ አይደለሁም። ስጦታው መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ካልተጻፈ ያንን መቀበሉ ያስችግረኛል። መረዎችም ሆነን ተራ አማኞች አልፎ አልፎ በአንዳንድ ሁኔታዎች ውስጥ ከአንዱ ሰው ጋር ባለን ግንኙነት ውስጥ ያንን ሰው ፊት ለፊት መገሰጽ የምንችለው እኛ ከሆንን እግዚአብሔር በልባችን ውስጥ ይህንን ኃላፊነት እንድንፈጽም እግዚአብሔር የሚጠይቀን ጊዜ አለ። ይሄ የመገሰጹና ፊት ሰፊት የመናገሩን ኃላፊነት የመረዎች ብቻ አይደለም። እግዚአብሔር ተራ ምዕመንተ ሽማግሌውንም ሆነ መጋቢውን ፊት ሰፊት እንዲገሰጽ ሊያዘው ይችላል። እንዲሁም ጓደኛውን ፊት ለፊት መገሰጽ የሚያስፈልግበትም ጊዜ አለ። በስሜታችን ተገፋፍተን የምናሰማው ግሳጼ በመንፈስ ቅዱስ ተመርተን በምናደርገው መካከል ያለውን ልዩነት ማወቅ አለብን። በፈለግነው ዓይነት ወይም እንዳሰብነው ያልሄደ ነገር ባጋጠመን ቁጥር በስሜታችን ተነሳሽ ተንገላለን መገሰጽ አለብን ብለን ጎጂ የሆነ እርምጃ እንዳንወስድ አስፈላጊውን ጥንቃቄ ማድረግ አለብን። መነሻ ምክንያታችን በበጎ መንፈስ መሆኑንና አለመሆኑን በጥንቃቄ እራሳችንን መመርመር አለብን።

7.2. ለመውቀስ የተነሳንበት ኃጢአት እውነተኛ መሆኑን እናጣራ

ጳውሎስ ፊት ሰፊት ጴጥሮስን ለመገሰጽ የተነሳው ስለ ጴጥሮስ ግብዝነት የሰማውን ያልተጣራ ወሬ ወይም አለብልታ ይዞ አልነበረም። የያዕቆብ ደቀ መዛሙርት ሲመጡ የጴጥሮስ ጠባዩና ድርጊቱ ሲለዋወጥ ራሱ ጳውሎስ አይቶታል። የያዕቆብ ደቀ መዛሙርት በሌላበት ጊዜ ከአረማውያን ጋር በነጻነት አብሮ ይበላል፤ ይጠጣል። የያዕቆብ ደቀ መዛሙርት ሲመጡ ግን የተገረዙትን አይሁዳውያንን ላለማስቀየም (ላለመስናክል)

ሲል አብሮ መብላቱንም ሆነ ሕብረቱን ያቆማል። ይህ ሁኔታ በተፈጠረ በትወቅት ጳውሎስ ራሱ በአካባቢው ስለ ነበረ ሁኔታውን በራሱ ዓይን አይቷል። እንዳንድ ደካማ ክርስቲያኖች በርናባስ እንኳን ሳይቀር፣ በሁኔታው ተሰበው ነበር። ምናልባት እንዳንድ አረማውያን አማኞች ወደ ጳውሎስ ዘንድ ሄደው “በምናየው ነገር ግራ ተጋብተናል” ሳይሉት አልቀሩም። የጴጥሮስ ኸጉርጉር ሕይወት ያሰደነቀው አረማውያንን ብቻ ሳይሆን ጳውሎስንም ጭምር ነበር። በዚህ ሁኔታ ጳውሎስ ዝም ብሎ ማለፍ አልፈለገም። የጴጥሮስ ግብዝነት ለሌሎች አንቅፋት መሆኑን ጳውሎስ ሲረዳ በዝምታ በማለፍ ፈንታ “የእነርሱ አድራጎት ከወንጌል እውነት ጋር አለመስማማቱን ባየሁ ጊዜ ጴጥሮስን ‘አንተ አይሁዳዊ ሆነህ ሳለ፣ በአይሁዳውያን ሥርዓት ሳይሆን በአረማውያን ሥርዓት ትኖር ነበር። ታዲያ አረማውያን በአይሁዳውያን ሥርዓት እንዲኖሩ ለምን ታስገድዳቸዋለህ?’ ስል በሁሉም ፊት ተቃወምሁት” ይላል (ገላት. 2:14)። ጳውሎስ ጴጥሮስን ፊት ለፊት የገሰጸው ባልተረጋገጠ ወሬ ወይም አሉባልታ ሳይሆን ራሱ ሁኔታውን ከተመለከተ በኋላ ነበር። ያልተረጋገጠ ወሬና አሉባልታ ብቻ በመያዝ በየቤቱ እየዞሩ “ጌታ ልኮኛል” በማለት የወንድማቸውንና የእህታቸውን ልብ የሚሰብሩ ብዙዎች አሉ። ስለዚህ እንገነባለን ብለን እንዳናፈርስ፣ እንጠቅማለን ብለን እንዳንጎዳ፣ በቅድሚያ ተፈላጊውን ጥንቃቄ ማድረግ ይገባል።

7.3. እኛም ራሳችን ከዚህ ድካም ነጻ መሆናችንን ራሳችንን እንመርምር

እንዳንድ ክርስቲያኖች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ሲቀዘቅዙ፣ ወይም ኃጢአትን በመለማመድ ውስጥ ሲኖሩ፣ በውስጣቸው በሚፈጠረው ሁከት ምክንያት ወደ ግል ሕይወታቸው ተመልክተው ራሳቸውን በንሰህ በማሳተካክል ፈንታ፣ የሌሎችን ኃጢአትና ድካም በሚያገላ መነጽር አጉልተው ያያሉ። እንደዚህ ዓይነቶቹ ብዙ ጊዜ ክስ ወይም ወቀሳ በሌሎች ላይ ያሰነሳሉ። ለምን ይህን እንደሚያደርጉ ሲጠየቁ፣ “እኔ ለጌታ ቤት ቅናት

ይዞኝ ነው... የእግዚአብሔር ቤት ሲበላሽ እያየሁ ዝም ማለት አልቻልም” ይላሉ። ችግራቸው ግን ሌሎችን ከሚወቅሱበት ኃጢአት ራሳቸው ንጹህ አለመሆናቸውን ማየት የሚያቅታቸው መሆኑ ነው። እንዳንዶች ደግሞ ሁልጊዜ እንከን (ድካም) ብቻ የሚያዩ፣ ሁሉ ነገር ጨልሞ የሚታያቸው አሉ። ነገርን በቀጥታ ማየት የማይችሉ፣ ሁሉን ነገር አጣመው የሚተረጉሙ፣ ሁሉ ነገር ተጣሞ የሚገባቸው አሉ። እንደዚህ ዓይነቶቹ ሁልጊዜ የውንድሞቻቸውና የእህቶቻቸው ከሳሾች ሆነው የሚኖሩ ናቸው።

7.4. ለመገሰጽ ድፍረት ያስፈልገናል፤

ጴጥሮስ የሁኔታውን አሳሳቢነት በደንብ ሳይረዳ በሚያደርገው የግብዝነት ሥራ፣ ጳውሎስ ትክክለኛነቱን ካረጋገጠ በኋላ፣ ነገሩን ችላ ብሎ ለመተው አልፈለገም። ኃላፊነት እዳለበት አወቀ። ጳውሎስ የወንድሙ የጴጥሮስ ከላሽ ሆኖ ለመቅረብ ሳይሆን፣ ለጴጥሮስም ሆነ በዙሪያው ለነበሩት ሁሉ ትምህርት ለመስጠት፣ እንዲሁም ለጌታ ሥራና ለወንድሞች ጥንቃቄ ለማድረግ ነው። ጳውሎስ ወንድሙን ጴጥሮስን ፊት ለፊት ሲገሰጸው በሁለቱም መካከል ያለውን የወንድማማችነትን መንፈስ እንደሚያቀዘቅዝ እንዲያውም ሊያጠፋ እንደሚችል ያውቅ ነበር። ይሁን እንጂ፣ በድፍረት ፊት ለፊት ጴጥሮስን ለመገሰጽ ወስነ። ለመውቀስ መነሳት፣ ተወቃሹ የፈጸመው ኃጢአት እውነተኛ መሆኑን ማረጋገጥ ብቻ ሳይሆን፣ ትልቅ ድፍረትም ይጠይቃል። ጴጥሮስ በግልጽ ተሳታፊ እንደነበረ ጳውሎስ እርግጠኛ በመሆኑ፣ ጴጥሮስን ሳይገሰጸው ማለፍ እንደሌለበት ተረዳ።

ጳውሎስ የወሰደውን ዓይነት እርምጃ ለመውሰድ ጉዳት ሊያመጣ እንደሚችል የታወቀ ነው። ይህን ሁሉ ጳውሎስ አስቀድሞ ሲያስብበት እንዳልቀረ እናምናለን። በዚህ ሁኔታ ውስጥ የነበረውን ጴጥሮስን የሚያደንቀው እንደነበረ እርግጠኞች ነን። አሁን ግን ፊት ለፊት ሲገሰጸው ከጳውሎስ ጋር የነበረውን የተቀራረበ ወዳጅነት ሊያበላሽ እንደሚችል ያውቃል። በወንድማማች መካከል ላለው ፍቅር (ጓደኝነት) ከፍተኛ ዋጋ የሚሰጠው ጳውሎስ፣ ወዳጁን ፊት ለፊት ለመገሰጽ ሲነሳ፣ ያለውን ከፍተኛ ድፍረት ያሳየናል። ብዙ ጊዜ ወዳጆቻችን ወይም ጓደኞቻችን ይቀየሙን ይሆናል ብለን በማሰብና በመፍራት፣ ግልጽ የሆነ ኃጢአት (ስህተት) ሲፈጽሙ

እያየን ለመገሰጽ አቅም የሚያንሰን ጊዜ አለ። ብዙዎች ድካም ካዩበት ሰው ጋር ፊት ለፊት ለመነጋገር አቅም ወይም ድፍረት ያንሳቸውና ጉዳዩ ከማይ መለከታቸው ሰዎች ጋር በማውራት፤ እሉባልታ ያለራጫሉ። ይህን ዓይነቱ ባሕሪ ማንንም አይጠቅምም። ከሚመለከተው ሰው ጋር ፊት ለፊት እለመ ነጋገር፤ “እጠፋ” ለተባለው ሰው ከተከለሰበት በደል ገጽህ መሆኑን መከላከል ያውን እንዳያቀርብ ዕድል መከልከል ይሆናል። በኢትዮጵያውያን ሕብረ ተሰብ ውስጥ ብዙ ጊዜ ፊት ለፊት ከሚመለከተው ሰው ጋር ለመነጋገር ሰዎች ድፍረት የሚያጡበት ምክንያት ምን ይሆን? በእኛ ሕብረተሰብ ውስጥ እሉባልታ በጣም ጎልቶና በዝቶ የሚታየው ፊት ለፊት ለመነጋገር ድፍረት በማጣት ነው። ቤተ ክርስቲያንም ከዚህ ድካም ነጻ እይደለችም።

7.5. ግላጼአችን በፍቅር ይሁን

አንድ ጊዜ ጆን ዌሰሊ ከእገልግሎት ተባባሪው ጋር ከአንድ ክርስቲያን ሰው ቤት ዕራት ተጋብዘው ሄዱ። የጋባዢ ሴት ልጅ፤ በቁንጅናዋ በጣም የተደነቀች ስትሆን፤ ጆን ዌሰሊ በሰበከው በዕለቱ ሰብከት ልቧ በጣም ተነክቶ ነበር። ለዕራት ወደ ገበታው ከመሄዳቸው በፊት የጆን ዌሰሊ ባልደረባት የዚያችን ቆንጆ ሴት ልጅ እጅ ይዞ፤ ያደረገችውን እንደ ጸሀይ የሚያበራውን ጌጧን ለጆን ዌሰሊ እያሳየ በትችት መንፈስ፤ “የሚቶዲስት እጅ ይህን ሲመሰል ምን ይመሰልሃል?” በማለት አሰተያየቱን በጥያቄ መልክ አቀረበ። ልጅቷ በድንጋጤ ፊቷ በርበሬ መሰለ። በሰውየው ምህረት የለሽ አነጋገር በጣም ቅር ተሰኝቶ፤ እንዲሁም ልጅቷ ሰውየው በሰጠው አሰተያየት ምክንያት የተሰማትን ሀፍረት ተገንዝቦ፤ ጆን ዌሰሊ ፈገግ ብሎ፤ “እጆቼ ማውብ ናቸው!” በማለት ያ ሰው የሰበረውን መንፈስን በመልካም ንግግሩ አደሰው። ያቺ ወጣት ልጅ በምሽቱ ሰብሰባላይ ተገኝታ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን እንደ ግል መድኃኒቷ እድርጋ ተቀበለች። ያ ሰው ድካሟን ለማሳየት የተጠቀመበት መንገድ ፍቅር የጎደለው ሲሆን፤ የጆን ዌሰሊ ንግግር ግን በፍቅር የተሞላ በመሆኑ፤ መልዕክቱን ለማዳመጥ ልቧ የተከፈተ ነበር። ስለሞን፤ “ጤናማ አነጋገር ሕይወትን ያስገኛል፤ ተንኮል የተሞላበት አነጋገር ግን መንፈስ ይሰብራል” (ምሳ. 15:4) ያለው እውነት መሆኑን ከላይ የሰማነው ታሪክ ያረጋግጥልናል።

ሌላውን ለመገሰጽ ሰንነሳ፤ ዓላማችን የሌሎችን ድካምና ኃጢአት በመዘርዘር ራሳችንን ለማሳደግ ወይም የራሳችንን ድካም ለመሸፈን መሆን አለመሆኑን እራሳችንን በጥንቃቄ መመርመር አለብን። ይህን አሰቸጋሪ የሆነ ሥራ ለማድረግ ሰንነሳ፤ ገጽህ ዓላማ ይዘን፤ በክርስቶስ ፍቅር ተሞልተን መሆን አለበት። ጳውሎስ መገሰጽ የሚገባውን ወንድም በምን ዓይነት ሁኔታ መገሰጽ እንዳለበት ሲመክረን፤ “ወንድሞቼ ሆይ! ሰው በማናቸውም በደል ሰንኳ ቢገኝ መንፈሳውያን የሆናችሁ እናንተ እንደዚህ ያለውን ሰው በየዋህነት መንፈስ አቅነት፤ አንተ ደግሞ እንዳትፈተን ራሳህን ጠብቅ” (ገላ 6:1) ይላል። ወንድማችንን ኃጢአቱን በማሰረዳት የምንገሰጸው ለምንድነው? መልሱን ልናንጸውና ልንገነባው መሆን አለበት። ስለዚህ ግላጼያችን በፍቅርና በርሀራሄ የተሞላ ይሁን። የሳተውን ወንድም ገሰጸን፤ መልሱን መገንባት በፍቅር የተሞላ እገልግሎታችን ነው። ከዚህም የተሻለና የሚበልጥ ከፍተኛ ነገር የለም።

8. ስንገሰጽ፤ ግላጼውን በደስታ እንቀበል

ሌላውን ሰው ስለ ኃጢአቱ (ድክመቱ) ፊት ለፊት መገሰጽ በጣም ከባድ ላይሆንብን ይችላል። የምንገሰጸው እኛ ከሆንን፤ ግላጼውን መቀበል ከባድ ይሆንብናል። ሲመሰገን እንጂ ሲነቀፍ ደስ የሚለው ማንም የለም። ጴጥሮስ በጳውሎስ ሲገሰጽ ደስ ባይለውም፤ በግላጼው እንደተጠቀመበት እናምናለን። እኛም ልብ ያላልናቸውን ኃጢአቶች ወይም ስህተቶች እግዚአብሔር ወደ ሕይወታችን በአንዳንድ ሰዎች እማካችን ሲያመጣልን “ለምን ተነካሁ! ለምን ተደፈርኩ!” በማለት በግላጼው ሳንጠቀምበት እንዳንቀር እንጠንቀቅ። ሁላችንም የራሳችን የሆነ ድካም አለን። ማሰተዋል ሲገባን ያላሰተዋልናቸው አንዳንድ ስህተቶች ወይም ድካሞች ይኖሩናል። “ምንም ዓይነት ድካም ለይገኝብኝም” የሚል ሰው ቢኖር፤ በሕይወቱ የመሻሻል ዕድሉ በጣም የጠበበ ነው። ለማለት ያህል “ድካም አለብኝ” እንበል እንጂ፤ ብዙ ጊዜ ድካማችን ለእኛ ግልጽ ሆኖ አይታየንም። እንሠራለን ብለን የምናበላሽበት፤ እንገነባለን ብለን የምናፈርሰበት ጊዜ አለ። ድካማችንን የሚያውቁ፤ ለእኛ ያልታዩን ለእነርሱ የሚታያቸው፤ ማደጋችንንና ፍሬ ያማ መሆናችንን የሚወዱ፤ የቅርባችን የሆኑ አንዳንድ ሰዎች ሊገሰጹን

ወይም ድካማችንን ሲያሳዩን በድፍረት ወደ እኛ የሚመጡትን በምስጋና አንቀበላቸው እንጂ አንደ ጠላት አንያቸው። አንዳንዶቻችን መመስገን እንጂ መገሰጽ በሕይወታችን ደርሶብን ስለማናውቅ፤ ጥቂት ግሳጼ ሲደርስ ብን፤ ስብርብራችን ይወጣል።

ግሳጼን በሚመለከት ነጥብ ላይ ሁለት ዓይነት ሰዎች ያጋጥሙናል። አንደኛው፤ ለመንቀፍ ሲሉ ብቻ የሚነቅፉ ናቸው። ዓላማቸው ለመጥቀም ሳይሆን ለመጉዳት ነው። በመገንባት ፈንታ የሚያፈርሱ፤ በመትከል ፈንታ የሚነቅሉ ናቸው። ተነቃፊው በአርግጥ የሚያስነቅፍ ነገር ኖሮበት ሳይሆን፤

(ሀ) በጥላቻ ምክንያት ብቻ የሚነቅፉ ነቃፊዎች አሉ፤

ነቀፋው ለመስበር እንጂ ለመገንባት፤ ለመጉዳት እንጂ ለመጥቀም አይደለም። በሚጠሉት ሰው ላይ ድካም ወይም ጉድፍ ለማግኘት ሲሉ መብራት አብርተው የሚፈልጉናቸው። ድካም መስሎ የታያቸውን አጋነው ያወሩታል። ገንቢ ያልሆነ ነቀፋ ሲደርስበት ደስ የሚለው ሰው የለም። ገንቢም ሆነ አፍራሽ የሆነውን ነቀፋ በአግባቡ መጠቀም ያልቻሉ ሰዎች በብዙዎቹ ሕይወት ውስጥ የአዕምሮ ጭንቀት ይፈጠራል። ብዙዎቹ የዝቅተኛነት ስሜት እንዲሰማቸው ይሆናል።

(ለ) በቅናት የተነሳ የሚነቅፉ አሉ፤

ውስጣቸው በቅናት የተሞላ አንዳንድ ሰዎች፤ የቀኑበትን ሰው ለመጉዳት የሚሞክሩበት አንደኛው መንገድ በቀኑበት ሰው ላይ አውነትነት የሌለውን አስተያየት መስጠት ነው። በቅንኦት ተነሳ ለተው ከሕይወታችን ውስጥ ጉድፍ ሆነ ብለው ለሚፈልጉ አንዳንድ ሰዎች ዕድል ላለመስጠትና ቀዳዳ ላለመክፈት በሕይወታችን ጠንቃቃ ኑሮ መኖር ይገባናል።

(ሐ) ራሳቸውን ለማተለቅ ሲሉ የሚነቅፉ አሉ፤

ነቀፋቸው የሚነቅፉትን ሰው የሚጎዳ መሆኑን ቢያውቁም፤ ስለሌሎች ዝቅተኛ አስተያየት በመስጠት ወይም በመንቀፍ ራሳቸውን አተልቀው ለማሳየት የሚሞክሩ አሉ። ትክክል የሆነም ሆነ ያልሆነ ነቀፋ ወይም ግሳጼ ሲደርስብን ምን ማድረግ አለብን?

- 1ኛ፤ ከነቀፋ ምንጊዜም ቢሆን ነጻ መሆን እንደማንችል ማወቅ አለብን። "ማንም እንዳይነቅፈኝ" በማለት ነቃፊዎችን ማስቆም ስለማንችል የሚደርስብንን ነቀፊታ ታግቦ ለማለፍ ራሳችንን ማለማመድ አለብን።

- 2ኛ፤ የተነቀፍንበትን ነቀፋ በጥንቃቄ መመዘን አለብን። ገንቢ ያልሆነ፤ እውነትነት የሌለው ነቀፋ (ግሳጼ) ያስቆጣል እንጂ ማንንም ደስ አያስኝም። ቢሆንም፤ በተወረወረብን ነቀፋ ከመጨነቅ ይልቅ ነቀፋው ተገቢ መሆኑና አለመሆኑን፤ በፍቅር መንፈስ የመጣ መሆን አለመሆኑን መመርመር አለብን። ነቀፋው ምን ያህል እውነትነት እንዳለው፤ አስፈላጊነቱንና አግባብነቱን፤ እንዲሁም በምን ዓይነት መንፈስ እንደ ተወረወረ መመዘን አለብን። የደረሰብን ግሳጼ (ነቀፋ) አግባብነት የሌለው ከሆነ፤ ችላ ብሎ ለማለፍ ራሳችንን ማለማመድ አለብን።

- 3ኛ፤ ነቀፋው (ግሳጼው) ከየት እንደመጣ ማወቅ፤ ግሳጼውን ያስተላለፉት ሰዎች እንቀሳቃሽ ምክንያታቸው (Motive) ምን እንደሆነ ማወቅ ይጠቅመናል። በሕይወታቸው ሀቀኝነት ወይም እውነትነት የሚታይባቸው ሰዎች ያሰሙት ግሳጼ ነው? "ደግ ሰው በቅንነት መንፈስ ሊቀጣኝና ሊገሥጽኝ ይችላል፤ ከክፉ ሰዎች ግን ክብርን እንኳ አልቀበልም፤ ዘወትርም ክፉ ሥራቸውን በመቃወም እጽልያለሁ" ይላል ዘማሪው (መዝ. 141:5)። በመንፈሳዊ ሕይወታቸው የበሰሉ፤ በቅድስና የሚኖሩ፤ ሀቀኛ የሆኑ ሰዎች የሚሰጡንን ግሳጼ (ነቀፋ) ሊጎዱን የሰነዘሩት እንዳልሆነ ተገንዝቦን ልንጠቀምበት ይገባል።

- 4ኛ፤ ለተነቀፍንበት ነቀፋ መልስ ለመስጠት እለመቸኩል፤ ነቀፋ እንደ ጦር በኃይል ወግቶ ያሳምማል። ቶሎ መልስ ለመስጠት ከሞከርን፤ እራሳችንን ለመከላከል ስንል የምንወስደው እርምጃ እኛኑ መልሶ ይጎዳናል። የሚጠላን ሰው ጎጂ የሆነ ነቀፋ በመመርመር ሊያጠቃን ሲሞክር፤ ለነቀፋው አጽፋውን ለመመለስ፤ የወጋንን ሰው መልሰን በነቀፋ ጦር በመውጋት ፈንታ "ራስን የመቆጣጠር ጋሻ" ማንሳቱ የተሻለ ይሆናል። ግሳጼ ሲደርስብን፤ ራሳችንን ለመከላከል በመሞከር ፈንታ፤ "ግሳጼው ይጠቅመኛል ወይስ ይጎዳኛል?" በማለት ራግ ብለን

ራሳችንን መጠየቅ አለብን። ለጥቅማችን ከሆነ፣ ከውስጣችን ተቆርጦ መውጣት ያለበትን እንዲቆርጥ እንፍቀድለት።

- 5ኛ፣ ግሳጼውን (ነቀፋውን) ለበጎ ነገር እንጠቀምበት፣ ግሳጼ “ጣፋጭ” ወይም “መራራ” ሊያደርገን ይችላል። በግሳጼም ሆነ በምክር መልክ ጊዜያቸውን ለውተው ማወቅ ያለብንን እንድናውቅ የሚያደርጉንን በምስጋና ልንቀበላቸው ይገባል። ይህን ዓይነቱ አመለካከታችን ግሳጼን ለጥቅማችን ማዋል ያስችለናል። ለሎሞን “ሰነፍ መቶ ጊዜ ተገርፎ ከሚግረው ይልቅ፣ ለሰተዋይ ሰው በአንድ ጊዜ በማይበልጥ ተግባር የሚግረው ይበልጣል” ይላል (ምሳሌ 17:10)። የተገለጽንበት ወይም የተነቀፍንበት ነገር እውነት ከሆነ።

1. ግሳጼው ለጊዜው መራራ ቢሆንም እውነቱን እንዳለ እንቀበል፤
2. ራሳችንን በመከላከል ፈንታ ድካማችንን አምነን በመቀበል ራሳችንን እናስተካክል፤
3. የገለጽንን ሰው በመጥላት ፈንታ ከልባችን እናመስግነው፤
4. ወዲያው መለወጥ የምንችለው ነገር ከሆነ በአሰቸኳይ እንለውጥ፤ ጊዜ የሚጠይቅ ከሆነ፣ ለመለወጥ ዕቅድ እናውጣ፤
5. በቀላሉ ተስፋ እንዳንቆርጥ የተገለጽንበት ድካም ብቻ ሳይሆን፣ የራሳችን የሆነ ሌላ ብርቱ ወገንም እንዳለን አንርሳ።

ግሳጼውን የሚያስተላልፈው ሰው ጥሩ አመለካከት ካለው እውነተኛ ሰው ከሆነ፣ የተገለጽንበት ምክንያት እውነትነት ያለው ከሆነ፣ ግሳጼውን ችላ ብለን ከማለፍ፣ ወይም የገለጽንን ሰው ከመቀየም፣ በግሳጼው ለመጠቀም ፈቃደኞች እንሁን። በአሁኑ ጊዜ በኃጢአት የሚኖሩ እንዳንድ ክርስቲያኖች አሉ። የሚፈሩት እግዚአብሔር ኃጢአቱን ያወቁ እንደ ሆነ ብለው ሳይሆን፣ ሰዎች ያወቁ እንደ ሆነ ብለው ነው። በኃጢአት ውስጥ መኖራቸውን የሚያውቁ እንዳንድ ሰዎች “ያለህበት ሕይወት ጥሩ አይደለም” ንስህ ገብተህ ተመልስ” ቢሏቸው፣ የተነገራቸው ነገር እውነት ቢሆንም፣ እውነቱን ከነገራቸው ለውጋር የሚጋጩ አሉ። ለማደግ፣ ለመለወጥ ፍላጎት ያላቸው ግን፣ “ብዙዎች በኃጢአት ውስጥ መኖራን ቢያውቁም፣ እስካሁን ፊት ለፊት መጥቶ ያለሁበትን ሁኔታ እንደ አንተ የነገረኝ ማንም የለም።

በጣም አመስግንሃለሁ” ይላሉ። ነብዩ ናታን ዳዊትን ኃጢአቱን በምሳሌ ከነገረው በኋላ “ያለው አንተ ነህ” በማለት ፊት ለፊት በደሉን በግልጽ ሲነግረው፣ በናታን ላይ በመቆጣት ፈንታ፣ “እግዚአብሔርን በጣም ቢድያለሁ” አለው (2 ሳሙ. 12:13)። የደረሰብን ግሳጼ እውነት መሆኑን እያወቅን ራሳችንን ለመከላከል ብንሞክር፣ እግዚአብሔር ሊያስተላልፍልን የሚፈልገውን እውነተኛ መልዕክት “አልቀበልም” ማለታችን እንደሆነ እንወቅ። የደረሰብን ግሳጼ ከየትም አቅጣጫ ይምጣ፣ ሌላው ቀርቶ ከሚጠሉን ሰዎች እንኳን ቢመጣ፣ ልባችንን መርምረን የተነገረብን ነቀፋ እውነት መሆኑን ካወቅን፣ የሚቆረቁረን ቢሆንም እንኳን እንቀበለው። የገለጽንም ሰው ከልባችን እናመስግነው።

9. በዳዩ ራሱን የሚከላከል ከሆነ፣ የበለጠ ግጭቱን ያሰፋል

በሁለት ሰዎች መካከል የሚፈጠረው ግጭት እንዳይረግብ ምክንያት የሚሆነው ሁለቱ የተጋጨት ሰዎች ፊት ለፊት ባለመነጋገራቸው ብቻ ሳይሆን፣ ፊት ለፊት ሲነጋገሩ በዳዩ ጥፋቱን ወይም ግሳጼውን ለመቀበል ፈቃደኛ ስለማይሆን ነው። ራሱን መከላከል ከዋናው ሀሳብ የበለጠ ያርቃል። አሳመነች ባሏን ታክለ እንዲያስተካክል የምትፈልገውን አሳብ ይዛቀረበች። ዋና ዓላማዋ “እኔና አንተ አብረን የምንሆንበት በቂ ጊዜ ስለሌለን፣ ማንም የማይሻማብን በሳምንት አንድ ቀን ይኑረን” ለማለትና ቀኑን መርጦ ለመወለን ነው።

አሳመነች፣ “ብዙ ጊዜ ብቸኝነት ይሰማኛል። አንተ ከሥራ እንደ መጣህ ቴሌቪዥን ከፍተህ ቁጭ ትላለህ፤ ቴሌቪዥን የማታይ እንደሆነ ጋዜጣ ታነባለህ። ከአንተ ጋር ለመነጋገር የምፈልገው ብዙ ነገር አለኝ። በየቀኑ ባንችል በላም ንት አንድ ቀን ወሰንን ቁጭ ብለን እኔና አንተ እንጫወት።” (በዚህ ዓይነት ውይይቱን መከፈቷ በጣም ጥሩ ነበር።)

ታላላቅ “ብቸኝነት ለሚትሻ እኔን ምክንያት እታድርግኝ (መከላከሉን ያሳያል)። ከእኔ ጋር ለመነጋገር በፈለግሽ ቁጥር፣

የምታስቀድሚው ሁልጊዜ እኔን መውቀስ ነው (ማጥቃቱ ነው)።

አሳመነች፡ “ለምን እንደዚህ እንደምትል ግራ ይገባኛል። ትላንትና ለምሳሌ መሥሪያ ቤት ያጋጠመኝን ልነግርህ ፈልጌ ንግ ግሬን አቋርጠህ እንደ ሄድክ ታስታውሳለህ? እንደ ልማድህ ፈጽሞ ልታዳምጠኝ አትፈልግም። (እዚህ ላይ ጥሩ ጅማሪዋን ትታ ማጥቃት ስትጀምር እናያታለን። “...ሁልጊዜ እንደ ልማድህ...” ስትል፣ በእርግጥ ሁልጊዜ አይሰማትም?”

ታሰለ፡ “ሳምቴሻለሁ! (ራሱን መከላከሉን ያሳያል)። የማትሰ ሚው አንቺነሽ። ሽሚዜን ተኩሽልኝ ብዬ ሰንት ጊዜ ነው የነገርኩሽ? ሁልጊዜ የተጨማደደ ሽሚዝ እየለበሰኩ መሥሪያ ቤት የሰው መሳቂያ ሆኛለሁ። (ራሱን ለመከላ ከልሲል ከመለመር ወጥቶ ለማጥቃት ሲሞክር ይታያል።

አሳመነች፡ “የተተኮሰ ሽሚዝ ለመልበስ ከፈለግህ ታዲያ ገረድ አትቀ ጥርም? እኔ እኮ ሚስትህ እንጂ ገረድህ አይደለሁም። (እርሷም በተራዋ ራሷን ለመከላከል ስትል ለማጥቃት ስትሞክር ትታያለች)።”

ታሰለ፡ “ይኸውና የምትሰጪውን መልስ ስማሸው? በዚህ ዓይነት ከአንቺ ጋር መነጋገር ማን ይችላል? ገረድ ለመቅጠር አቅሙ እንደሌለኝ እያወቅሽ እኔን ዝቅ አድርገሽ ለመመ ልከት አይደለም እንዲህ የምትይው?”

አሳመነች፡ “ባል ተወው! ይህን ሁሉ ወቀሳ የምታሰማኝ እኔና አንተ የራሳችን ጊዜ ይኑረን በማለት አይደለም? በል ቀጥል... ቴሌቪዥንህን እይ... ጋዜጣህን አንብብ...”

በዚህ ዓይነት ንግግራቸው ውስጥ የምናየው መልካም ውይይት ሳይ ሆን፣ በንግግር ማጥቃትና መከላከል ነው። አንዱ ሲያጠቃሌላው ራሱን የሚ ከላከለው መልሶ በማጥቃት ነው። መጀመሪያ የተነሱበት ዋና ዓላማ ፈጽሞ ተረብቶ የተነጋገሩት ከተነሱበት ዓላማ ውጪ ነው። ይህንን የመሰለ ችግር እንዳይፈጠር ወቃሹም ሆነ ተወቃሹ ሊያውቁት የሚገባቸው ነገሮች አሉ። ውይይታቸውን ከላይ በየነው ሁኔታ የሚፈጽሙ ባልና ሚስትም ሆኑ ሌሎች

የተጋጩ ሰዎች ግጭታቸውን በማርገብ ፈንታ የበለጠ በመነዳዳት ያላቸ ውን ሕብረትና አንድነት ፈጽሞ እንደሚያበላሹ የታወቀ ነው። ይህ ችግር እንዳይፈጠር የሚረዳንን አንዳንድ አሳቦች ለመጠቀም አንሞክራለን።

1ኛ፣ ከሁለት አንደኛቸው “ተጎዳሁ!” ካለ፣ ጉዳቱን ራሱ ስለሚያውቀው፣ “አልተጎዳሁም!” እንበለው።

ሁለት የተጋጩ ሰዎች ሲወያዩ ከሁለት አንደኛቸው “ጎዳኸኝ!” ሲል፣ “እንዴት ጎዳሁህ... አዝናለሁ። እስቲ ንገረኝ” በማለት ፈንታ፣ “ትን ሹን ነገር ተራራ ማድረግልማድህ ነው። እንዴት ይሄ ሊጎዳህ ይችላል? አሁንም ፈጽሞ አትንኩኝ የምትል፣ በቀላሉ የምትበረግግ ሆነሃል” በማለት መልሶ ይጎዳል። “አልተጎዳሁም... መጎዳት አልነበረብህም፣ ወይም መጎዳትህ ልክ አይደለም...” የሚል መልስ ሰንሰጥ፣ በማጥ ቃት ራሳችንን መከላከላችን ነው። “ማጥቃት” ስንል፣ ሰውየውን ዝቅ አድርገን መመልከታችን ነው። በእዚህ “ተጎዳሁ” ሲል፣ ጉዳቱን የሚያ ውቀው የተጎዳው ሰው ብቻ ስለሆነ፣ በመካድ ፈንታ፣ “ተጎዳሁ!” ካለ፣ ጉዳቱን እንቀበለው።

2ኛ፣ በጥሞና እናዳምጥ! ያዳመጥነው መሆናችንን እናሳውቀው።

እርስ በእርስ መደማመጥ ለመልካም ግንኙነት በጣም አስፈላጊ ነው። እንደሚገባው ካዳመጥነው ወንድማችንን እንደ ገና የራሳችን እናደ ርገዋለን። በውይይት ወቅት እንዴት ማዳመጥ እንዳለባቸው ብዙዎች አያውቁም። ሰባኪው ሲሰብከ፣ አስተማሪው ሲያሰተምር ጥሩ አዳማ ጮች ይሆናሉ። ውይይት ላይ ግን ብዙዎች ማዳመጥ አይችሉም። ማዳመጥ የማይችሉበት አንደኛው ምክንያት ተናጋሪው ንግግሩን ከመጨረሱ በፊት መካከል ላይ ሰውየውን በማዳመጥ ፈንታ ለሰው የው የሚሰጡትን መልስ ስለሚያ ሰቡ ነው።

3ኛ፣ በምንሰጠው መልስ መስማታችንን ለተናጋሪው እናረጋግጥለት።

ተናግሮ ሲጨርስ፣ “ያልከኝ እንዲህና እንዲህ አይደለም?... “ በማለት የተናገረውን መልስ እንድንምለት። በትክክል ካልሰማ ነው፣ ያልሰ ማነውን መልሶ ይደግምልናል። ኢየሱስ “ወንድምህ ቢበድልህ ሄደህ አንተና እርሱ ብቻ ሆናችሁ ጥፋቱን ንገረው። ቢሰማህ ወንድምህን

እንደ ገና የራሱን ታደርገዋለህ በማለት የሰጠው መመሪያ ተግባራዊ መሆኑን የሚችለው ለአንዱ ሌላውን በትክክል መስማት የቻለ እንደሆነ ብቻ ነው።

ፍምዕራፍ አሥራ አንድ

ባንስማማ፣ ላለመስማማት እንስማማ

“ቢቻላችሁስ በበኩላችሁ ከሰው ሁሉ ጋር በሰላም ኑ”

(ሮሜ 12:18)

ሁልጊዜ፣ በሁሉም ነገር ስለሰው ሁሉ ጋር ተስማምተን መኖር ብንችል ሁላችንም ደስ ባለን ነበር። መነቃቀፍ፣ መጨቃጨቅ፣ እንዲሁም ክርክር የሌለበት ሥፍራ መንግሥተ ሰማይ ካልሆነ በስተቀር በዚህ ዓለም ውስጥ ይኖራል ብለን እናምንም። በሃሳብ በእመለካከት፣ በምርጫ፣ በምንወደውና በምንጠላው ነገር ሁላችንም አንድ ዓይነት እስካልሆንን ድረስ፣ ምን ጊዜም ቢሆን መጋጨታችን አይቀርም። እያሉሰም “በዚህ ዓለም ውስጥ ከማንኛውም ዓይነት ግጭት ነጻ ሆናችሁ ትኖራላችሁ” ብሎ ተሰፋ አልገባልንም። ግጭት ሲያጋጥመን ሽሽተን የምናመልጥበትን ብልሃት ሳይሆን፣ ግጭታችንን በአግባቡ ማርገብ የምንችልበትን ትምህርት በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ይሰጠናል። ከሰው ሁሉ ጋር ሁልጊዜ በሰላም መኖር እንደማይቻል ለላውቀው ሐዋርያው ጳውሎስ “ቢቻላችሁስ በበኩላችሁ ከሰው ሁሉ ጋር በሰላም ኑ” (ሮሜ 12:18) ሲል የመከረን። ሁለት የተለያዩ ሰዎች በችሎታቸውና ባላቸው የተፈጥሮ ስጦታ እኩል ወይም ተወዳዳሪዎች ከሆኑ፣ በመካከላቸው ግጭት መፈጠሩ የማይቀር ነው ብለው የሚያስቡ ሰዎች አሉ። ይህን ዓይነቱ ግምት በእውነት ላይ የተመሠረተ አይደለም።

ብዙ ጊዜ በክርስቲያኖች መካከል ግጭት የሚፈጠረው ተወዳዳሪዎች በመሆናቸው ብቻ ሳይሆን የቅናትና የምቀኝነት መንፈስ ሲኖር ነው። በክርስቲያኖች መካከል የእምነትም ሆነ የእድል ልዩነት ቢኖር በችሎታቸው ተወዳዳሪዎች እንኳን ቢሆኑ እንደ ጠላት መተያየት አስባቸው ማለት አይደለም። ለዚህ ጥሩ አርእያ ወይም ምሳሌ ሊሆኑ የሚችሉት ጆን ዌስ ሊና ጆርጅ ጓይትፊልድ ናቸው።

አሜሪካ ውስጥ በቀድሞ ዘመን ታዋቂ ከሆኑ መንፈሳዊ አባቶች መካከል ጆን ዌስሊና ጆርጅ ጓይትፊልድ ይገኙበታል። እነዚህ ሁለት መንፈሳዊ መሪዎች ታላላቅ የሆኑ መንፈሳዊ ሰብስባዎችን በማካሄድ በብዙ ሺ የሚቆጠሩ ነፍሳትን ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ያመጡ ተደናቂ መንፈሳዊ መሪዎች ናቸው። በሥጋዊ ዓይን ሲታዩ ተወዳዳሪዎች ስለሚመስሉ በሁለቱ መካከል ግጭት ይኖራል ብሎ የገመተ አንድ ሰው አንድ ቀን ጆን ዌስሊንግ “ጆርጅ ጓይትፊልድን መንግሥተ ሰማይ የምታየው ይመስልሃል ወይ?” ብሎ ጠየቀው። ጆን ዌስሊም፣ “አይመስለኝም!” ብሎ አጭር መልስ ሰጠው። ሰውየውም “ይህን ስትል ጆርጅ ጓይትፊልድ ያልተሰወጠ ወይም ያልገኘ ሰው ነው ማለትህ ነው?” ብሎ ጠየቀው። ጆን ዌስሊም “ጓይትፊልድን መንግሥተ ሰማይ አላየውም ብዬ ያልኩት፤ ጆርጅ ጓይትፊልድ ከእግዚአብሔር የክብር ዙፋን አጠገብ ስለሚሆን እኔ ግን በጣም ርቄ ስለምገኝ እርሱን ማየት አልችልም ማለቴ ነው” አለው። እነዚህ ሁለት ታላላቅ መንፈሳዊ መሪዎች የተለያዩ የእምነት አቋም ቢኖራቸውም አንዱ ሌላውን መንቀፍ ግን አይፈልጉም ነበር። በሁለቱም ወገን የቅናት ወይም የምቀኝነት መንፈስ እንዳልነበረ እንረዳለን።³⁶

ግጭት ሁልጊዜ ሰዎች ሆነ ብለው የሚፈጥሩት ነገር አይደለም። አንዳንድ ጊዜ በጣም ቀላል በሆነ ስህተት ወይም ቸልተኝነት ምክንያት ሊፈጠር የሚችል ነው። አንዳንድ ጊዜ ለሰላም ታስቦ በሚደረግ ነገር ውስጥ ግጭት ሊፈጠር እንደሚችል የታወቀ ነው። ሰዎች የተጋጨበትን ምክንያት ረጋ ብለው በግልጽ ቢነጋገሩ፤ እውነቱን ይረዱና ከቀድሞ የበለጠ ይቀራ

³⁶ Charles Stanley, *Walking Wisely*, Thomas Nelson Publishers, Nashville, 2002.

ረቡ ነበር። ለሎሞንግ “ብረት ብረትን እንደሚሰልጥ ሰውም እርሱ በእርሱ አንዱ ከሌላው ይግራል” ይላል (ምሳሌ 27:17)። ብረት እርሱ በእርሱ ሲጋጭ ስለት እንደሚኖረው ሰዎችም ግጭታቸውን በእግባቡ ማስተናገድ ቢችሉ ስላማዊ በሆነ መንገድ ቢወያዩና ቢከራከሩ፤ ውይይታቸውና ክርክራቸው ለሁለቱም ወገን መልካም ነገር ያስገኛላቸው ነበር። በመካከላችን ግጭት ተፈጥሮ ግጭታችንን ለማርገብ የተቻለንን ሁሉ ጥረት አድርገን በአንድ ሀሳብ ላይ ባንስማማ ያለእግባብ አንዳንዳዳ ላለመስማማት መስማማት አለብን።

መጽሐፍ ቅዱስገ ባልና ሚስት “አንድ አካል” እንደሆኑ ይናገራል። ይህም ማለት፦

1. በሁሉም ነገር አንድ ዓይነት ናቸው፤ ወይም አንዱ የሌላው ፎቶ ኮፒ ወይም ግልባጭ ነው ማለት አይደለም።
2. ባልና ሚስት “አንድ አካል” ይሁኑ አንጂ የራሳቸው የሆነምርጫ፤ የራሳቸው የሆነ ፈቃድ፤ የሚወዱትና የሚጠሉት ነገር ያላቸው ናቸው።
3. ባልና ሚስት በሁሉም ነገር ካልተመሳሰሉ ወይም አንድ ዓይነት ካልሆኑ በስላም አብረው መኖር አይችሉም ማለት አይደለም።

ለምሳሌ፤ ባልየው ቡና መጠጣት ቢወድጥ ሚስትየዋ ደግሞ ሻይ እንጂ ቡና ባትወድጥ “ቤታችን ሻይ ብቻ እንጂ ቡና አይፈላም” ካላላች፤ እንዲሁም ባልየው “ቤታችን ቡና እንጂ ሻይ መፈላት የለበትም” ካላላ፤ ምርጫቸው የተለየ በመሆኑ ምክንያት ብቻ በመካከላቸው ጠብ ወይም ግጭት ሊፈጠር አይገባም። እንዲሁም ባልየው ጥዋት መነሳት የማይከብድው፤ ማታ ግን ማምሸት የማይሆንለት፤ ወይም ቶሎ እንቅልፉ የሚመጣጥ ሚስትየዋ ደግሞ በተቃራኒ ማታ ማምሸት የምትችል፤ ጥዋት መነሳት ግን የማይሆንላት ትሆናለች። እነዚህ ሁለት ባልና ሚስት አብረው ለመጸለይ የጸሎት ፕሮግራም ለማውጣት ቢፈልጉ፤ ባልየው ጥዋት፤ ሚስትየው ማታ ይሁን ማለታቸው የማይቀር ነው። በዚህ ዓይነት እነዚህ እንደ ምሳሌ የተጠቀምንላቸው ባልና ሚስት በምርጫቸው የማይመሳሰሉ መሆናቸውን

አይተናል። እርሱ ቡና ሲልገ እርሷ ሻይ እንጠጣ ትላለች።
እርሱ ጥዋት ሲልገ እርሷ ደግሞ ማታ እንጸልይ ትላለች።

በዚህ ዓይነት እነዚህ ባልና ሚስት በምርጫቸው የተለያዩ መሆናቸውን በግልጽ እናያለን። ባልየው ማታ እምሽቶ አለመጸለዩገ እንዲሁም ሚስትየዋ ጥዋት ተነስታ መጸለይ አለመቻሏገ በመንፈሳዊ ሕይወታቸው አንደኛውን ደካማገ ሌላውን ብርቱ ክርስቲያን እያሰኛቸውም።

ይህን ልዩነታቸውን እንደ ድክመት ሳይቆጥሩገ አንዱ ሌላውን ለመለወጥ ሳይሞክርገ አንዱ የሌላውን ፈቃድ ሳይጫንገ ወይም “እኔ ያልኩት ብቻ ካልሆነ ሞቼ እንኛለሁ” ሳይልገ ልዩነታቸውን የሚያስታርቁበት መንገድ የግድ መፈለግ አለባቸው። እንዳንድ ጉዳይ ላይ የሁለት ሰዎችን አሳብ ማስታረቅ ከባድ የሚሆንበት ጊዜ አለ። በምርጫችን ብንለያይገ ወይም በአንዳንድ ሀሳብ ባንሰማገ ላለመስማማት መስማማት መቻል አለብን።

ግጭት በሰሜታችን ላይ አንዳንድ ተጽዕኖ የሚያደርስ መሆኑን እንክድም። ሐዋርያው ጳውሎስ ወንጌልን ለጥቅማቸው ሲሉ ስለሚሰብኩ ሰዎች በጣም እንዳዘነ ለፊልጲስቶስ ሰዎች በጻፈው መልዕክት ላይ ገልጾት እናነባለን። ይሁን እንጂገ ቁጭ ብሎ ለራሱ አላለቀሰም። “ያም ሆነ ይህ በዚህ ሁሉ ደስ ይለኛልገ ወደ ፊትም ለደሲታዬ ወሰን ሊያኖረውምገ ምክንያቱም በመልካምም ሆነ በክቶ አስተላለፍ በሁሉም መንገድ የክርስቶስ የምሥራቹ ቃል ይነገራል” (ፊልጵ. 1:18) አለ። ሁኔታው ሰሜቱን የነዳው ቢሆንምገ በምስጋናና በደስታ የተሞላ ነበር። ብዙዎች ግጭት ሲገጥማቸውገ ግጭታቸውን የሚያስተናግዱት ጤናማ ባልሆነ መንገድ ነው። ይኸውም፤

- (1) ግጭት በሰሜታቸው ላይ ያደረሰውን ጉዳት በመካድገ ወይም ሰሜታቸውን ጨቁነው በመያዝ ሊያልፉት መከራ ያደርጋሉ።
- (2) ከሰው ጋር ሲጋጩ ሀሳባቸውን ገልጸው አይናገሩ እንጂገ ግጭት መኖሩንና ሰሜታቸው መነሳቱን አይከዱም። ዝምብማብ ታቸው ብቻ ግጭቱ በራሱ አውቆ ይጠፋል ብለው ተሰፋ ያደርጋሉ። ከተጋጩት ሰው ጋር ፊት ለፊት ለመነጋገር ፈቃደኞች አይደሉም።

- (3) ግጭት ሲያጋጥማቸውገ ሌላውን ምክንያት ወይም ተጠያቂ ያደርጋሉ እንጂ፤ የእነርሱም አስተዋጽዖ እንዳለበት ግን አምነው አይቀበሉም።

እዚህ ላይ ማወቅ ያለብን ነገር ቢኖርገ እነዚህ ከላይ የጠቀስናቸው ሦስት ዓይነት ድርጊቶች ለግጭቱ ዘላቂነት ያለው መፍትሄ ሊሰጡ የማይችሉ መሆናቸውን ነው። ሰሜታቸውን ወደ ውስጥ በመጫን ወይም ወደ ጎን ገፋ በማድረጋቸው ምክንያት ሰሜታቸው ያልተነዳ ይምሰል እንጂገ በውስጣቸው መራራነትገ ቂምና ጥላቻ እየተጠራቀመ መሆኑን እንድ ቀን ሞልቶ ሲፈነዳ እነርሱንም ሆነ የተጋጩትን ሰው በኃይል እንደሚነዳ የታወቀ ነው።

1. እግዚአብሔር ሁላችንንም አንድ ዓይነት አድርጎ አልፈጠረንም

ከላይ እንደ ምሳሌ የጠቀስናቸው ባልና ሚስትገ እግዚአብሔር አንድ ዓይነት አድርጎ ስላልፈጠራቸውገ የተለያየ ምርጫ እንዳላቸውና ይኸም ደግሞ ደካማ ወይም ብርቱ እንደማያሰኛቸውገ እንዲሁም ባላቸው ምርጫ ምክንያት ባይሰማመጡ ሥጢአት መሥራታቸው እንዳልሆነ ተረድተናል። ሥጢአት የሚሆነው ከሁለት አንዳቸውገ “በዚህ ሰዓት ካልጸለይክ/ላልጸለይሽ ክርስቲያን እይደለህም/አይደለሽም” በማለት እንዱ ሌላውን ዝቅ አድርጎ በመመልከት እርሱ በእርሳቸው መነቃቀፍና መሰዳደብ የጀመሩ እንደሆነ ብቻ ነው።

“ክርስቲያኖች ከሆንንገ እንድ ዓይነት እምነትገ እንድ ጌታ ካለንገ የሁላችንም የሕይወት መመሪያ መጽሐፍ ቅዱስ ከሆነገ የአንድ አካል ክፍሎች (ብልቶች) ከሆንንገ የሁላችንም ዓላማ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን ማክበር ከሆነገ ሁልጊዜ አንድ አሳብገ አንድ ልብገ አንድ ዓይነት ምርጫ ሊኖረን ይገባልገ ሁልጊዜ መስማማት አለብን” ብለው የሚያስቡ አንዳንድ ሰዎች እንደማይጠፉ እርግጠኞች ነን። አለመስማማትገ ግጭትገ መለያየትገ መከፋፈል በክርስቲያኖች መካከል ከምንጊዜውም የበለጠ በአሁኑ ጊዜ ጎልቶ የሚታይ ይምሰል እንጂገ በሐዋርያት ዘመንምገ በአማኞች መካከል በሀሳብ መለያየት ምክንያት አንዳንድ ግጭት ይፈጠር

እንደ ነበረ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በብዙ ሥፍራ ተጽፎ እናነባለን። አንዳንድ አማኞች ክርስቲያኖች በመሆናቸው ሁልጊዜ መስማማት ያለባቸው መስሎ የሚሰማቸው አሉ። ይሁን እንጂ ሁላችንም የራሳችን የሆነ ምርጫ አስተያየትና አመለካከት ያለን ሰዎች በመሆናችን እንዲሁም እግዚአብሔር ሁላችንንም አንድ ዓይነት አስተሳሰብ አንድ ዓይነት አቋምና አመለካከት እንዲኖረን አድርጎ ስላልፈጠረን አልፎ አልፎ በአሳብ መስያየታችን የማይቀር ነው። በተጨማሪ ስለ ራሳችንም ሆነ ስለ ሌላው በውስጣችን የተደበቀ ፍርሃትና ጥርጣሬ ያለን እስከ ሆንን ድረስ እንዲሁም የሌላው ሰው ሃሳብና ስሜት በግልጽ እስካልገባን ድረስ ክርስቲያን በመሆናችን ብቻ ከመጋጨት ነጻ መሆን አንደማንችል ግልጽ ነው። ይሁን እንጂ ጠላቶች ነን ማለት አይደለም። ይህ “ባንስማማ ላለመስማማት እንስማማ” የሚለው አዲስ መጽሐፍ የተዘጋጀበት ዋናው ዓላማ በሃሳብ መስያየታችን የማይቀር ከሆነ ላንጣላ እንዲሁም ሌላውን ላይገፋ አብሮ መኖር የሚችልበትን መንገድ ለማሳየት ነው።

“ክርስቲያኖች ሆንን ለምን እርስ በእርሳችን እንጣላለን? ለምን እንጋጫለን? ከዓለም ሽሽፎ ወደ ቤተ ክርስቲያን ስመጣን ከውጪ ያላነሰ ሽኩቻና ትግል በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሲካሄድ በማየቴ አዝኛለሁ፤ በዚህ ጎብረት ውስጥ መቆየት አልፈልግም” የሚሉ አንዳንድ ክርስቲያኖች አጋጥመውናል። ቤተ ክርስቲያን ጸጥታ ስላለች ፍቅርና አንድነት ብቻ የሞላበት ስለሚመስለን አንዳንዶቻችን አንዳንድ ጭቅ ሲያጋጥመን በቀላሉ እንበረጋለን። በዓለም ውስጥ ያለውን መንፈስ ይኸውም ተስፋ መቁረጥና ፍርሃት ጥርጣሬ ስጋት ላለማዊ ምኞትና ባሕሪ ይዘን ወደ ቤተ ክርስቲያን የምንገባ መሆናችንን አንዳንዶቻችን የዘጋገው እንመስላለን። እነዚህን ከላይ የጠቀስናቸውን መልካም ያልሆኑ ስሜቶቻችንን ይዘን ስንገባ ቤተ ክርስቲያን ምን እንድንመስል መገመት አያስቸግረንም። ቤተ ክርስቲያን ጻድቃን ወይም ፍጹም የሆኑ ሰዎች ብቻ የሚሰበሰቡት ሥፍራ ካልሆነ ኃጢአተኞችም የሚገኙበት ከሆነ ጭቅና ሁከት መፈጠሩ የማይቀር ነው። እውነተኛና ዘላቂ የሆነ ሰላም ሲፈጠር የሚችለው ጌታ ኢየሱስ በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ሁላችንንም ሲገናኝ ብቻ ነው።

ቀደም ሲል እንደ ገለጽነው በክርስቲያኖች መካከል ጭቅ ባይኖር ኖሮ “የሚያስታርቁ ብጽአን ናቸው” የሚለው ቃል መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ

ባልተጻፈም ነበር። ጭቅ ባይኖር ከስጦታዎች መካከል የማስታረቅ ስጦታ አይኖርም ነበር። እንዲሁም ስጦታው ያላቸው አማኞች ስጦታቸውን ተግባራዊ የሚያደርጉበት አገልግሎታቸውን የሚፈጽሙበት ሁኔታዎችን ያጡ ነበር። ክርስቲያኖች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እርስ በእርሳቸው በተለያዩ ምክንያት ይጋጫሉ። ለምሳሌ “እኔ ለምን አልበብክም? ለምን አልዘምርም? ለምን የአምልኮት መሪ አልሆንምም? ለምን ሽማግሌ ወይም ዲያቆን ሆኜ አልመረጥም?” በማለት ጭቅ ይፈጠራል። “በክርስቲያኖች መካከል ጭቅ ፈጽሞ እንዳይኖር ማድረግ የማይቻል፤ ወይም ጭቅ መፈጠሩ የማይቀር ከሆነ ታዲያ ጭታችን የክርስትናን መንፈስ እንዳይለቅ ማድረግ የማንችለው ለምንድነው?” ለሚለው ጥያቄ ሁላችንም አጥጋቢ መልስ እንፈልጋለን። በአዲስ ኪዳን ውስጥ ታዋቂ ከነበሩት መሪዎች መካከል ሁለቱ፤ ጳውሎስና በርናባስ “ላለመስማማትና የተስማሙ” ጨዋ ሰዎች ነበሩ። ቀደም ሲል መንፈስ ቅዱስ ጳውሎስና በርናባስን ስይቷቸው በአንድ ላይ ያገለግሉ ነበር። አንድ ላይ በሚያገለግሉበት ወቅት በመካከላቸው የተፈጠረ ጎልቶ የሚታይ ምንም ዓይነት ችግር አልነበረም። ይሁን እንጂ አንድ ቀን መልካም የነበረው ሕብረታቸው በማርቆስ ምክንያት ዕንቅፋት ስላጋጠመው በመካከላቸው ትልቅ የሃሳብ ልዩነት ተፈጠረ። አብረውም ማገልገል ስላልቻሉ የግድ መስያየት ነበረባቸው (የሐዋ 15: 36-41)።

2. ጳውሎስና በርናባስ በአሳብ ተለያዩ

ኢየሩሳሌም ውስጥ የተደረገው ታላቅ ስብሰባ እንዳለቀጠ ጳውሎስ በርናባስን “ና እንመለስና ከዚህ በፊት የጌታን ቃል ባዘመርንባቸው ከተማዎች ሁሉ ያሉትን ወንድሞች እንጎብኝ፤ እንዴት እንደሆኑ እንወቅ” አለው (የሐዋ. 15:36)። በህሳቡ በርናባስ ተስማማ። በተጨማሪ ግን ማርቆስ ከእነርሱ ጋር አብሮ እንዲሄድ ሀሳብ አቀረበ። ይሁን እንጂ ሀሳቡ ጳውሎስን ስላላስደስተው ጳውሎስ “ማርቆስ ከእኛ ጋር እንዲሄድ አልፈልግም” አለ። ያልፈለገበት ምክንያት በመጀመሪያው ሚስዮናዊ ጉዟቸው ላይ ማርቆስ አገልግሎቱን ሳይጨርስ ባልታወቀ ምክንያት ወደ ኢየሩሳሌም በመመለሱ ነበር። ማርቆስ አገልግሎቱን ሳይጨርስ ወደ ኢየሩሳሌም ስምን ተመለስ? ቤተሰቡ ናፍቆት ይሆን? ወይስ የጳውሎስ አመራር ስላላስ

ደስተው ቅር ተሰኝቶ ይሆን? በሌላ በኩል ደግሞ በርናባስ “ማርቆስ ከእኛ ጋር መሄድ አለበት” ያለው ዘመዱ ስለሆነ ይሆን? መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ ስለማይናገር “በዚህ ምክንያት ነው” ማለት አንችልም። ማርቆስ አብሯቸው በመሄድና ባለመሄድ ነጥብ ላይ ጳውሎስና በርናባስ በኃይል ተከራክረው በአንድ ሀሳብ ላይ መስማማት አልቻሉም ነበር። ምን ያህል ጊዜ ወስደው ልዩነታቸውን ለማስታረቅ እንደተወያዩበት አናውቅም። ይሁን እንጂ፤ ሁለቱም ቀደም ሲል ከነበራቸው አቋም “ትንሽም ነቅነቅ አንልም” ያሉ ይመስላሉ። ጳውሎስ ለአገልግሎቱ በማሰብ “ከማርቆስ ስንል ተገልጋዩ ሕዝብ መጎዳት የለበትም” በርናባስ ደግሞ “ጥሩ አገልጋይ ሊወጣው የሚችለውን ሰው፤ በእኛ ኃይለኛ ውሳኔ ምክንያት መጎዳት የለበትም” የሚሉ ይመስላሉ። ምክንያታቸው ይሄ ከሆነ፤ የሁለቱም ሀሳብ ክፉ አይደለም። “ትኩረት ሊሰጠው የሚገባ አገልጋዩ ነው ወይስ አገልግሎቱ?” በሚል ሀሳብ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ዛሬም ቢሆን ብዙ ጊዜ ትልቅ ክርክርና አለመስማማት ይፈጠራል።

በአዲስ ኪዳን ዘመን ጳውሎስና በርናባስ የታወቁ መንፈሳዊ መሪዎች፤ ሁለቱም ሐዋርያት ተብለው የሚጠሩ፤ በሚሰዩናዊነትና በመጋቢነት አገልግሎታቸው በጣም የተቀራረበ ግንኙነት የነበራቸው ሲሆኑ፤ እርስ በእርሳቸው በሀሳብ ያልተሰማሙበት ጊዜ ይሄ ብቻ ነው ብለን ማለት ያዳግተናል። አሁንም በሃሳብ ያልተሰማሙት እነርሱን በሚመለከት ነገር ላይ ሳይሆን፤ የእግዚአብሔርን ሥራ ጥሩ አድርጎ በመሥራት አሳብ ላይ ነው። በያዙት አቋም ላይ ጸንተው በመቆማቸው፤ ሁለቱም አስታራቂ የሆነ አሳብ ማቅረብ ስላልቻሉ የግድ ተለያይተው መሄድ ነበረባቸው። ይህን ዓይነት መለያየት የሚያሳየን እነዚህ ሁለት ታላላቅ የእግዚአብሔር ሰዎች ያላቸው ጥበብና ማስተዋል ምን ያህል የተወሰነ እንደሆነ፤ በባሕሪያቸው ፍጹምነት የሌላቸው፤ ደካማ የሆኑ ሥጋ ለባሾች መሆናቸውን ነው። የእነዚህ ሁለት ታላላቅ መሪዎች አለመስማማት መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ መጻፉ፤ እግዚአብሔር የክርስቲያኖችን ገብና ለውጪ ሰው ለመግለጥ በማሰብ ሳይሆን፤ የቀድሞ ሐዋርያት በባሕሪያቸው እንከን የሌለባቸው፤ እርስ በእርሳቸው የማይጣሉ፤ ቁጣ ወይም ንዴት በሕይወታቸው የማይታይባቸው ፍጹም የሆኑ ሰዎች አድርገን እንዳንመለከታቸው ነው። የታወቁት ዶክተር ካምፕቤል ሞርጋን፤

■ “ይህን ታሪክ በማንብብት ጊዜ ሁሉ በጣም እጽናናለሁ። የእዚህን ሁለት ታላላቅ መሪዎች ታሪክ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ መጻፉ በጣም ደስ ይለኛል። ምክንያቱም ጳውሎስና በርናባስ በአንድ ሀሳብ መስማማት አቅቷቸው መስያየታቸውን ባላውቅ በጣም እፈራ ነበር። ጳውሎስና በርናባስ መላእክት ሳይሆኑ ሰዎች ነበሩ” አሉ።

በዘመናት እውነተኛ የሆኑ ታላላቅ ክርስቲያኖች በተለያዩ ጉዳዮች ላይ አንድ አሳብ አንድ ልብ ያልነበራቸው ጊዜ እንደነበረ እናውቃለን። ሁለት ያልተሰማሙ ሰዎች ልባቸው ለእግዚአብሔር የተከፈተ እስከሆነ ድረስ፤ በሀሳብ አንድ ያልሆኑትን ሰው ማፍቀር እስከቻሉ ወይም ቅሬታ በልባቸው እስካጠራቀመ ድረስ፤ አለመስማማታቸው በእውነትና በሰላም ላይ የተመሠረተ እስከሆነ ድረስ፤ ሁለቱም ወገን እግዚአብሔርን በማክበር ማገልገል ይችላሉ። ይህንን በጳውሎስና በበርናባስ ሕይወት ውስጥ አይተናል። በርናባስ ከዋናው ሐዋርያ ከሆነው ከጳውሎስ ጋር አለመስማማቱ ጌታን ከማገልገል ውጪ አላደረገውም። በጳውሎስና በባርኑስ መካከል የሃሳብ ልዩነት ሲፈጠር፤ አንደኛው ለሌላው ሲል የሚተወው ነገር አልነበረም። አለመስማማታቸውን የሚያስታርቅ መካከለኛ የሆነ ሀሳብ አላገኙም። ይሄ ሁኔታ ጳውሎስንና ባርናባስን ሳይገርማቸው እንዳልቀረ እንገምታለን። መፍትሄ ይሆናል ብለው ያገኙት መንገድ ሁለቱም በተለያዩ አቅጣጫ መሄድ ብቻ ነበር። በርናባስ ማርቆስን ይዞ ሲሄድ ጳውሎስ ደግሞ ሲላስን የአገልግሎት ባልደረባው አድርጎ ይዞ ሄደ። ጳውሎስና በርናባስ ቀደም ሲል በአንጻክያ በሐዋርያት ጉባኤ ላይ የተፈጠረውን ትልቅ አለመግባባት መፍታት የቻሉ ሰዎች፤ አሁን ግን ትንሹን ልዩነታቸውን ማስታረቅ እንዳልችሉ እናያለን። ጳውሎስንና በርናባስን ያጋጠማቸውን ዓይነት ሁኔታ በእኛም መካከል ሊፈጠር የሚችል በመሆኑ፤ “በሀሳብ ባንስማማ፤ ባለመስማማት መስማማትን” የሚለውን አቋም መለማመድ አለብን።

ጳውሎስ የማርቆስን አብሮ መሄድ የተቃወመበት፤ በርናባስ ማርቆስን የደገፈበት፤ ሁለቱም የራሳቸው የሆነ አጥጋቢ ምክንያት ነው ብለው የተቀበሉት ሀሳብ ስለነበራቸው ነው። *ገዚህ በጌላ ጳውሎስና ጓደኞቹ በመርተብ ተሳፍረው ከጳፉ በሉግፍልያ ወደምትገኘው ወደ ሱርጌ ሄዱ፤ ማርቆስ የተሳሰለው የሐንስ ግን ከእነርሱ ተለይቶ ወደ ኢየሩሳሌም ተመልሶ ሄደ*” (ዮሐ. 13:13) ይላል እንጂ፤ ማርቆስ አገልግሎቱን አቋርጦ ወደ

ኢየሩሳሌም ለምን እንደ ተመለሰ መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ ስለማይናገር ምክንያቱን እናውቅም። በዚህ ሁኔታ ላይ ትክክለኛው ማን ነው? ጳውሎስ ነው ወይስ በርናባስ? መጽሐፍ ቅዱስ ስለማይናገር መላ ምት አስተያየት መስጠት ትክክል አይሆንም። ጥፋቱ የማን እንደሆነ መታወቁ ይህን ያህል አስፈላጊ ቢሆን ኖሮ መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ ይነግረን ነበር። በበርናባስና በጳውሎስ መካከል የተፈጠረውን አለመስማማት የተመለከቱ አንዳንድ ሰዎች በርናባስ የአጎቱ ልጅ በመሆኑ ለማርቆስ ማድላቱ ነው ይላሉ። የበርናባስን ሕይወት ብንመረምር ግን ለማርቆስ ሁለተኛ ዕድል መስጠት የፈለገው ዘመዱ ስለሆነ እንዳልሆነ እንረዳለን። ጳውሎስ ወደ ጌታ ከመጣ በኋላ ለአገልግሎት ራሱን ሲያዘጋጅ፣ ጳውሎስ የክርስቲያኖች አሳዳጅ እንደነበረ የሚያውቁት፣ ጳውሎስን መቀበል ባቃታቸው ወቅት፣ በድፍረትና በእምነት የተቀበለው ሌላ ሰው ሳይሆን በርናባስ ነበር። እዚህ ላይ ትልቁ ትምህርት ያለው የትኛው ሰው ትክክል እንደሆነ የትኛው ሰው ትክክል እንዳልሆነ ማወቅ ሳይሆን በህሳብ ባይስማሙም ጠላት አለመሆንናቸውን ማሳየታቸው ነው። ጳውሎስና ማርቆስ ተቆራርጠው የቀሩ እንዳልሆኑና በሌላ ጊዜ አብረው እንዳገለገሉ እናውቃለን። *ገላጌ ፯ ርታብ ረው አርሰጥሮጎሳው ሰላምታ ያቀርጠዋቸዋል፤ ወደ እናንተ በሚመጣበት ጊዜ እንድትቀበሉት ያሳዘጋጁኝሁ የበርናባስ የአጎቱ ልጅ ማርቆስም ሰላምታ ያቀርጠዋቸዋል* ይላል (ቆሊ. 4:10)። በዚህ ጥቅስ መሠረት ግንኙነታቸው ጤናማ ሆኖ መቀጠሉን የምናየው የጳውሎስና የበርናባስ ብቻ ሳይሆን የጳውሎስና የማርቆስም ነበር።

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ብዙ ጊዜ ተመሳሳይ ችግር ይፈጠራል። ለአገልግሎት አንዱ ሲመረጥ የተመረጠውን ሰው በሚደግፉና በማይደግፉ ሰዎች መካከል አንዳንድ አለመስማማት ይፈጠራል። አንደኛው ወገን “በቂ ልምምድ የለውም” ሲል፣ ሌላው ወገን ደግሞ “እያገለገለ ይደግ” ይላል። ሌላው ወገን “እርሱን እናሳድጋለን ስንል አገልግሎቱና ተገልጋዩ ሰው አይጎዳም ወይ?” ብሎ ይጠይቃል። ሁለቱም ወገን ያቀረቡት አሳብ እውነትነት ያለው ነው። ይሁን እንጂ፣ *“ከአንድ ውሳኔ ላይ መድረስ የሚችሉት እንዴት ነው? አንድ ዓይነት አሳብ ስለሌላቸው ብቻ ለሁለት ተከፍለው፣ ወገን ለይተው እርስ በእርስ መጣላት (መጋጨት) አለባቸው ወይ?”* ብለን መጠየቃችን አይቀርም። ጳውሎስና በርናባስ ሁለቱም ሕይወታቸውን

ለክርስቶስ አገልግሎት የሰጡ ናቸው። በእምነት አቋማቸው (ዶክትሪን) አንድ ናቸው። በዓለም ዙሪያ የክርስቶስን ወንጌል በማስረጫት አሳብ ላይ አንድነታቸው የጸና ነው። አብረው ለማገልግል ሲነሱ በብዙ ነገር ተስማምተው ነበር። የትኛውን ቤተ ክርስቲያን መጎብኘት እንዳለባቸው ተስማምተዋል። ሌላው ቀርቶ ተጨማሪ አገልጋይ እንደሚያስፈልጋቸው ሁለቱም እምነው ተቀብለዋል። በአገልግሎታችን እንዲረዳን ማንን እንውሰድ? የሚል ጥያቄ ሲነሳ በርናባስ “ማርቆስ ከእኛ ጋር ለማገልገል ፈቃደኝነቱን አውቃለሁና እርሱን ይዘን እንሂድ” ሲል፣ ጳውሎስ ግን የማርቆስ ስም ሲጠራ፣ “ፈጽሞ አይሆንም” አለ። ወዲያው በጳውሎስና በበርናባስ መካከል ትልቅ ልዩነት ተፈጠረ። ሁለቱም ያላቸውን ልዩነት ለማስታረቅ ፈቃደኞች አልሆኑም። ይሄ ሁኔታ ጳውሎስንና በርናባስን ሳያስደንቃቸው እንዳልቀረ እንገምታለን። መጨረሻ ሁለቱም በተለያዩ አቅጣጫ የሚፈልጉትን ሰው ይዘው ለመሄድ ወስኑ። በርናባስ ማርቆስን ይዞ ሲሄድ፣ ጳውሎስ ሲላስን የአገልግሎቱ ተባባሪ አድርጎ ይዞ እንደ ሄደ ተመልክተናል።

በአንጽዮክ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አንድ ጊዜ በተፈጠረው የህሳብ ልዩነት ምክንያት ቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ ትልቅ ጭቅ ተፈጥሮ ከመከፋፈል እንድትድን ካደረጉት ሰዎች መካከል ጳውሎስና በርናባስ ይገኙበትል። ያንን የመስለትልቅ ችግር መፍታት የቻሉ ሰዎች፣ እሁን ግን የራሳቸውን ትንሽ ልዩነት ማስታረቅ ሲያቅታቸው ማየት እኛን ብቻ ሳይሆን አነርሱንም ሳያስደንቃቸው እንዳልቀረ እንገምታለን። “የነጎድጓድ ልጆች” ተብለው የሚጠሩት የሐንስያዕቆብ አስመስማማት ቢኖርባቸው፣ በተፈጥሮው ችኩል በሆነው በጴጥሮስ ላይ የደረሰ ቢሆን ይህን ያህል ባልደነቀንም ነበር። “የመጽናናት ልጅ” (የሐዋ. 4:36)፣ “ጥሩ ሰው” በመባል በሚታወቀው በበርናባስ ላይ ይህን በመስለ ጭቅ ውስጥ ማስፋ ግን ሳያስደንቀን አይቀርም። እንዲያውም ለጳውሎስ የመጀመሪያውን የአገልግሎት በር የከፈተበት ራሱ በርናባስ እንደ ነበር ከላይ ገልጸናል። *“ከዚህ በኋላ በርናባስ ባውልን ለመፈለግ ወደ ጠርጌስ ሄደ። ባገኘውም ጊዜ ወደ አንጾኪያ አመጣው፤ ሁለቱም አንድ ዓመት ሙሉ እዚያ ከነበሩት አማኞች ጋር በአንድነት ሆነው ብዙ ሰዎችን እስተማሩ፤ አማኞች ለመጀመሪያ ጊዜ በአንጾኪያ “ክርስቲያን” ተብለው ተጠሩ”* ይላል (የሐዋ. 11:25-26)። ይህን ዓይነት

አለመስማማት ወይም ጥፎት በማንም ሰው ላይ ሊደርስ እንደሚችል የጳውሎስና የበርናባስ ሁኔታ ትልቅ ትምህርት ይሆናል።

3. በጥበብ የተሞላውን መደራደር መፈለግ

ጳውሎስና በርናባስን የሚያክሉ ትላልቅ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በዚህ አነስተኛ በሆነ ምክንያት መለያየታቸው ብዙዎቻችንን ሳያስደንቀን እንደማይቀር ግልጽ ነው። የግጭታቸው ምክንያት የእምነት ወይም የዶክትሪን ጉዳይ ቢሆን ኖሮ እንፈርድባቸውም ነበር። አንዳንድ ነገር ሆነ ብለው ቢተው ወይም ለቀቅ ቢያደርጉ “የእምነት አቋሙን የተወ” በማለት የሚወቅሳቸው ሰው አይኖርም ነበር። ማናችንም ብንሆን “መጽሐፍት ዱሳዊ ያልሆነ ነገር ተቀበሉ” ብንባል እሺ እንልም። ጳውሎስና በርናባስ ባልተሰማሙበት ነገር ላይ ተወያይተው ለመደራደር ሞክረው ይሆን? በማርቆስ ምክንያት ከሚለያዩ ሁለቱንም ሲያረካ የሚችል ሌላ መንገድ አይፈልጉም ነበር ወይ? ቀደም ሲል የያዙትን ሀሳብ ቢለውጡ እምነታቸውን የካዱ ወይም የለወጡ መስሎ ተሰምቷቸው ይሆን ወይ? ብለን መጠየቃችን አይቀርም። ለምሳሌ ጳውሎስ “በርናባስን በፍጹም አልቀበልም” በማለት ፈንታ “የአንድ ወር የሙከራ ጊዜ ለማርቆስ እንስጠው፤ በዚህ ጊዜ ውስጥ ብርቱ ሆኖ ካላገለገለ ወደ ኢየሩሳሌም እንዲመለስ እናደርገዋለን” ሌላ አይችልም ነበር ወይ? በርናባስም “ለማርቆስ ትልቅ ኃላፊነት ከመስጠታችን በፊት ለምን ቀለል ያለ ነገር እንዲሠራ ኃላፊነት ለጥተነው እንዴት እንደሚሠራ ለምን አናየውም? የሰጠነውን ኃላፊነት ጥሩ አድርጎ ከሠራ፤ አብሮን እንዲያገለግል ካለበት ሥፍራ ለምን አናስጠራውም?” ማለት ይችላል ነበር። ከላይ ከገለጽነው ሀሳብ ሌላ “ከማርቆስ ጋር ሌሎች አገልጋዮችን ለምን እንጨምርም? ማርቆስ እንደ ልማዱ ትቶን ቢሄድ ሌሎች ስላሉ አገልግሎቱ እይበደልም” ሲሉ አይችሉም ነበር ወይ?

መጽሐፍት ዱስ ለክርስቶስ ክብር ብላችሁ ከእናንተ እያንዳንዱ ለሌላው ይታዘዝ” (ኤፌ. 5:21) የሚለውን ቃል ጳውሎስም ሆነ በርናባስ ያውቁታል ብለን እንገምታለን። ይሁን እንጂ፤ አንዱ ሌላውን ለመታዘዝ ሁለቱም ፈቃደኞች አልነበሩም። ሁለቱም ግትሮች የሌላ ሰው እሳብ የማይቀበሉ ይመስላሉ። ጳውሎስ “ሰው አንዴ ኃላፊነቱን ካልጠበቀ ሁለተኛ መታመን የለበትም” የሚለውን አቋሙን የማይለቅ ግትር በው ይመስል ነበር። በርና

ባስ ደግሞ ሁልጊዜ ሌላውን ለው በመርዳት የሚያምን በመሆኑ ማርቆስ መጀመሪያ ላይ ቢያበላሽም ሁለተኛ ዕድል ሲሰጠው ይገባል ከሚለው አቋሙ ትንሽም ወደ ጓላ ነቅነቅ ማለት አልፈለገም። ጳውሎስና በርናባስ ሌላ አማራጭ ነገር ሳይፈልጉ ሁለቱም ቀደም ሲል በያዙት ሀሳብ ላይ ስለጸኑ የነበራቸው ምርጫ ተለያይቶ ማገልገል ነበር። ጳውሎስ ሲላሰን ይዞ ሲሄድ፤ በርናባስ ደግሞ ማርቆስን ይዞ ሄደ። እዚህ ላይ ቤተ ክርስቲያን የጳውሎስን ሀሳብ የደገፈች ትመስላለች። ሉቃስ “ጳውሎስ ግን ሲላሰን መረጠ፤ ወንድሞችም ጳውሎስን ለጌታ ጸጋ ዐደራ ከሰጡት በኋላ ሄደ። እርሱም አብያተ ክርስቲያናትን እያባረታታ በሳርያና በኪልቅያ በኩል አለፈ” (ዮሐ. 15:40-41) የሚለውን ቃል ሰናይ ቤተ ክርስቲያን የጳውሎስን ሀሳብ የደገፈች ትመስላለች የሚሉ አሉ። በተፈጠረው አለመግባባት ከጳውሎስና ከበርናባስ ትክክለኛው ማን ነበር? በአንድ በኩል ሁለቱም ስህተተኞች ነበሩ። ምክንያቱም “ከራሴ ሀሳብ ውጪ ትንሽም ነቅነቅ አልልም” በማለት ያሳዩት ችኮነት ነው። በሌላ በኩል ደግሞ ሁለቱም ልክ ናቸው። ማርቆስ ቀደም ሲል ሳበላሸው ነገር ይቅርታ ጠይቆ ራሱን ለማስተካከልና ጥሩ አገልጋይ ለመሆን የጳውሎስ ጠንካራነት የበርናባስ ልሰላሌ ያስፈልገው ነበር። የጳውሎስ ግትርነት ማርቆስ በአገልግሎት ውስጥ ወለም ዘለም ማለት ተገቢ እንዳልሆነ እንዲያውቅ እንዳደረገው እናምናለን። የበርናባስ ልሰላሌና ደግነት ደግሞ ማርቆስን ከወደቀበት ተንሰራርቶ እንዲነሳ የእግዚአብሔርን ጸጋ ማየት እንዲችል ሰላደረገው ይሆናል። ማርቆስ አገልግሎቱን በሰፊው ማካሄድ የቻለው። ይኸው ማርቆስ ነው፤ ዛሬ እኔና እናንተ የምናዝውን “የማርቆስን ወንጌል” የጻፈው። ማርቆስ፤ ሁለተኛ ዕድል በማግኘቱ በስብከቱና በጻፈው ውንጌል ለብዙዎች ደህንነትና በረከት መሆን ቻለ።

ባልተሰማሙበት ነገር መወያየት ያለ ነገር ነው። ነገር ግን በውይይቱ ወቅት ከቁጥጥር ውጪ መሆን ግን ስህተት ነው። ውይይቱ ሀሳብን ለመግለጽ ዕድል ሰጪ ሲሆን ያለአግባብ ድምጽን ከፍ በማድረግ ቁጣን ወይም ንዴትን ማሳየት ትክክል አይደለም። በመንፈሳዊ ሕይወት መብሰላችን የሚታየው ከቁጥጥር ውጪ ሳንወጣ ሀሳቦችን መግለጽ ስንችል ነው። የምንከራከረው ምንም ያህል መንፈሳዊ ቢሆን ቁጣ ከተቀላቀለበት መንፈሳዊነቱን ያጣል። ያዕቆብ “የሰው ቁጣ የእግዚአብሔር ጽድቅ በሰው ሕይወት ውስጥ ፍጹም እንዲሆን አያደርገም” (ያዕ. 1:20) ያለው

ለዚህ ነው። በአንድ አሳብ መስማማት አቅቶን አንለያይ እንጂ አንድ ነትን ለመጠበቅ በማለት መደባደባችን ግን በአግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት የለውም። ካልተስማማን መጣላት አለብን ማለት አይደለም። ስለ አግዚአብሔር መንግሥት ብለው ጥርስ የሚሳበሩ አገልጋዮች አሉ። ሌላውን አጥቅተን አገልግሎቱን አፍርሰን ለጌታ ብዙ ፍሬ ያፈራንለት ቢመስለን አግዚአብሔር በአንደዚህ ዓይነቱ ፍሬ አይከብርምና ራሳችንን አናድከም። ጥርስ የተሳበረው ለጌታ ብለን ላይሆን ራሳችንን ለማሳደግ እንደሆነ እንወቅ። አንዳንድ ሰዎች ከሌላው ለውጋር አለመስማማት ወይም ግጭት ሲያጋጥማቸው “በመደራደር” (Compromise) መንገድ መስመር ለማስያዝ ይሞክራሉ። “ትንሽ ለማግኘት ትንሽ መልቀቅ ያስፈልጋል” ብለው ያምናሉ። ሁልጊዜ “መሸነፍ” ሁልጊዜ “ማሸነፍ” ይቻላል ብለው አያምኑም። ይህን ዓይነቱን መፍትሄ “መደራደር” ይሉታል። “የምፈልገውን ነገር ለማግኘት እኔም መተው አለብኝ” የሌላውን ሰው ጥያቄ እሺ ብዬ ብቀበል እኔም የምፈልገውን ሌላ ነገር አገኛለሁ” ብሎ ያስባሉ። ጳውሎስና በርናባስ ግን ይህንን መንገድ አልተጠቀሙም። መደራደር የሚጠቅምበት ጊዜ አለ። ይኸውም፡

- (1) ጉዳዩ ይህን ያህል አሳሳቢ ወይም አሰራሳጊ ካልሆነ
- (2) ከአንድ ዓይነት ስምምነት አለመድረስ የበለጠ የሚጎዳ ሲሆን
- (3) ተወያይቶ ሁለቱም ወገን ጠቃሚ ከሆነበት ደረጃ ላይ ለመድረስ የሚያስችል በቂ ጊዜ ከሌለ
- (4) ሁለቱም ወገን “የእኔ አሳብ ይቅደም (ይሁን) በማለት ችክ የሚሉ ከሆነ ይህ መንገድ ይጠቅማል።

4. አግዚአብሔር መለያየትን ሊባርክ ይችላል

ሁለቱም በራሳቸው አሳብ በመጽናታቸው ምክንያት ጳውሎስና በርናባስ ለአስር ዓመት ያህል ጠብቀው የነበረውን የአገልግሎት ሕብረት አፍርሰው ተለያዩ። በርናባስ ከጳውሎስ ተለይቶ ማርቆስን ይዞ ወደ ቆጵሮስ ሄደ። ማርቆስ ቆጵሮስን በደንብ ያውቀው ለላክሪፒ አገልግሎቱን በሙሉ መስጠት ለመፈጸም ቀላል ሆነለት። ሉቃስ ሁኔታውን ሲገልጽ ገዚህ ምክንያት በመካከላቸው ከፍተኛ ክርክር ተነሣና ተለያዩ ሲሆኑ

በርናባስ ማርቆስን ይዞ በመርከብ ወደ ቆጵሮስ ሄደ። ጳውሎስን ለጌታ ጸጋ ዐደራ ከጠጡት በኋላ ሄደ። እርሱም አብያተ ክርስቲያናትን እያገለገሉ በላርያና በክሊቅያ በኩል አለፈ። (ዮሐ. 15:39-40) አለ። አንዳንድ ጊዜ ሁለት ብርቱስዎች በሀሳብ በአመለካከት ፍጹም የተለያዩ ሲሆኑ ሁለቱም የያዙትን አቋም የማይለውጡ ከሆነ በጠብ ሳይሆን በሰላም ሁለቱም በተለያዩ መንግድ መሄድ የተሻለ የሚሆንበት ጊዜ አለ። ጳውሎስ በሚስጥናዊ አገልግሎቱ ከሌሎች የተለየ ነበር። ከአገልጋዮቹ ከፍተኛ የሆነ መስጠትን የሚጠይቅ በመሆኑ እንደ ማርቆስ ዓይነት አገልጋዮች ላይስ ማሙት ይችላሉ። ጳውሎስ ትኩረት ይሰጥ የነበረው በአገልግሎቱ ላይ እንጂ በአገልጋዩ ላይ አልነበረም። በርናባስ የነበረው አቋምና አስተያየት ከጳውሎስ የተለየ መሆኑን ሲረዳ አብረው ወደ ፊት መጓዝ እንደማይችሉ ተረዳ። የጳውሎስና የበርናባስ መለያየት የሚያሳኝ ቢሆንም በመለያየታቸው ምክንያት ጥሩ ውጤት ተገኝቷል።

ጳውሎስና በርናባስ በመለያየታቸው “ሁለት የአገልግሎት ቡድን” ተቋቋመ። ይኸውም በርናባስና ማርቆስ ጳውሎስና ሲላስ ሆነው በተለያዩ አቅጣጫ በመሄዳቸው ብዙ ነፍሳት እንዲድኑ ብዙ አብያተ ክርስቲያናት እንዲመሠረቱ ምክንያት ሆኑ። ይህንን ስንል የቤተ ክርስቲያንን ቁጥር “በማባዛት” ፈንታ “በማካፈል” ማሳደግ ትክክል ነው ማለታችን አይደለም። በኢትዮጵያውያን አብያተ ክርስቲያናት መካከል ሥልጣን ፈልገው የሚፈልጉትን ካላገኙ የተወሰኑ ሰዎች ይዞ በመውጣት ቤተ ክርስቲያን የሚጀምሩ አሉ። የጳውሎስና የበርናባስ መለያየት ወይም ሁለቱ በተለያዩ አቅጣጫ መሄዳቸው በአሁኑ ወቅት ቤተ ክርስቲያንን በመለካጣጠቅ ለማሳደግ የሚሞክሩትን ይደግፋል ማለት አይደለም። እኔና ክርስቲያን ጓደኞቼ ጌታን ያወቅነው በጌታ ውስጥ ያደግነው “ፈንላንድ ሚስጥ” ውስጥ ነው። ወጣቶችም ብንሆን ለመንፈሳዊ አገልግሎት ከፍተኛ ጥማትና ቅናት ነበረን። ባለንበት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የጠበቅነውን ዓይነት ለውጥና ዕድገት ማየት ባለመቻላችን በጣም ደስተኞች አልነበርንም። ሚስጥናውያን የቤተ ክርስቲያንን አገልግሎት ቋንቋውን ባሕሉን ለምናውቀው ለእኛ ለአገሩ ተወላጆች ማስተላለፍ አለባቸው የሚል አምነት ነበረን። ሚስጥናውያንም በደንብ ያውቁታል። ይሁን እንጂ ሁላችንም በሥጋም ሆነ በመንፈሳዊ ሕይወታችን ልጆች ስለ ነበርን አስተማሪዎቻችን “እስከ ታድጉ ድረስ ጠብቁ” ይሉን ነበር። እኛም “አድገን በቅቶናል” እንል ነበር።

በመጨረሻ መታገቡ ሲያቅተን ሚስቴናውያንን ትተን በመውጣት የራሳችንን ቤተ ክርስቲያን ጀመርን። በዚህ ውስጥ በእዕምሮም በአስተሳሰብና በትምህርት የበሰልን ሰላልነበርን መስዋዕት ከፍለው ጌታን ያስተዋወቁንን ከትኩተው ያለደጉንን ሳንተዳ አልቀረንም። ለዚህም እንዳንዶቻችን በአግባቡ እግራቸው ሥር ወድቀን ይቅርታ ጠይቀናል። ዓላማችን ራሳችንን ለማሳደግ መሪዎች ለመሆን ሳይሆን ወንጌልን በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ተሞልተን በድፍረትና በነጻነት ለሕዝባችን ለመስበክ ከፍተኛ ጥማት ስለ ነበረን ብቻ ነው። ይህንን የሚያውቀው ጌታ ኦሚካጣችን ትክክል ባይሆንም ወንጌል በአገራችን በኃይል እንዲሠራ ምክንያት አድርጎ እንደተጠቀመብን አንጠራጠርም። መለያየት ከፋ ቢሆንም እግዚአብሔር ለበጎ ተጠቅሞበታል።

ጳውሎስና በርናባስ በእንድ ሀሳብ መስማማት እቅቷቸው እስከ መለያየት ደረጃ የደረሱት እንዴት ነው? ጳውሎስና በርናባስ የተሰያዩ አመለካከታቸውን ማሳታረቅ እንዴት እንዳቃታቸው መጽሐፍ ቅዱስ ግልጥ አድርጎ አይነግረንም። ስህተቱ የማንኛው እንደሆነ አይታወቅም። በእነዚህ ሁለት ሰዎች መካከል ቆመን እኔና እናንተ “ጥፋተኛው እከሌ ነው” በማለት እንድንፈርድ የተፈቀደልን አይመስለንም። ከመፍረድ ይልቅ ከዚህ ከመጥፎ ሁኔታ ውስጥም ዓይነት ትምህርት እንደምናገኝ በጥንቃቄ እንመርምር። ከጳውሎስና ከበርናባስ አስመስማማት ልምምድ ውስጥ ብዙ መልካም ነገር ልናወጣበት እንችላለን። እንድ ጸሀፊ በጳውሎስና በበርናባስ መካከል የነበረውን ክርክር ምን ዓይነት መልክ እንደነበረው ለማሳየት ሞክሯል።

ጳውሎስ ማርቆስ ከእኛ ጋር እንዲሄድ አልፈልግም። ባለፈው ጊዜ ከድቶን ሄደል።

በርናባስ ያ እኮ ያለፈ ታሪክ ነው።

ጳውሎስ ይሁን እንጂ ለሁንም ከድቶን ሊሄድ ይችላል።

በርናባስ ሰላላፊው ጊዜ አግኝቶ እስባበታል። ሁለተኛ ዕድል ልገስ ጠውይገል። ጥሩ የወንጌል መልከተኛ ሊወጣው ይችላል።

ጳውሎስ ለማርቆስ ሁለተኛ ዕድል እንሰጠው የምትለው ያጎትህ ልጅ ስለሆነ አይደለም?

በርናባስ አባባልህ አግባብነት ያለው አይደለም። ከእኔ ጋር ምንም የስጋ ዝምድና የሌላቸውን ብዙ ሰዎች እንደረዳሁ ታውቃለህ። ትንሽ ድጋፍ ካገኘ ማርቆስ እንድ ቀን ጥሩ ወንጌላዊ ሊሆን ይችላል።

ጳውሎስ መሰደድ የሕዝብ ተቃውሞ መደብደብ እንዲሁም ወህኒ መጣል ሲደርሰበት ጸንቶ መቆም የሚችል ሰው ያስፈልገናል።

በርናባስ ሰላላፊው ነገር አነጋግራዋለሁ። ሁለተኛ እንደማይደግመው እርግጠኛ ነኝ። ለማርቆስ ሁለተኛ ዕድል መከልከል መንፈሳዊ ጉዳት ማድረስ ነው።

ጳውሎስ በእርሱ ላይ እምነት መጣል ጊዜው አይመስልም።

በርናባስ ጳውሎስ! ጌታን እንዳወቅህ ሌሎች ሐዋርያት እውነተኛ ለውጥ ያገኘህ መሆንህን በተጠራጠሩበት ጊዜ እኔ እንደተቀበልኩህ ታስታውሳለህ። በእውነት መለወጥህን እስከ ታሳምንን ድረስ መቆየት አለብህ አላልኩም። ማርቆስም እስኪያሳምንን ድረስ መጠበቅ አለበት አልልም።³⁷

በርናባስ ለማርቆስ ሁለተኛ ዕድል በመስጠቱ እንዲሁም ጳውሎስ ማርቆስን ለመቀበል መፍራቱ ሁለቱንም የሚወቅሳቸው ሰው የለም። ጳውሎስና በርናባስ በህዘንና በመበሳጨት ተለያዩ። በርናባስ ማርቆስን ይዞ ወደ ቆጵሮስ ሲሄድ “ጳውሎስ ግን ሲሳበን መረጠ፤ ወንድሞችም ጳውሎስን ለጌታ ጸጋ ዐደራ ከሰጡት በኋላ ሄደ። እሱም እብያተ ክርስቲያናትን እያበረታታ በሶርያና በኪልቅያ በኩል እለፈ።” (የሐዋ. 15:40-41)።

5. በንስማማት ሳንጣላ ላለመስማማት መውሰድ ያለብን ስርምጃ

አለመስማማት አጋጥሟቸው አለመስማማታቸውን በአግባቡ ከያዙት ሰዎች መካከል እብርሃምና ሎጥ ናቸው። መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ጥቂት

³⁷ Charles R. Swindoll. The Grace Awakening, W. Publishing Group, Nashville, TN 1990.

ምዕራፍችን እንዳነበብን በአብርሃምና በወንድሙ ልጅ በሎጥ መካከል የነበረውን አንድነት ሊደፈርስ የተቃረበ ነገር እንደነበረ እናነባለን። ይሁን እንጂ ሊደርስ የነበረውን ከፍተኛ ግጭት አብርሃም በቀላሉ እንዲከሰም አደረገው። አብርሃምና ሎጥ የነበራቸው ሃብት እጅግ ብዙ ስለነበረ በአንድነት ሊኖሩ ስለ አልቻሉ በመካከላቸው ከፍተኛ ግጭት የሚፈጠር መሆኑን አብርሃም አሰቀደ። አስተዋለ። ግለብራም ጋር ይጓዝ የነበረው ሎጥ በሳችን ስላቶችና ድንኳናችን አበሩት። ሆኖም ሁለቱ አንድ ላይ ሲኖሩ ስፍራው አልበቃቸውም፤ ንብረታቸው እጅግ ብዙ ሰለጠነ፤ አብረው መኖር አልቻሉም። ይህም በመሆኑ በአብራምና በሎጥ እረኞች መካከል ጠብ ተፈጠረ። ይላል (ዘፍ 13:5-6)። አብርሃም በእርሱና በሎጥ አገል ጋዮች መካከል የተፈጠረውን አለመስማማት ተመልክቶ ሎጥን እንዲህ አለው። “እኛ ወንድማችንንና በአንተና በእኔ ወይም በእረኞቻችን መካከል ጠብ ሊኖር አይገባም” አለው (ዘፍ 23:8)። በአብርሃምና በሎጥ እረኞች መካከል በተፈጠረው አለመስማማት ምክንያት በእርሱና በሎጥ መካከል የበለጠ ግጭት እንዳይደርስ መወሰድ የሚገባቸውን እርምጃዎች አብርሃም በአፋጣኝ ወሰደ። እነዚያ አብርሃም የወሰዳቸው እርምጃዎች ዛሬም በዘመናችን በአማኞች መካከል ለሚፈጠሩት አንዳንድ ግጭቶች ማለ ተካክያ ሊሆኑ ስለሚችሉ አብርሃም ከወሰዳቸው እርምጃዎች መካከል ከዚህ ቀጥሎ ጥቂቶቹን ለማየት እንሞክራለን።

5.1. አብርሃም ሊደርስ የሚችለውን ግጭት አስቀድሞ አወቀ

መጀመሪያ የተፈጠረው ግጭት በእረኞቻቸው መካከል እንጂ በአብርሃምና በሎጥ መካከል አልነበረም። ይሁን እንጂ ግጭቱ ውሎ ካደረ እነርሱንም እንደሚነካና አንድነታቸውንም እንዳሚያደፈርስ አብርሃም አስተዋለ። የጠቡ እሳት አይሎ ይበልጥ ከመንደሩ በፊት ገና ጭሱ ሲወጣ በማየት አደገኛነቱን አወቀ። የሁኔታውን አሳሳቢነት መረዳት ብቻ ሳይሆን አንድ ዓይነት እርምጃም መወሰድ እንዳለበት አወቀ። አብርሃም ከሎጥ ጋር ተገናኝቶ “ይኸው አገሩ ሰፊ ነው፤ ብንዚያይ ይሻላል። አንተ ግራውን ብትመርጥ እኔ ወደ ቀኝ አሄዳለሁ፤ አንተ ቀኙን ብትመርጥ እኔ ወደ ግራ አመራለሁ” አለው (ዘፍ. 13:9)። ችግር እያለ “ችግር የለም” ግጭት እያለ “ግጭት የለም! ... ሁሉም መልካም ነው” ማለት ሁኔታውን ያባብስዋል እንጂ ግጭቱን አይቀንሰውም፤ ወይም ግጭቱን ጨርሶ አያጠ

ፋውም። ችግሩን ወደ ኋላ ገፋ እድርጎ መደበቅ መፍትሄ አይሆንም። እንዲያውም ችግሩን አዝሎ መቀመጥ ይሆናል። ችግር እያለ “ችግር የለም” ብሎ መካድ ችግሩን የበለጠ ያባብስዋል እንጂ ሁኔታውን አይለውጠውም።

በቤተ ክርስቲያን ማዕመናን መካከል አንዳንድ አለመስማማት ወይም ግጭት ተፈጥሮ የግጭቱ ምክንያት የሆኑት ለዎች ሁኔታውን ተረድተው በግልጽ ተነጋግረውበት ለችግሩ ትክክለኛውን መፍትሄ በመስጠት ፈንታ ነገሩ ተሸፋፍኖ የሚታለፍበት ጊዜ ብዙ ነው። ለጊዜው በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አለመስማማት ወይም ግጭት የሌለ ይምለል እንጂ ትንሽ ቆይቶ በሌላ መልክ ብቅ ማለቱ አይቀርም። ጤናማ የሆነ ሕብረት የሕብረቱ አባሎች የሚለማቸውን ውስጣዊ ስሜት በውስጣቸው እንዲያፍኑት ሳይሆን ስሜታቸውን እንዲገልጹ ዕድልና መብት ይሰጣል። ችግርን በማቃለል ፈንታ ወደ ጎን ገፋ ማድረግ ወይም ግጭት እያለ ግጭት እንደሌለ እድርጎ መደበቅ ግጭቱን የበለጠ አደገኛ ያደርገዋል። ግጭቱን አፍኖ ይዞ ለረጅም ጊዜ መቆየት አንድ ቀን ከሰውየው ቁጥጥር ውጪ ሲወጣ ፈንድቶ ራሱንም ሆነ ሌላውን ሰው ከፍተኛ ጉዳት ላይ ይጥላል። ክርስቲያኖች በመካከላቸው አንዳንድ አለመስማማት ሲፈጠር ችግራቸውን አፍረጥርጠው በግልጽ በመነጋገር ፋንታ የተለያዩ ምክንያት እየሰጡ ወይም እየፈጠሩ ከችግሩ ለመሸሽ መከራ ያደርጋሉ። ይኸውም፤

- ስችግራቸው መንፈሳዊ መልክ ይሰጡታል፤ - “እኔ ችግራችን መነጋገሩ ሁኔታውን የበለጠ ማባባስ ይሆናል። በተነጋገርን ቁጥር፤ ነገር እየቆፈርን የበለጠ እርስ በእርሳችን እንቆሳበላለን። ከዚህ ይልቅ ሁኔታውን እንዳለ ትተን በጉልበታችን ተንበርክክን ኃጢአታችንን እየተናዘዝን መጸለይ ነው” በማለት መንፈሳዊ መልክ የያዘ ውሳኔ ለመስጠት እንሞክራለን። መጸለይ ከፋ ባይሆንም ሰውም ችግሩን ለመፍታት የራሱን ድርሻ ወይም ኃላፊ ነት መወጣት እንዳለበት መዘንጋት የሰጠንም።
- ችግር ቢኖርም፤ ችግር እንዳለ አይቀበሉም (ይኩዳሉ) - “በመካከላችን ምንም ዓይነት ችግር አላይም። እኔ በማንም ላይ ቂም የለኝም። ችግር ሳይኖር ችግር እንዳለ ሕዝቡ የሚያስከሽከው ለምንድነው?” በማለት ችግሩን ለመካድ ወይም ሸፍነውት ለማለፍ ይሞክራሉ።

■ **ችግሩን አቃልለው (አሳንሰው) ያዩታል፡-** “በዚህች ትንሽ ነገር ለምንድነው የምንረበሸውና የምንጨነቀው? ጉዳዩ ይህን ያህል የሚያሳስብ አይደለም። ገና ለገና እንዲህ ይሆናል ብሎ መፍራትና መደንገጥ አያስፈልገንም። ብዙ ያልጻኑ ነፍሳት እያሉ ለምድራዊው ነገር የምንጨነቀው ለምንድነው? ዘላለማዊ ለሆነው ነገር ግለሰብ አይሻለንም?” በማለት ችግሩን አቃለው ለማሳየት መከራ ያደርጋሉ።

■ **ራሳቸውን በደላኝነት ስሜት እንዲለማቸው ያደርጋሉ፡-** የቀድሞ አማኞች ይህን ዓይነት ችግር አልነበረባቸውም። ይህን ዓይነት ችግር የተፈጠረው ምናልባት እኛ ጥሩ መንፈሳዊ መሪዎች ባለመሆናችን ይሆናል። በማለት ራሳቸውን ይወቅሳሉ። አብርሃም ከላይ የዘረዘርናቸውን ዓይነት ምክንያቶች ሳይሰጥ የከፋ ነገር እንዳይመጣ አስቀድሞ አስፈላጊውን ውሳኔ አደረገ።

5.2. አብርሃም አለመስማማቱን መስመር ለማስያዝ ፈጣን የሆነ እርምጃ ወስዶ

አብርሃም ባለመስማማት ምክንያት ሊደርስ የሚችለውን ችግር ካየ በኋላ መፍትሄ ይሆናል ብሎ ያለበውን እርምጃ በፍጥነት ወለደ። ችግሩን አቃሎ አሳየውም። ችግሩን አቃሎ ቢያየው ኖሮ በጣም የከፋ ነገር በእርሱና በሎጥ እረኞች መካከል ተፈጥሮ ብዙ ደም መፋሰስ ሊደርስ ይችላል ነበር። አብርሃም “ጊዜ ወስደን ሁኔታውን እንመልከተው” ሳይልገ በፍጥነት እርምጃ ወለደ። ብዙ ጊዜ ግጭት ከባድ ሊሆን የሚችለው ቀደም ሲልገ ወይም ገና ከመጀመሪያው ችግሩን ለመፍታት ፈጣን የሆነ እርምጃ ካለመውሰዳቸው የተነሳ ነው። ሰው ብቻውን የሚኖር ደሴት አይደለም። ከሰው ጋር እስከ ኖረ ድረስገ ከቤተሰቡም ጋር ቢሆን ግጭት ያጋጥመዋልናገ ችግሩን አቃሎ ማየት ጉዳት እንጂ ጥቅም አያመጣም።

■ **ይመኙሻልና አስረሰ ከተጋቡ አስር ዓመት ሆኗቸዋል።** አስረሰ ቁጣውን በሥርዓት መያዝ የማይችል ተናዳጅ ሰው ነው። ይመኙሻል ይህን መጥፎ ጠባቡን ያየችው በሜጉላ ጊዜያቸው ሽርሽር (Honeymoon) በሄዱበት ወቅት ነው። በቀላሉ

የሚናደድ መሆኑ ብቻ ሳይሆን ያስቆጣው ሰው ላይ ዕቃ መወርወርገ መማታት ሌላው መጥፎ ባሕሪው ነው። በየጊዜው ሲናደድ በሚወረወረው ዕቃገ በጥፊ የሚማታው ይመኙሻል ሰውነት ላይ ጉዳት ያደርስባት ነበር። ይመኙሻል አስረሰ በሚያደርስባት ዱላ ሰው ነቷ ቆስሎ ሰዎች ሲያዩገ ምን እንደሆነች ሲጠይቁት የአስረሰን መጥፎ ጠባይ ለመሸፈን ስትልገ የምትዋሸው ውሸት የሚለግግት ቀርቶገ ራሷን በራሷ ሳትታዘዘው እንዳልቀረች እንገምታለን። አስረሰ የሠነዘረባትን የመጀመሪያውን ዱላ ስትቀምስገ ወዲያው አስፈላጊውን እርምጃ በመውሰድ ፈንታገ ድካሙን ለመደበቅ ሞክረች። ከአሥር ዓመት በኋላ አንድ ቀን ይመኙሻልገ “አሁንስ በቃኝ! በዚህ ዓይነት አንድ አሁያ እየተደበደብኩ አልኖርም!” አለች። ይሄን ዓይነት ውሳኔዋ ያልጠበቀው ነገር ስለነበረ አስረሰን አስደነገጠውገ ዓለም በላዩ ላይ የተደፋበት መሰሎ ተለማው። አስረሰ የቤተክርስቲያን ሽማግሌ ስለነበረገ ራሱን የሚያቀርበው ጻድቅ አድርጎ ስለነበረገ “አሁን ትዳሩ ፈረሰ ሲባልገ ሰው ምን ይለኛል?” በማለት መጨነቅ ጀመረ። አስረሰን ያስጨነቀው ትዳሩ መፍረሱ ሳይሆንገ ግብዝናው የሚታወቅበት መሆኑ ነው። አንድ ቀንገ “በድዩሻለሁ በጣም አዝናለሁ! በሰው ዘንድ ግብዝነቴ ተጋልጦ ከማይገ መሞትን መርጫለሁ” በማለት ትንሽ ማስታወሻ ለይመኙሻል ጽፎ መርዝ ጠጥቶ ራሱን ገደለ።

ይመኙሻል የአስረሰን ችግር በወቅቱ መስመር እንዲይዝገ ሌላው ቢቀር ምክር እንዲያገኝ ብታደርግ ኖሮ አስርሰ የመለወጥ ዕድል ይኖረው ነበር። በተለይ በኢትዮጵያውያን መካከል ለችግሩ ወቅታዊ መፍትሄ አለመፈለግገ ችግሩን ደብቆ “ሁሉም ነገር መልካም ነው” ብሎ አስመስሎ መኖር የተለመደ ነው። በየቤታቸው በዚህ ዓይነት እየተለቃዩ የሚኖሩ ኢትዮጵያውያንገ በተለይ “ክርስቲያን ነን” በሚሉት መካከል ቁጥሩ ትንሽ እንደማይሆን እንገምታለን።

5.3. አብርሃም አለመስማማቱን መስመር ለማሰያዝ አማራጭ መንገድ ፈለገ

የአብርሃምና የሎጥ መንጋ በጣም በመብዛቱ ምክንያት አንድ ላይ ለመኖር ስፍራው እንደግደባቸው ተረዳ (ዘፍ. 13:6)። አብርሃም ሃብታቸው በመብዛቱና ሥፍራውም ለሁለቱ የማይበቃ መሆኑን ሲረዳ፤ ለችግራቸው ማቃለያ ሌላ አማራጭ ስፍራ መፈለግ ጀመረ። በዚህ ወቅት በሚወስዱት አርምጃ ከሁለት አንዳቸው መጠቀም ወይም የግድ መነሳት ነበረበት። ውሳኔው ሁለቱንም ላያስደስት ይችል ነበር። መፍትሄ ተብሎ የቀረበው አሳብ የበለጠ ጠብ ሊፈጥር ይችል ነበር። ሎጥ አብርሃምን ተከትሎ ወደዚያ ስፍራ መጣ እንጂ አብርሃም ሎጥን ተከትሎ አልመጣም። አብርሃም ታላቅ የቤተሰቡ ራስ በመሆኑ እንዲሁም ከሎጥ የበለጠ መንጋ የነበረው ሲሆን፤ የመምረጥ የመጀመሪያው ዕድል ለአብርሃም መሰጠት ነበረበት። አብርሃም በተፈጠረው ችግር ከሎጥ ጋር ተከራክሮ ማሸነፍና የፈለገውን መርጦ መውሰድ ይችል ነበር። ሥፍራው የጠበበው የሁለቱም መንጋ አንድ ላይ በመሆኑ እንጂ የአንዱ መንጋ ብቻ ቢሆን ኖሮ ይበቃ ነበር። አብርሃም "አንተ የፈለግህበት ሂድ! እኔ ግን ከዚህ አልነቃቅም" በማለት ሥፍራውን መያዝ ይችል ነበር። አብርሃም ያንን ቢያደርግ ኖሮ ጊዜያዊ መፍትሄ ያገኘ ነበር እንጂ በመካከላቸው ሊኖር የሚችለውን ቅሬታ ለዘለቄታው እደማያስወግደው ተገንዝቦ ሌላ አማራጭ መንገድ አመጣ። አብርሃም አስተዋይ ለው ስለነበረ በወቅቱ የነበረው አለመግባባት የበለጠ ተባብሶ በእርሱና በሎጥ መካከል ያለውን አንድነት እንደሚያበላሽ ስለተረዳ፤ ጊዜያዊ የሆነውን የራስ ወዳድነት መንፈስ ያለበትን አንደ መፍትሄ አድርጎ መውሰድ አልፈለገም። ስለሆነም ሎጥን "ይኸው እገራሁ ነው፤ ብንገለጽ ይሻላል። አንተ ግራውን ብትመርጥ እኔ ወደ ቀኝ እሄዳለሁ፤ አንተ ቀኙን ብትመርጥ እኔ ወደ ግራ እመራለሁ" አለው (ዘፍ. 13:9)።

አብርሃም የመጀመሪያውን ምርጫ እርሱ ቢያደርግ በወቅቱ የሚፈልገውን ማግኘት ይችል ነበር። ይሁን እንጂ የመጨረሻውን ድል ማግኘት አይችልም ነበር። ብዙ ጊዜ ግጭት ሲያጋጥመን የምንወስደው እርምጃ እኛ ብቻ የሚጠቅም ከሆነ ለጊዜው አሸናፊዎች የሆንን ይምስለን

እንጂ ከዚያ ለው ጋር ያለን ግንኙነት እስከ መጨረሻው ድረስ ያበላሽ ዋል። አብርሃም ግን በጣም አስተዋይና በጥበብ የተሞላ ሰው ስለ ነበረ፤ እንደነታቸውን ሊያበላሽ የሚችል ውጥረት እንዳለ አይቶ መራራ የሆነ ጠብ መፍጠር፤ መጨረሻውን ያማረ እንደማያደርገው ተገነዘበ። የተሻለ መንገድ ነው ብሎ ያሰበው፤ ከዚያ ሥፍራ መሄድና መጀመሪያ የመምረጡን ዕድል ለሎጥ መስጠት እንደሆነ ተገንዝቦ ህሳቡን ተግባራዊ አደረገ።

5.4. አብርሃም የሎጥን ወዳጅነት ለማትረፍ የራሱን ጥቅም ተወ

አብርሃም ትኩረት ያደረገው በራሱ ጥቅም ላይ ሳይሆን፤ ከሎጥ ጋር ለላም መፍጠር የሚችልበትን መንገድ ላይ ብቻ ነበር። አብርሃም "እዚህ ላይ ማነው ልኩ? ማነው ስህተተኛው? ወይም አሸናፊውና ተሸናፊው ማነው?" የሚል ጥያቄ አልተፈጠረበትም ነበር። በዚያን ወቅት አብርሃም ትኩረት የሰጠው ለሁለቱም በጎ በሆነው፤ አንድነትና ለላም ሊሰጣቸው በሚችለው አሳብ ላይ ብቻ ነበር። ሥፍራው ለከብቶቻቸው እንደማይበቃ አብርሃም ስለተረዳ፤ እንደነታቸውን ለመጠበቅ የነበረው መንገድ ተለያይቶ መኖር ብቻ ነበር። ለዚህ ነው ሎጥን "ምድር ሁሉ በፊትህ አይደለችም? ከእኔ ትለይ ዘንድ እለምንሃለሁ አንተ ግራውን ብትመርጥ እኔ ወደ ቀኝ እሄዳለሁ አንተም ቀኙን ብትመርጥ እኔ ወደ ግራ እሄዳለሁ" (ዘፍ. 13:9) ያለው። አብርሃም ችግሩን ሊፈታ የፈለገው እርሱ በሚሰማው ዓይነት ሳይሆን ሎጥን በሚሰማው ዓይነት ነበር። ይህን ያደረገው ስለ ሰላም ሲል ነበር። ያም ለሁለቱም ወገን ተስማሚ ሆኖ ተገኘ። ግጭት ሊረግብ የሚችለው አንደኛው ተሟግቶ በማሸንፍ ወይም አውቆ አጅ በመስጠት ሳይሆን በሁለቱ በተጋጨት ሰዎች መካከል እውነተኛ መግባባት ሲፈጠር ነው። በሁለቱም ወገን "የምፈልገውን አግኝቻለሁ" ሊል ነው። ለላም መፍጠር ከባድ ኃላፊነት ነው፤ ምንክያቱም ከተፈጥሮ ሕግና ፍላጎት ጋር የተቃረነ ሃሳብ ስለሚያመጣ ነው። ሌላው ሰው እንዲበልጠው ስለማይፈልግ፤ የሰው ፍላጎት የሚያመዝነው ሁልጊዜ ታግሎ ማሸነፉ ላይ እንጂ፤ ሰላም መፍጠሩ ላይ አይደለም።

ግጭት ሲፈጠር "እጅ በመስጠት"፤ ወይም "በማሸነፍ" (በሌላው ሰው ጉዳት በመጠቀም) ሰላም ለመፍጠር መሞከር፤ ዘላቂነት ወዳሰው ለላም አያደርስም። ሰላም ሊኖር የሚችለው ሁለቱም ወገን የሚፈልጉትን አንዳገኙ ሲሰማቸው ነው። አብርሃም ፍላጎቱን ሊያሟላ የሚችል በወቅቱ ጥሩ

የሆነ ሰፊ መሬት መኖሩን አውቋል። ሎጥ መጀመሪያ የመምረጥ ዕድል አግኝቶ ጥሩውንና ሰፊ መሬት መርጦ ቢወስድም፤ ለእርሱም የሚበቃ ሌላ ሰፊ መሬት መኖሩን ተገንዝቧል። ለአብርሃም ጥሩ መሬት ከማግኘት ይልቅ፤ ከሎጥ ጋር የሚኖረው እንደነት የሚበልጥ መሆኑን ስለተመለከተ፤ ጥሩውን ለማግኘት (ሰላምና አንድነት)፤ ከዚያ ዝቅ ያለውን (መልካም መሬት) መተውን መረጠ። የሰላም ሰው መሆን ቀላል አይደለም። ሰው በተፈጥሮው ሁልጊዜ ማሸነፍ እንጂ፤ በማንም መሸነፍና መበለጥ አይፈልግም። የሰላም ሰው መሆን ከዚህ የተፈጥሮ ሕግ ውጪ መሆንን ይጠይቃል። ሰው ግጭት ሲያጋጥመው ወደ አዕምሮው የሚመጣው፤ “ሊያሸንፈኝ ነው... ከእኔ የበለጠ ሊያገኝ ነው” የሚል ስላሆነ፤ ሳይታገል በቀላሉ እጁን መስጠት አይፈልግም። ግጭት በበዛበት ዓለም፤ እንዲሁም ቤተሰብ ውስጥ ሰንኖር፤ ግጭቱን በጦርነት ከመፍታት ይልቅ፤ የሰላሙን መንገድ እንድንከተል እግዚአብሔር እኛን አማኞችን ይጠራናል። በአብርሃምና በሎጥ መካከል በተፈጠረው ጊዜያው አለመግባባት፤ ሁኔታው ሊለወጥ የቻለው፤ አብርሃም ምርጫ በመስጠቱ ብቻ ሳይሆን፤ ሎጥ በሀሳቡ የተሰማማ መሆኑ ነው።

አብርሃም ለሰላም ሲል ዋጋ ለመክፈል ፈቃደኛ ሆነ። አብርሃም የሁለቱንም ፍላጎት ለማሟላት የሚችለውን አሳብ ያቅርብ እንጂ፤ ምርጫው እርሱን ዋጋ እንደሚያስከፍለው ግልጽ ነው። ምንም ያህል ዋጋ ቢያስከፍለውም፤ አብርሃም በጣም ባለጸጋ ሰው ስለ ነበረ፤ ሎጥ መጀመሪያ በመምረጡ የሚያስከፍለው ዋጋ ይህን ያህል ሳይሆን ይችላል ብሎ መከራከር ይቻላል። በመሠረቱ፤ አብርሃም የመጀመሪያውን ምርጫ ለሎጥ መስጠት አለበት የሚል የሞራልም ሆነ የሕግ ግፊት አልነበረበትም። ሎጥም ቢሆን ሀብታም ነበር። “ከአብርሃም ይልቅ፤ ለእኔ ይገባል” ማለት የሚያስችል ከአብርሃም የበለጠ መብት አልነበረውም። ከፍተኛ ዋጋ ያለውን ንብረት በፈቃዳቸው ለሌላው አሳልፈው የሚሰጡ (የሚተው) ብዙዎች አይደሉም። አብርሃም በፈቃዱ የመምረጥ መብቱን ባይተው ኖሮ ማንም አይወቅሰውም ነበር። ይሁን እንጂ፤ አብርሃም በዚህ ዓይነት መንገድ አላሰበም። በሁለቱ መካከል ያለው አንድነትና ዝምድና ከሠብት ሁሉ የበለጠ እንደሆነ አብርሃም አጥብቆ ያምን ነበር። አብርሃም “ለላም” ዋጋ እንደሚያስከፍል ያውቃል። ያንንም ዋጋ ለመክፈል ፈቃደኛ ነበር።

6. አለመስማማታችንን በሰላማዊ መንገድ መፍታት

አለመስማማታችንን በሰላማዊ መንገድ መፍታት የሚያስፈልገው በቤተሰብ ውስጥ በሚፈጠረው ግጭት ብቻ አይደለም። በቤተ ክርስቲያንም ውስጥ አለመስማማት ሲፈጠር ይህ የሰላም መንገድ ይሠራል። በአሁኑ ዘመን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በተደጋጋሚ የሚታየው ግጭት፤ በዓለማውያን ዘንድ መጥፎ ምስክርነት እየሆነ መጥቷል። በመካከላቸው አንዳንድ አለመስማማት ሲፈጠር፤ እርስ በእርሳቸው ተወያይተው አለመስማማታቸውን መስመር በማሰያዝ ፈንታ ፍርድ ቤት ሄደው እርስ በእርሳቸው ሲካሰሉ ማየት እጅግ በጣም ያሳዝናል። አለመግባባት ወይም ግጭት የሚታየው በእኛ ዘመን ብቻ ሳይሆን፤ በሐዋርያትም ዘመን እንደነበረ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። ሐዋርያው ጳውሎስ የቆርንቶስ አማኞች እርስ በእርሳቸው በመካሰሳቸው ምክንያት ምን ያህል ልቡ እንዳዘነ በጻፈላቸው መልዕክቶቹ እንረዳለን። አለመስማማታችንን ወይም ግጭታችንን በሰላማዊ መንገድ ለመፍታት፤

6.1. ሁላችንም አንድ ዓይነት አለመሆናችንን እንወቅ

እግዚአብሔር ሰውን ሁሉ አንድ ዓይነት እድርጎ አልፈጠረውም። ስለሆነም፤ ሁለት የተለያዩ ሰዎች ምንም ያህል የተቀራረቡ ቢሆኑም፤ በሁሉም አቅጣጫ አንድ ዓይነት መሆን አይችሉም። ሌላው ቀርቶ መንትዮች ቢሆኑ እንኳን እርስ በእርሳቸው በጣም የተለያዩ ናቸው። የአንዱ ስሜት፤ አስተያየት፤ ግምትና አመለካከት ከሌላው ሰው ጋር በፍጹም አንድ ዓይነት መሆን አይችልም። ቋንቋቸው፤ ባሕላቸው፤ አለባባሳቸው፤ ትምህርታቸውና ኑሯቸው ተመሳሳይ ቢሆን እንኳን፤ በሁሉም ነገር አንድ ዓይነት አይሆኑም። ሁለት ሰዎች ለረጅም ጊዜ አብረው ቢቆዩ፤ በጠባያቸውና በአስተሳሰባቸው ይመሳሰላሉ ብለው የሚያስቡ አይጠፋም። መጽሐፍ ቅዱስ “ባልና ሚስት አንድ አካል ናቸው” ሲል፤ ይመሳሰላሉ ማለት አይደለም። አብረው ለብዙ ዓመት ቢኖሩ እንኳን፤ ተመሳሳይ አይሆኑም። በአስተሳሰባቸው፤ በአዕምሮ ብስለታቸው፤ በመንፈሳዊ ሕይወት አቋማቸው፤ ራሳቸውንም ሆነ ሌሎችን እስኪደንቃቸው ድረስ የተለያዩ ናቸው። እግዚአብሔር በእጆቹ ሥራ በጣም የሚደነቅ እምሳክ በመሆኑ፤ ፋብሪካ ውስጥ ተሠርተው እንደሚወጡት አሻንጉሊቶች ሰውን ሁሉ አንድ ዓይነት

አድርጎ አልፈጠራቸውም። እግዚአብሔር ሰዎችን ሁሉ የተለያዩ አድርጎ መፍጠሩን ያብቻ በእጆቹ ሥራ የሚደነቅ አምላክ ያደርገዋል።

እግዚአብሔር የሠራውን መልካም ነገር ሊያበላሽ የሚችል ነገር ቢኖር። የሰው ኃጢአት ብቻ ነው። ኃጢአት በሰው ሕይወት ውስጥ ሲበልጥ ነገር ውብ የሆነውን የእግዚአብሔርን ባሕር ከሰው ሕይወት ውስጥ ያጠፋል። ለው ሁሉ አንድ ዓይነት ባለመሆኑ የተለያዩ ግምትና አስተያየት ያለው መሆኑን ተገንዝቦ “የአንተን አስተያየት ስምቻለሁ! ግሩም ሃሳብ ነው። ይሁን እንጂ የእኔ አስተያየት ከአንተ ትንሽ ሰየት ይላል” ማለት ከፋት የለውም፤ በመካከላችንም መለያየትን አይፈጥርም። ነገር ግን “ትክክለኛው አስተያየት የእኔ ብቻ ነው፤ የአንተ አስተያየት አይረባም” ብንል፤ በመካከላችን ግጭትን ይፈጥራል። በቤተ ክርስቲያንም ውስጥ በአማኞች መካከል አልፎ አልፎ አለመስማማት ሊፈጠር የሚችለው ሁሉም የራሱን ፍላጎት ወይም ፈቃድ ብቻ ለመፈጸም ጥረት ሊያደርግ ነው። የመንፈስ አንድነት ከእግዚአብሔር ስጦታዎች መካከል አንደኛው ከሆነ ያንን አንድነት የሚያበላሽ ስይጣን ወይም የሥጋ ድካም መሆን አለበት። እግዚአብሔር አማኞች ሁሉ አንድ አንድንሆን የሚፈልግ ሲሆን ጠላታችን ሳይጣን ግን በአንድነታችን ውስጥ ያለውን ኃይል ስለሚያውቅ፤ ኃይሉን ሁሉ ተጠቅሞ አንድነታችንን ለማፍረስ መታገሉ አይቀርም። የሚጠቀም በትም ዘዴ ግጭትን በመካከላችን መፍጠር ነው። ጳውሎስና በርናባስ እንደ አኛው ሰዎች በመሆናቸው ፍጹሞች አልነበሩም። በዚህ ምክንያት አለመስማማት በመካከላቸው ሊፈጠር ቻለ። እኛም በአዕምሯችን ውስን በመሆናችን በየቀኑ የምናስተላልፋቸው ውሳኔዎች፤ የምንወስዳቸው እርምጃዎች፤ ስውን ሁሉ ሊያስደስቱ አይችሉም። በእኛ ድካም ወይም በስይጣን ግፊት የተነሳ አለመስማማት በመካከላችን ሊፈጠር ይችላል፤ በሁሉም ነገር፤ ከለው ሁሉ ጋር መስማማት የማንችል መሆናችንን አውቀን መቀበል ይኖርብናል።

6.2. ለግጭታችን ጊዜያዊ መፍትሄ እንፈልግ

- ጳውሎስና በርናባስ በመካከላቸው የተፈጠረውን ልዩነት መፍታት ስላልቻሉ፤ ለችግሩ መፍትሄ ይሆናል ብለው ያስቡትን መሠረታዊ የሆነ እርምጃ ወስዱ። ይሄ ውሳኔያቸው ለዘላቂ ተሞልቶ የሚጠቀም ባይሆንም፤ በወቅቱ ሁለቱም ወገን የተቀበለው ይመስላል። ሁለቱም

የራሳቸውን ሀሳብ ተከትለው በተለያዩ መንገድ ሄዱ። ጳውሎስ ሲላስን፤ በርናባስ ደግሞ ማርቆስን ይዘው አገልግሎታቸውን መስጠት ቀጠሉ። “የእኔ ሃሳብ ልክ ነው፤ የአንተ ልክ አይደለም” በሚለው ሀሳብ ቢከራ ከሩም፤ ላለመስማማት ተስማምተው በየግላቸው የራሳቸውን እርምጃ ወስዱ። ጳውሎስና በርናባስ የወሰዱት ውሳኔ በወቅቱ የሁለቱን አንድነት የሚገነባ ባይመስልም፤ ሁለቱም የጌታን ፈቃድ በየግላቸው ማየት የሚችሉበት የጸሎትና የማሰብ ጊዜ አንደስጣቸው እናምናለን። ዋናው ችግር ባይቃለልም ለጊዜውም ቢሆን በመካከላቸው የነበረውን ስጋት በመጠኑም ቢሆን አስወግዶታል። የተወለደው ውሳኔ የሚፈለገውን ያህል ፍጹም ጥሩ ባይሆንም፤ በአንድ ላይ ሆነው በመካከላቸው የማያቋርጥ ጦርነት ሊደረግ ከማየት ይሻላል። ስለ ማርቆስ የነበራቸው አቋምና አስተያየት ማንኛቸው ልክ እንደሆነ ማስሪያ አላበጁለትም። ለዚህ ጥያቄ መልስ ለመስጠት አላስጨነቃቸውም ነበር። “ባንስማማም እንኳን አንጣላ” በሚለው ሀሳብ የተሰማሙ ይመስላሉ። ምክንያት ለሆነው ግጭታቸው ግን፤ መፍትሄ አላገኙለትም።

6.3. ቂም እንዳይፈጠር መጠንቀቅ ያስፈልጋል

- ጳውሎስና በርናባስ ለጊዜው አንድ ዓይነት ሃሳብ ሊኖራቸው ስላልቻሉ፤ ሁለቱም የተለያዩ አቋም ይዘው፤ በተለያዩ አቅጣጫ ሄዱ። በአንድ ሀሳብ ባይስማሙም፤ ላለመጣላት ተስማሙ። ከጊዜ በኋላ በጳውሎስና በበርናባስ መካከል የነበረው አለመስማማት እንደጠፋ እናምናለን። ምክንያቱም ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ ሊጽፍለት፤ “ማርቆስ ለአገልግሎት ስለሚጠቅመኝ፤ ከአንተ ጋር አብሮ ይምጣ” (2ኛ ጢሞ. 4:11) እንዳለው መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። በመካከላቸው ምን ዓይነት ለምምኑት እንዳደርጉ መጽሐፍ ቅዱስ ባይነግረንም፤ በልባቸው ውስጥ ቅሬታም ሆነ ቂም እንዳልነበረ እንገምታለን። እንዲህ ባይሆን ኖሮ፤ ጳውሎስ ጢሞቴዎስን “ወደ እኔ ስትመጣ ማርቆስን ይዘኸው ና” ብሎ አይጽፍለትም ነበር። የቅዱሳን አንድነት

መሥራች መንፈስ ቅዱስ ነው። ያንን እንድት ወይም ሕብረት ባቃወሰን ቁጥር መንፈስ ቅዱስን እናሳዝናለን። ጳውሎስና በርናባለ በመንፈስ ቅዱስ የተሞሉ አገልጋዮች በመሆናቸው መንፈስ ቅዱስን ላለማሳዘን ሲሉ በመካከላቸው ያለውን እለመስማማት ለማሰወገድ ጥረት አድርገዋል። በሕይወታችን መንፈስ ቅዱስ የፈቀደውን ሥራ እንዲሠራ ሰንፈቅድለት በመካከላችን ያለውን ግድግዳ አፍርሶ እንድንታችንን ያጸናል።

6.4. የሌላውን ሰው አቋም እንረዳ

- ብዙ ጊዜ በመካከላችን ግጭት የሚፈጠረው እንዳንድ ሁኔታዎችን በቅጡ ተረድተን ትክክለኛ መልስ መስጠት ባለመቻላችን ነው። በተለይ ሃሳባቸውን ወይም እቋማቸውን በደንብ መረዳት የማንችላቸው ሰዎች በብዛት በገጠሙን ቁጥር ግጭታችንም በጣም እየጨመረ ይሄዳል። የምንጋጭበት ምክንያት ሰው ሁሉ ክፉ ወይም ያልጠራ መንፈስ ያለው በመሆኑ ላይሆን የሌላውን አቋም በትክክል ሰኛው መረዳት ካለመቻላችን የተነሳ ነው።

6.5. 3ኛ የሌላው ሃሳብ በግልጽ ይግባን

- የሌላው ሰው ሃሳብ በቅጡ ሳይገባን “እስማማለሁ” ወይም “አልሰማማም” ማለት ትክክል አይደለም። ሃሳባችን ሳይገባው ከሚሰማማን ሰው ይልቅ ሃሳባችን ገብቶት የሚቃወመን ሰው ይሻላል። በግጭታችን መካከል አሸንፍንም፣ ተሸንፍንም ዋጋ የለውም። ነገር ግን ኅብረታችን ጽኑሆና ሊቆም የሚችለው አንዳችን የሌላውን ሃሳብና አቋም በቅጡ የተረዳን እንደሆን ነው።

6.6. ስለ ሰው ያለንን ጥርጣሬ እናስወግድ

- ሌላው የግጭታችን ምክንያት አውቀነውም ሆነ ሳናውቀው በውስጣችን የተቀበረ ሥር የሰደድ ፍርሃትና ጥርጣሬ ስለ ሌላው ሰው

ስለሚኖረን ነው። የሌላውን እምነት፣ ፍልሰፍናና አቋም በቅጡ ካለወቅን ሰውን እምነን መቀበል ስለሚያስፈራን ከውጪ ስንገፋ ተር እንታያለን። ፍርሃታችንና ተጠራጣሪነታችን ከሌላው ሰው ጋር የሚኖረንን አንድነት ያናጋብናል። ብዙ ጊዜ ሌላውን ሰው እምኖ መቀበል የሚያቅተው ሰው ብዙ ጊዜ ከሰው ስለሚሸሽብ ብቸኛ ይሆናል።

6.7. ለሁሉም የመናገር ዕድል እንስጥ

- ሐዋርያው ጳውሎስ ለቆሮንቶስ አማኞች “...በማዝራችሁ በምትሰበሰቡበት ጊዜ በመካከላችሁ መለያየት መኖሩን ስምቻ ለሁሉ የሰማሁ ትም ነገር በስፊል እውነት መሆኑን አምናለሁ” ይላቸዋል (1ኛ ቆሮ 9:11-18)። በቤተ ክርስቲያን መለያየት ካለ መለያየቱን ለማሰወገድ ሥርዓትና ደንብ የተከተለ ውይይት መደረግ አለበት። ከሥርዓቱም አንደኛው ዝምተኞችን ወይም በዝግታ የሚራመዱትን ብዙ በመናገራቸው ምክንያት የራሳቸውን ፍላጎት በኃይል ከሚያስተላልፉት መጠበቅ ነው። ብዙ ጊዜ ብዙ የሚናገሩ ሰዎች የማገበሩን ጠቅላላ አቋም በሥልጣናቸው ሥር በቀላሉ ማዋል ኃይል አላቸው። ስለዚህ ለተናጋሪው ብቻ ሳይሆን ለዝምተኛውም ሃሳቡን እንዲገልጥ ዕድል መስጠት ያስፈልጋል። ብዙ ጊዜ ግጭት የሚፈጠረው በሁለት ወይም ከዚያ በሚበልጡ ሰዎች መካከል የሞቀ ክርክር ሲፈጠር ነው። ብዙ ጊዜ በክርክር ውስጥ የማግባቱን አቋም ወሳኝ የሚሆኑት አብዝተው የሚናገሩት ናቸው። ዝምተኞች ጠቃሚ የሆነ አስተያየት ያላቸው የክርክሩን ፍሬ ሃሳብ በጥንቃቄ መርምረው የጠራ ሃሳብ መስጠት ቢችሉም፣ የመናገር ዕድል በማጣት ድምጻቸውን ሳያሰሙ ይቀራሉ። ተሰሚ ነታቸውም ሲቀር በተናጋሪዎች ሰዎች ምክንያት የመናገር ዕድላቸው እየቀነሰ ሲሄድ፣ የዝምተኞችን ደህንና ሃዘን በውስጣቸው እየጨመረ ይመጣል። ታዲያ በተናጋሪዎችና በዝምተኞች መካከል መቃቃር ይመጣል። ስለዚህ ግጭታቸው እያደገ ከመሄዱ በፊት “እርስ በእርሳችሁ ተጠባበቁ” የሚለውን የጳውሎስን ምክር ተግባራዊ ለማድረግ ሰብሰባውን የሚመራው ሰው “እስኪሁን ከአንዳንድ ደኞችሁ ብዙ ስማን፣ እስቲ ቀጥሎ እስኪሁን ምንም አስተያየት

ካልሰጣችሁት መካከል የምትሰጡትን አስተያየት እንሰማ" በማለት መናገር ለሚፈልጉት ሁሉ ዕድል መስጠት ያስፈልጋል። የማንኛውም ሰው ሃሳብ በሌላው ሰው ቢደገፍም፣ ባይደገፍም አስተያየቱን የመስጠት መብትና ነጻነት እንዳለው መታወቅ አለበት። አስተያየታቸውን ቀደም ሲል ላልሰጡት የመናገር ዕድል መስጠት ጥቅሙ የአነርሱን መብት ለመጠበቅ ብቻ ሳይሆን፤

1ኛ፤ “የመናገር ዕድል ላይሰጠኝ ቀረ” በማለት ከሰብሰባው ውጪ ሌሎችን በመንቀፍ የማጎበኑ መንፈስ እንዳያደፈርሱ ይገታቸዋል። አስተያየታቸውን ከሰብሰባው ውጪ ሲናገሩ የሚሰጧቸው ሁሉ “ከሰብሰባው ላይ አስተያየትህን እንድትሰጥ ስትጠየቅ ያኔ ስምን አልሰጠህም? ታዲያ አሁን ስምን ተቃራኒ ሃሳብ ትሰነዝራለህ?” በማለት መስመር ሊያስይዟቸው ይችላሉ።

2ኛ፤ ለመናገር እየፈለጉ ዕድል ላላገኙት ሰዎች የመናገር ዕድል መስጠት “አስተያየቱን ብስጥ አንዳንድ ሰዎች ይተቸኛል” ብለው በመፍራት አስተያየታቸውን ሳይሰጡ እንዳይቀሩ ያደርጋል። በውይይት ውስጥ ለሰዎች ሁሉ የመናገር ዕድል መስጠት ወይም ሁሉም አስተያየቱን እንዲሰጥ ማደፋፈር፣ ሕብረቱን ያጠነክራል፤ እንዲሁም ጥቂት ሰዎች ብቻ የውይይቱን አቅጣጫ እንዳይወስኑ ያደርጋል።

ለግጭት ሁሉ መፍትሄ አይገኝለትም። አንዳንድ ጊዜ ሆነ ብለን ያልተናገርነውና ያላደረግነው ነገር ትልቅ ግጭት ውስጥ ሲከተን አይተናል። የተፈጠሩትን አንዳንድ ሁኔታዎች ለመለወጥ ምንም ያህል ጥረት ብናደርግ፣ መፍትሄ መስጠት የማንችልበትም ጊዜ አለ። አንዳንድ ሁኔታዎችን ችላ ብለን ማሰፍ ያስብን ጊዜ ሊኖር ይችላል። ምንም ያህል ጥረት ብናደርግ ከአንዳንድ ሰው ጋር በሰላም መኖር እንችልም። ጳውሎስ ይህንን ስለተረዳ ነው “ጊዳላችሁ በበኩላችሁ ከሰው ሁሉ ጋር በሰላም ኑሩ” (ዮሐ 12:18) ሲል የመከረን።

7. ፍቅር ለአንድነታችን ቁልፍ ነው

ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱ አንድ እንዲሆኑ ጸለየ (ዮሐ. 17:20-23)። ጳውሎስም ለፊሊጲስዮስ ምዕመናን “ከአንድ አሳብ ተሰማሙ አንድ ፍቅር

አንድም ልብ አንድም አሳብ ይሁንላችሁ” (ፊሊጵ 2:2) በማለት መከራቸው። ጳውሎስ “አንድ አሳብ ይሁንላችሁ” ሲላቸው አሳባችሁ እንደ “ክርስቶስ ይሁን” ማለቱ ነበር (ፊሊ 2:5)። የክርስቶስ አሳብ ለመሆኑ ምን ድነው? የክርስቶስ አሳብ አንደኛው ትህትና ነው። ክርስቶስ የራሱን ፍላጎትና ፈቃድ አላስቀደመም። ሲተፋበት ከፋ አልመለሰም። በመስቀል ላይ ሲያንጠለጥሉት “ይህን ማድረግ በእኔ ላይ አትችሉም” ሲል አልተከራከረም። ስቃዩና ውርደቱ ለዓለም ደህንነት እንሰከሆን ድረስ በትዕግሥት የመከራን ጽዋ ጠጣ።

ጳውሎስም ክርስቶስ እራሱን እንደጣለ፣ ለሌሎች ሲል እራሱን መስዋዕት እንዳደረገ ጠቅሶ አማኞችን “እያንዳንዱ ባልገጀረው ከራሱ ይልቅ እንዲሻል በትህትና ይቆጠር እያንዳንዱ ለራሱ የሚጠቅመውን አይመልከት ለባልገጀረው ደግሞ እንጂ እያለ ይመከራል” (ፊሊ 2:2-4)። ክርስቲያኖች የክርስቶስ አካል ናቸው። ኅብረታቸውን የሚጠብቁት ስለአራሳቸው በማሰብ ሳይሆን ስለ ሌሎች በማሰብ ነው። እውነተኛ ክርስቲያን ስለ እራሱ ጥቅም ብቻ ሲል አይጨነቅም። የክርስቲያኖች አንድነት የሚታየው የራሳቸውን ፍላጎት ትተው ስለ ሌሎች ሲያስቡ ነው። አማኝ ስለ ሌሎች ሲል የተረገጠ ቢሆንም ክርስቶስ እንደሚያነሳው ስለሚያወቅ ትህትናን ይመርጣል።

ሌላው የክርስቲያኖችን አንድነት የሚያሳየው ፍቅር ነው። “እርስ በእርሳችሁ ትዋደዱ ዘንድ አዲስ ትዕዛዝ እስጣችኋለሁ። እርስ በእርሳችሁ ፍቅር ቢኖራችሁ ደቀ መዛሙርቱ እንደሆናችሁ ሰዎች ሁሉ በዚህ ያውቃሉ” (ዮሐ 13:34-35) ይላል። የፍቅራቸው መጠን መለኪያው የክርስቶስ ፍቅር ነው። “እኔ እንደ ወደድኳችሁ እርስ በእርሳችሁ ተዋደዱ” ይላቸዋል። ክርስቶስ ለደቀ መዛሙርቱ የነበረውን ፍቅር ለመግለጽ ኅንበስ ብሎ እግሮቻቸውን አጠበቀ። በዚያም የፍቅር መግለጫ ራሱን ዝቅ አድርጎ በተዋረደ መንፈስ ሌላውን ማገልገል እንዳለባቸው ገለጸላቸው። እንግዲህ የክርስቲያኖች አንድነት እውነተኛው ምልክት ፍቅር ነው። ክርስቶስ የፊሊጵ ይህን ነው። እንደ ወደደን፣ ክርስቲያኖች እርስ በእርሳችን እንዋደድ ይሆን? ወይስ እኛነታችን እንዳይነካ አንድ ነገር በተሰማን ቁጥር ተሎ አንፈፋገዋ ይሆን? ሁኔታዎች እኛ እንደምንፈልጋቸውና እንደምንመኛቸው ያልሆኑልን እንደሆነ ስሜታችን ተሎ ይጎዳል? ከእኛ ሃሳብ ጋር የማይሄድ ወን

ድም ወይም እህት ቢኖሩ በማፍቀር ፊንታ በእነርሱ ላይ ቂምና መራራነት ይኖረን ይሆን?

በፍቅር የተሞላ ክርስቲያን ቅር የተሰኘበት ወንድም ቢኖር በድፍረት ሄዶ “ወንድሜ በአንተ ቅር ብሎኝ ቂም ይገፍብህ ነበር ይቅር በለኝ” ሲል ይቅርታ ይጠይቃል። በክርስቲያን አንድነት የሚያምን ከሆነ ይቅርታ ተጠያቂውም “ወንድሜ ይቅር ብዩሃህ” ይለዋል። በፍቅር የተሞላ ክርስቲያን ራሱን ትልቅ አድርጎ ለማሳየት ሲል ሌሎችን አይነቅፍም። ከፍተኛ ዋጋ ቢያስከፍለውም ሌሎችን ይወዳል። ጳውሎስ “አካል የተሠራው ከብዙ ብልቶች እንጂ ከአንድ ብልቶ አይደለም” (1ኛ ቆሮ 12:14) ይላል። የሰው አካል አንድ ሲሆን እጅግ እግር እንዲሁም ሌሎች ልዩ ልዩ የሰውነት ክፍሎች እንዳሉት ሁሉ፤ በክርስቶስ አካል ውስጥ ያሉትም ክርስቲያኖች የተለያዩ አቋምና ጠባይ ያላቸው ናቸው። የቀድሞ አማኞች አንድነታቸው በሥራ የተገለጸ ነበር። ሉቃስ ይህንን እውነት ሲገልጽ፤ “በመካከላቸው አንድ ሰንኳ ችግሩ አልነበረምና መሬት ወይንም ቤት ያላቸው ሁሉ እየሸጡ የተሸጠውን ዋጋ ያመጡ ነበርና በሐዋርያትም እግር ለጠገብ ያኖሩ ነበር። ማናቸውም እንደሚረዱ መጠን ለእያንዳንዱ ያካፍሉት ነበር” (የሐዋ 4:34-35)።

የቀድሞ አማኞች ያላቸውን በሕብረት ተካፈሉ። ይህን በመሰለው አንድነታቸው ከሕብረቱ ውጪ የነበሩትን ሁሉ በፍቅራቸው ስለነኩ ብዙዎች ወደ ክርስቶስ መጡ (የሐዋ. 2:44-47)። እንግዲህ ክርስቶስ “አንድ አድርጋቸው” ብሎ የጸለየው ስዚህ ዓይነቱ አንድነት ነበር። በእውነተኛ ክርስቲያን ሕብረትና አንድነት ውስጥ ያሉ አማኞች እርስ በእርሳቸው አይቀናኑም፤ አንዱ ሌላውን አይዋሽም፤ ስለ ሌላው ክፉ አይናገርም፤ አያገረመርምም፤ አንዱ ሌላውን ክፉ ቃል አይናገርም፤ አንዱ ሌላውን አያማም ወዘተ. ነገር ግን አንዱ ሌላውን በፍቅር ይቀበላል። አንዱ ሌላውን ያንጸል፤ ራሱን ያስገዛል። በፍቅር የተሞላ መስተንግዶ አንዱ ሌላው ይሰጣል። እንግዲህ እውነተኛ አንድነት ይህን ይመስላል። በክርስቲያን አንድነት ውስጥ ያለውን ደስታ ሊያበላሽ ወይም ሊያፈርስ የሚችለው ኃጢአት ብቻ ነው። ኃጢአት የአካልን አንድነት ያፈርሳል። ኃጢአት ለአንድነታችን እንቅፋት ስለሚሆን ማኅበሩን እንድናንጸበት የተሰጠን ስጦታ እንደሚገባው በሕይወታችን እንዳይሠራ ይከላከላል። ኃጢአት በአማኞች ሕይወት ውስጥ ሲሰለጥን፤ የክርስቶስን አካል ሰንኳ ያደርገዋል። ትፅ

ቢት፤ የሥጋ ፍትወት፤ ዓለማዊነት፤ ለመንፈስ ቅዱስ ታዛዥ አለመሆን ለጸሎት መታከት እነዚህና እነዚህን የመሳሰሉ ሌሎች ኃጢአቶች በሕይወታችን ሲሰለጡ የአማኞችን ሕብረት ይጠፋሉ። ጊዜ ሳንሰጥ ከኃጢአታችን ከተናዘዝን ግን አንድነታችን አይበላሽም።

ጤናማነት የሌለው ግንኙነት በሰው ሕይወት ውስጥ የሚያስከትለውን ችግር ለመረዳት ለብዙዎቻችን ከባድ አይደለም። ቅርባችን ከሆነት ሰዎች ጋር ባለን ግንኙነት የጠበቅነውን ያህል መልካም ነገር አላገኘንም። ለአንዳንዶቻችን ቅርባችን የሆኑ ወላጆቻችን፤ የኑሮ ጓደኞቻችን፤ የቅርብ ጓደኞቻችን፤ ፍቅረኞቻችን፤ ጎረቤቶቻችን፤ የሥራ ባልደረባዎቻችን፤ የሥራ አለቆቻችን፤ ኑሯችንን መራራ ሲያደርጉብን ይችላሉ። ጤናማ ያልሆነ የተበላሽ ግንኙነት የሚኖራቸው ክርስቲያን ያልሆኑት ብቻ ናቸው ብለው የሚያስቡ ብዙ ክርስቲያኖች አሉ። እርግጥ ነው በክርስትና ሕብረት ውስጥ ግንኙነትን የጣፈጠ ሲያደርጉ የሚችሉ መልካም ሰዎች አሉ። ይሁን እንጂ፤ በክርስትና ሕብረትም ውስጥ የሰውን ሕይወት መራራ የሚያደርጉ ሰዎች ሊኖሩ ይችላሉ። በራሳቸው የሚመጸደቁ፤ ራሳቸውን ልዩ አድርገው የሚመለከቱ፤ “ጥሩ ክርስቲያኖች ብትሆኑ፤ ለክርስቶስ ሙሉ መሰጠት ቢኖራችሁ፤ እሺ ባይ፤ ትሁት ብትሆኑ፤ እንዲሁም መጽሐፍ ቅዱሳችሁን ሁል ጊዜ ብታነቡ፤ ብትጸልዩ ከሰው ጋር ያለው የተበላሸው ግንኙነታችሁ እንዳልነበረ ሆኖ ይጠፋል። ትዳራችሁ የጣፈጠ ይሆናል፤ ልጆቻችሁ በማመጽ ፊንታ ፈቃዳችሁን ይፈጽማሉ” የሚሉ ክርስቲያኖች አሉ። ይህ ሁል ጊዜ እውነት አይደለም።

8. ሕርስ በሕርሳችን አንፈራረድ

ሮማውያን አብዛኛዎቹ ጣዖት አምላኪዎች ነበሩ። ብዙ ጊዜ ሮማውያን ከብቶቻቸውን አርደው ሥጋውን ለገበያ ከማቅረባቸው በፊት በመቅደሳቸው ለጣእቶቻቸው መስዋዕት ያቀርቡ ነበር። ከአይሁድ እምነት ወደ ክርስትና የመጡ አማኞች አሁንም ሙሴ ስለ ምግብ የሰጠውን ሥርዓትና ደንብ መጠበቅ አለብን ብለው የሚያምኑና ሥጋውን ለመብላት የማይሆን ላቸው ነበሩ። ሌሎች ክርስቲያኖች ግን የጣዖት አምልኮቱን ይቃወሙት እንጂ ሥጋውን መብላት ምንም የለበትም ብለው ስለሚያስቡ ይበሉ ነበር። ሥጋውን በመብላታቸው ሕሊናቸው ስለማይቆረቁረቸው በአጋጠማቸው

ጊዜ ሁሉ ይበሉ ነበር። ጳውሎስ ስለነዚህ ሁለት ክፍሎች ሲናገር “ሁሉን ይዘዛ ዘንድ እንደ ተፈቀደለት የሚያምን አለ፤ ደካማው ግን አትክልት ይበላል” (ሮሜ 14:2) ይላል። እነዚህ ሁለት ክፍሎች ሌላ የሚለዩበት ነገር ቢኖር የሰንበትን ጥበቃ ጉዳይ ነበር (ሮሜ 14:5)። እነዚህ ሁለት ክፍሎች የሚያምኑበትን የራሳቸውን አቋም አጥብቀው በመያዝ ራሳቸውን ከሌሎች የበስጠ መንፈሳውያንና ጸድቃን አድርገው በመውሰዳቸው በመከላከላቸው ግጭት እንዲፈጠር ምክንያት ሆኗል። ሥጋ በይዎች የማይበሉትን ይንቋዋቸው ነበር። የማይበሉትም የሚበሉትን ይፈርዱባቸው ነበር። ጳውሎስ ሁለቱንም ወገን አጥብቆ ገስጸቸው፤ ጳውሎስ እነዚህን ሁለት ወገኖች አንደኛውን “ብርቱ” ሌላውን ደግሞ “ደካማ” በማለት ለይቷቸው ነበር። ብርቱዎች ብሎ የጠራቸው ሕሊናቸው ቅር ሳይለው ሥጋ የሚበሉትንና ሰንበትን ማክበር ግድ የሌላቸውን ነው። “ደካሞች” ብሎ የጠራቸው ደግሞ ሀሊናቸው የሚጨነቅባቸውንና ሥጋ የማይበሉትን እንዲሁም ለሰንበትን የሚያከብሩትን ነበር። ጳውሎስ ለሁለቱም ግልጽ ምክር ሰጣቸው።

ጳውሎስ ብርቱዎች ደካማዎችን እንዳይንቋቸው ይመክራቸዋል። በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ብርቱዎች የሆኑ ብዙ ጊዜ ደካማዎችን ወደታች ይመለከቷቸዋል። በመሠረቱ ደካማው የሚፈልገው ልክ አንዳለ የሚቀበለውን ሰው እንጂ የሚንቀውን አይደለም። ጳውሎስ ገእምነት የደካሙ ውን ተቀበሉት በአሳሙ ላይ አትፍረዱ” ይላል (ሮሜ 14:1)። ቤተክርስቲያን ለብርቱዎች ብቻ ሳይሆን ለደካማዎችም ጭምር ነው። ቤተ ክርስቲያን ፍጹሞች የሚሰበሰቡበት ማኅበር ሳይሆን፤ በመንፈሳዊ ሕይወታቸው የወደቁ፤ የተሸነፉ፤ የታመሙ ሁሉ የሚታከሙበት ስፍራ ነው። ብርቱዎች በብርታታቸው ተማምነው የደከሙትን ወንድም ሕሊና እንዳይነቅፉ ጳውሎስ ለብርቱዎች ያስጠነቅቃል። የሌላውን ወንድም የሀሊና ገደብ መተላለፍ የመንፈሳዊ ዕድገት አንቅፋት ነው። “በመብል ምክንያት የእግዚአብሔርን ሥራ አታፍርሽ” ይላል ጳውሎስ (ሮሜ 14:20)። በዚህ ፈንታ ግን “ሰላም የሚቆምበትን እርስ በእርሳችን የምንታገዝበትን እንክተል” ይላል (ሮሜ 14:19)። ጳውሎስ ለሮሜ ቤተክርስቲያን የሰጠው ምክር በዘመናችን ላለነው አማኞችም የሚጠቅም ነው።

• እንግዲህ ከዛሬ ጀምሮ እርስ በእርሳችን እንፈራረድ ይልቁን ግን ለወንድም እንቅፋትን ወይም ግለናኪያን ግንም እንዳያናርበት” (ሮሜ 14:13)።

- “ወንድምህን በመብል ምክንያት የምታገዝን ከሆነ እንግዲህ በፍቅር አልተመላለስህም። ክርስቶስ ስለ እርሱ የምተለትን እርሱን በመብልህ አታጥፋው” (ሮሜ 14:15)።
- “ሥጋን አለመጠጣት ወይም አለመጠጣት ወንድምህን የሚሰናከልበትን አለማድረግ መልካም ነው” (ሮሜ 14:21)።

እግዚአብሔር የተቀበለውን እኛ የምንፈርድበት ማንን? የመፍረዱ ሥራ የእግዚአብሔር አንጂ የእኛ አይደለም። ብዙ ጊዜ ሰዎች ሁሉ እኛ የምናምነውን እንዲያምኑ፤ እኛ የተቀበልነውን እንዲቀበሉ እየፈለግን እራሳችንን “ትናንሽ እግዚአብሔር” ለማድረግ ስንሞክር እንታያለን። አንዲት ክርስቲያን ሴት አንድ ጊዜ አንዲቷን ክርስቲያን ሴት “ከንፈርሽን ቀለም እንዳትቀቢ፤ የጋብቻ ቀለበትም እንኳን ቢሆን እንዳታደርግ፤ ጌጣ ጌጥ እንዳይኖርሽ” ብላ መከረቻት። ምክሯን ጨርሳ ልትነሳ ስትል፤ የሴትዬ ዋን ጸጉር አየት አድርጋ “ጸጉርሽ በየቦታው ሽበት ጣል ጣል አድርገሽ ታል፤ ለምን ቀለም አትቀቢውም እኔ የምጠቀምበትን ዓይነት አሳይሻለሁ” አለቻት። እያንዳንዱ ሰው፤ ደካማም ሆነ ብርቱ ምርጫውን እንደራሱ ፍላጎት ማስተካከል አለበት። ጠባያችንና ባህሪያችን የሁላችንም የተለያየ በመሆኑ “ይሄ ልክ ነው፤ ያ ልክ አይደለም” በማለት መንፈሳዊ ክርክር ልንፈጥር አንችልም። አማኞች ሁሉ አንድ ዓይነት ይሁኑ በማለት እኛ የምንወደውን ዓይነት እንዲያደርጉ ወታደር ይመስል የኒፎርም ልናሰብላቸው አንሞክር። ብርቱ ክርስቲያን የደካማው ክርስቲያን የሕሊና እሥረኛ መሆን አይገባውም። “አትንኩኝ፤ በቀላሉ እሠበራለሁ፤ ከነካችሁኝም የተለየ ጓንት አጥልቁና ንኩኝ” የሚል ክርስትያን በዚህ ዓይነት አይዘልቀውምና ማደግና መጠንከር ይገባዋል።

Bibliography

- Alfred Poirier. The Peace Making Pastor, Baker Books, Grand Rapids, Michigan, c2006.
- Bernard K. Bangle. Getting Along When You Feel Like Getting Even. Harold Shaw Publishers, Wheaton, Illinois, 1993.
- Bob Phillips & Kimberly Alyn. How to Deal with Annoying People. Harvest House Publishers, Eugene, OR.2003.
- Charles R. Swindoll. The Grace Awakening, W. Publishing Group, Nashville, TN 1990.
- Charles Stanley. Walking Wisely, Thomas Nelson Publishers, Nashville, 2002.
- David Hawkins. When Pleasing Others Is Hurting You, Harvest House Publishers, Eugene, OR. 2004.
- David & Jan Stoop (Editors). The Complete Marriage Book, Revell, Grand Rapids, MI. 2002.
- Edward G. Dobson, James. Emotions, Can You Trust Them, Regal Books, Ventura, CA. 1980.
- Mastering Conflict & Controversy, Multnomah Press, Portland, Oregon, 1992.
- G. Brian Jones & Linda Jones. A Fight to the Better End, Victor Books, USA, Canada, England, 1989.
- Henry Cloud & John Townsend. It's Not My Fault, Integrity Publishers, Nashville, TN, 1973.
- Institute in Basic Youth Conflicts, Printed in the United States of America, 1976.

- James G. T. Fairfield. When You Don't Agree. Herald Press, Scottdale, PA. 1977.
- John Gottman. Why Marriages Succeed or Fail, (New York: Simon and Schuster, 1949), p. 28.
- Joyce Landorf. Irregular People, World Books Publishers, Waco, TX. 1982.
- Karl Turner. Karl, The Plain Dealer www.cleveland.com
- Ken Sande. The Peace Maker, Baker Books, Grand Rapids, Michigan, 1991.
- Kenneth C. Haugh. Antagonists in the Church, Augsburg Publishing House, Minneapolis, MN, 1988.
- Lynch, Chuck. You Can Work It Out, World Publishing, Nashville, TN, 1999.
- Marshal Shelley. Well Intentioned Dragons, Bethany House Publishers, Minneapolis, MN 1985.
- Melese Wogu. ስሜት ያለበታው, 1988.
- _____ ከአስቸጋሪ ለውጥ ጋር ለመኖር... ." 2008.
- _____ የሕይወት መስታወት 1985.
- Norma Cook Everst. Church Conflict, Abingdon Press, Nashville, TN. 2004
- Sande, Ken. The Peace Maker, Baker Books, Grand Rapids, MI, 1991
- Smalley, Gary. The Key to Child's Heart. Word Books, Waco, Texas, 1984.
- Speed B. Leas & Marshall Shelley. Mastering Conflict & Controversy, Multnomah, Portland, OR 1973.

Susan Beekman & Jeanne Holems. Battles Hassles Tantrums & Tears,
New York, NY, 1993.

Willmon, H. William. Conflict in the Local Church, Westminster Press,
Philadelphia, Pa. 1987.

Wright, H. Norman. Marriage Counseling, Regal Books, Ventura, CA,
1995.